

**“ТРАЖИТЕ ГОСПОДА И
БИЋЕТЕ ЖИВИ!”**

Април, мај, јун 2013.

Садржај:

1. Духовна прељуба (Осија)	5
2. Љубав и суд: Божја недоумица (Осија)	13
3. Свети и праведни Бог (Јоило)	21
4. Господ Бог свих народа (Амос)	29
5. Тражите Господа и бићете живи (Амос)	37
6. Спреман да опрости (Јона)	45
7. Божји посебни народ (Михеј)	53
8. Уздање у Божју доброту (Авакум)	61
9. Дан Господњи (Софонија)	69
10. Шта је најважније? (Агеј)	77
11. Виђења наде (Захарија)	85
12. Највећи дар Неба (Захарија)	93
13. Да не заборавимо (Малахија)	101

“ТРАЖИТЕ ГОСПОДА И БИЋЕТЕ ЖИВИ!”

Велике поуке “Малих пророка”

Аутор: Здравко Стефановић

Број 2/2013.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

Одговара:

Игор Боснић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Милан Шушљић

Лектура: Татјана Самарџија Грек

Издаје:

ТИП »ПРЕПОРОД«, Београд

За издавача:

Драган Пејовски,

11000 Београд, Радослава Грујића 4

Табеле заласка Сунца припрема мр Радомир Грујић

Штампа: Euro Dream, Нова Пазова, 2013.

Тираж: 4000

УВОД НЕПРИРОДНО ДЕЛО

Људски ум, рекао је неко, никада није задовољан. То је зато што се суочава са суровим парадоксом: тај ум који може да размишља о вечности сачињен је од материје која није вечна – и, што је још горе, ум зна да није вечан. Сва жива створења, и људи и животиње, умиру. Међутим, разлика је у томе што остала жива створења то не знају. Ми људи то знамо – и то знање изазива у нама много забринутости и патњи.

Како смо се нашли у таквом теснацу? Одговор је, наравно, једна реч: грех! Грех води у смрт. Људи греше – према томе, људи умиру. Ништа није једноставније од тога!

„Зато, као што кроз једнога човјека дође на свијет гријех, и кроз гријех смрт, и тако смрт уђе у све људе, јер сви сагријешеше.“ (Римљанима 5,12)

Да, људи умиру. У томе и јесте проблем: човек није био створен да умре! Људи су у почетку били створени да живе вечно. Од самог почетка, Божја замисао је била да живимо вечно. Према томе, смрт је уљез, незвани гост – најнеприроднија од свих појава. Ми смо се толико привикли на смрт да је сматрамо нечим природним; ми је прихватamo као „део живота“.

Смрт као део живота? Ако вам ово звучи бесмислено и парадоксално, онда је то само зато што је заиста тако. Смрт је негација живота, а не неки његов облик.

У овом контексту, ми приступамо и поукама за ово тромесечје. Можда се ова основна мисао најбоље може изразити познатим наводом у коме Елен Вајт пише да је велика тема Библије „Божје дело да обори у прах људску славу и да учини за човека оно што он сам у својој снази никада не би могао да учини“ (Елен Вајт, *The Faith I live by*, стр. 109).

А шта је то што Господ чини за нас и што ми немамо снаге да учинимо сами за себе? Наравно, Он нас спасава од најнеприродније од свих појава, смрти, вечне смрти која би нам пала у део да није било Божје благодати која се открила у плану спасења. Другим речима, то је позив упућен нама, и као појединцима и као Цркви: „Тражите Господа и бићете живи!“

То је управо тема коју ћемо проучавати, тема о Богу који чини за нас оно што ми сами никада не бисмо својом снагом успели да учинимо, наиме, да нам поклони дар живота, вечног живота у Исусу Христу. Међутим, ми ћемо је истраживати тамо где је не тражимо тако често, у књигама такозваних „Малих пророка“, у дванаест кратких пророчких књига Старога завета. Ови пророци су добили име „Мали пророци“, не зато што би били мање важни од такозваних „Великих пророка“, већ једино зато што су њихове књиге много краће од књига осталих старозаветних писаца.

И заиста, било преко венчања Осије с неверном женом, или Јониног покушаја да избегне да изврши Божји пророчки задатак или да бар покуша да то учини, или преко Захаријиног задивљујућег виђења о Исусу, сину Јоседекову и анђелу – или преко свих осталих – „Мали пророци“ заједно упућују снажну поруку, поруку која се стално понавља, поруку о Божјој благодати према грешницима који је нису заслужили. Порука је то да Бог жели да нас спасе од наших греха, да нас спасе од пропасти коју нам грех, бунтовништво и непослушност доносе. Много пута у тим малим књигама видимо како Господ позива свој народ да се покаје, да одбаци своје грехе, да се врати Њему и да нађе живот а не смрт, спасење а не проклетство, наду а не очајање.

Нема ништа „мало“ у тој теми! То је истина за садашње време – Божја порука нама данас, исто онако као што је била вест онима који су живели у време ових дванаест пророчких писаца. Иако су „Мали пророци“ давно нестали, њихова порука нам и данас говори!

Питање гласи, хоћемо ли је послушати? Одговор је потврдан, јер се ради о питању живота или смрти.

О ПИСЦУ: Здравко Стефановић предаје хебрејски језик и Стери завести на Универзитету Вала Вала у Сједињеним Америчким Државама. Ожењен је Божаном, професорком математике. Имају два сина. Породица чува угодне усјомене на своје дванаестогодишње мисионарско деловање у Источној Азији.

ДУХОВНА ПРЕЉУБА (ОСИЈА)

Текстови за проучавање у току седмице: Осија 1,1-3; Језекиљ 4,1-6; Осија 2,12-18; 4,1-3; Јаков 5,1-7; Откривење 14,6-12.

Текст за памћење: „И посијаћу је себи на земљи, и смиловаћу се на Лорухаму („невољена“) и рећи ћу Лоамији („ниси мој народ“): ти си мој народ, а он ће рећи: Боже мој!“ (Осија 2,23)

Кључна мисао: Чак и усред духовне прељубе и Божјег суда, Божја љубав према Његовом народу никада се не колеба.

Пророк Осија је деловао при крају веома успешног раздобља у историји Израиља, непосредно пре пада народа у асирско ропство 722. године пре Христа. У то време, Божји изабрани народ није више служио само Господу, већ се клањао и Валу, хананском божанству.

Постављена на почетку „Малих пророка“, Књига пророка Осије се бави средишњим питањем пророчке објаве у време отпада: да ли Бог и даље воли Израиљ, упркос духовном отпаду народа? Да ли Он и даље има неку намеру с њим упркос њиховом греху и суду који им се спрема?

Пророкова лична историја и његово пророштво нераздрживо су повезани у овој књизи. Исто онако као што је пророк опростио својој неверној жени и био спреман да је прихвати, тако је и Бог био готов да то исто учини своме народу.

Шта бисмо могли да научимо из искуства пророка Осије и Господњег начина поступања према залуталом Израиљу?

НЕОБИЧНА ЗАПОВЕСТ

„Када Господ поче говорити Осији, рече Господ Осији: иди, ожени се курвом, и роди копилад, јер се земља прокурва одступивши од Господа. И отиде, и узе Гомеру, кћер Девлаимску, која затрудње и роди му сина.“ (Осија 1,2,3)

Столећима су проучаваоци Библије расправљали о природи ове заповести, постављајући питања слична овима: да ли је Гомера била проститутка или само неверна жена? Да ли је била неморална и пре брака с Осијом или је постала неверна тек после венчања?

Ми немамо сигуран одговор на ова питања. Међутим, једно је сигурно: када је Господ проговорио Осији и преко њега, желео је да скрене пажњу народа с Осијине приче на причу о Божјој љубави према Израиљу. Пошто је Гомера била Израилка, прича о њеном браку се стапа с причом о Божјем завету с Израиљем.

Постоје важне паралеле између Осијине приче и Божјег искуства с Израиљем. На дословном нивоу, Гомера је била прељубница против Осије; на духовном нивоу, Израил је био неверан Богу. И управо онако како је Гомерино неверство рањавало срце њеног мужа, тако је и идолопоклонство рањавало велико срце Бога Израилева. Осија је био позван да претрпи сломљено срце и уништен брак. Свакако да је морао да претрпи и јавну осуду и срамоту. Ипак, што је више осећао Гомерино неверство, то је боље могао да разуме Божји бол и очајање због Израиља.

Бог је често тражио и од других пророка да учине и нешто више од проповедања. Читајте следеће текстове и објасните како су активности пророка симболички представљале Божје поступање према свом народу? Исаија 20,1-6; Јеремија 27,1-7; Језекиљ 4,1-6.

РАЗМИСЛИТЕ: Каква врста сведочења за Бога су не само ваше речи, већ и ваша дела? Шта је то у вашем животу што открива не само да сте добар човек, већ и Христов следбеник?

Када је Осијина жена Гомера извршила прељубу, он је прошао кроз агонију понижења, срамоте и издајства. Пријатељима и суседима који су гледали његову патњу, Осија је упутио божанску поруку речима и делима: Израил, Божја невеста, био је сличан Гомери. Изабрани народ је извршио духовну прељубу.

Пророк Јеремија упоређује Божји неверни народ са „блудницом“ која има мноштво љубавника упркос свему што је Бог учинио за народ (Јеремија 3,1). На сличан начин, пророк Језекиљ назива идолопоклонички Израил „женом прељубницом“ која је напустила свога верног мужа (Језекиљ 16,32). Из тог разлога се на идолопоклонство у Библији гледа као на духовно прељубништво.

Читајте текст у Осији 2,8-13. Која опомена је упућена у том тексту? На који начин бисмо се и ми, као чекаоци Другог Христовог доласка, могли наћи у опасности да учинимо то исто, бар у начелу?

Израз „жито, вино и уље“ употребљава се и у 5. књизи Мојсијевој (5. Мојсијева 7,12-14) да се опишу производи које ће народ уживати у обиљу, у складу са Божјим обећањем преко Мојсија. У време Осије, народ је био тако незахвалан Богу, толико изједначен са светом око себе да је те дарове, које им је Бог дао, приносио на жртву својим лажним боговима, идолима. Какво упозорење то треба да буде свима нама да дарове које добијамо од Господа треба да употребљавамо у служби Њему, а не онако како Бог није замислио (Матеј 6,24).

„Како Бог гледа на нашу незахвалност и на потцењивање Његових благослова? Када видимо некога да одбацује или злоупотребљава наше дарове, наше срце и наше руке се затварају за њега. Међутим, они који су из дана у дан примали Божје милостиве дарове, из године у годину погрешно употребљавају Његово обиље, занемарују душе за које је Христос дао свој живот. Средства која им је позајмио да подупиру Његово дело и да граде Његово царство улажу се у куће и земље, троше се у охоле сврхе и на задовољавање својих прохтева, а Дародавац се заборавља.“ (Елен Вајт, *Review and Herald*, 7. децембар 1886)

РАЗМИСЛИТЕ: Како је лако узимати дарове које нам Бог даје и употребљавати их у себичне сврхе, или чак на идолопоклонички начин! На који практичан начин можемо сачувати себе да не упаднемо у тај грех?

Читајте друго поглавље Књиге пророка Осије! Како гласи Божја основна порука своје народу у том поглављу? На који начин се јеванђеље открива у овим текстовима?

Осијина порука објављује дубоку истину о Божјој истрајној љубави према народу који то не заслужује. Друго поглавље Књиге пророка Осије садржи подужи говор Господњи о отпаду Израиља, коме се онда супротставља Божја непресушна љубав према свом народу. После казне, муж води своју жену у пустињу да би се тамо поново венчао с њом.

Поглавље се завршава описом будућег времена после суда када ће Бог привући Израиља да га воли као и пре (Осија 2,12-15). Дивље пољске звери неће више пљачкати његове винограде и смокве, већ ће постати учесници у новом завету (Осија 2,18). Осим тога, сва деца ће добити нова имена, што поново приказује Божју спремност да лечи и опрашта прошле преступе свога народа.

Бог нам нуди опроштење греха. Колико је ово опроштење стајало Бога? Колико је ова поука стајала и самога пророка Осију? Осија 3,1.2.

Одрастајући у Израиљу, Осија је, као мушкарац, очекивао да ће уживати предности тога патријархалног друштва. Међутим, ова предност је укључивала и велику одговорност. Човек у старом Израиљу је морао да уложи огромне напоре да би опростио прељубу својој неверној жени и да би је опет прихватио и као своју признао децу коју је она можда стекла с неким другим. Стати уз своју жену и уз њену децу и издржати друштвено одбацивање и презир свакако да је било једно од најтежих искустава у животу таквога човека.

Међутим, Осија је поново „откупио“ своју жену. И Бог је, у извесном смислу, учинио то исто са људским родом, али је цена била смрт Исуса Христа на крсту. Према томе, само гледајући на крст можемо стећи јаснију слику о томе колико је стајало Бога да нас откупи из окова којима нас је грех окувао.

ОПТУЖБА ПРОТИВ ИЗРАИЉА

Текст у Осији 4,1-3 представља Бога као онога који износи оптужбу против Израиља. Изабрани народ је стајао као кривац пред својим Богом зато што је народ пропустио да живи у складу са заветом. Истина, милост, и познавање Бога требало је да обележавају јединствени однос Израиља с Богом. Према тексту у Осији 2,18-20, то су и дарови које Бог даје своме народу приликом обнављања завета.

Међутим, услед греха, живот Израиљаца је био лишен тих дарова благодати. Злочини које Осија набраја довели су народ на ивицу анархије. Верске вође, свештеници и пророци делили су одговорност за распадање живота и морала у Израиљу и морали су бити позвани на одговорност. Уколико се не буду супротставили злочинима и не буду осудили дела неправде, навући ће на себе Божје проклетство.

У Старом завету, обожавање идола је било сматрано једним од најтежих греха јер је одбацивало улогу Господа у животу народа и појединаца. Због суве климе, кише су у Израиљу представљале питање живота и смрти. Израиљци су почели веровати да њихови благослови, попут животодавне кише, долазе од Вала. Стога су градили светилишта страним боговима и уносили неморал у своја богослужења.

У исто време, друштвена неправда се умножавала у народу. Богати у Израиљу су искоришћавали сељаке да би могли да плате данак Асирији. Многи су прибегавали преварама (Осија 12,7.8). То је допринело да се до тада мирно и напредно раздобље претвори у време политичких и друштвених немира. Земља је била на ивици потпуног нереда.

„Бедни богаташи, који говоре да служе Богу, постају предмет сажаљења. Док говоре да познају Бога, својим делима га се одричу. Како је велика тама у којој се налазе! Говоре да верују у истину, али њихова дела не одговарају њиховим речима. Љубав према богатству чини човека себичним, охолим, самовољним. Богатство је сила; често љубав према богатству унижава и паралише све што је племенито и добро у човеку.“ (2Т 682)

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте текст у Јакову 5,1-7. Како се ове речи слажу с истином за садашње време која је изражена порукама тројице анђела из Откривења 14,6-12? Без обзира на наш финансијски положај, како да себе заштитимо од опасности којој новац увек излаже Христове следбенике?

ПОЗИВ НА ПОКАЈАЊЕ

„А ово је живот вјечни да познају тебе јединога истинога Бога и кога си послао Исуса Христа.“ (Јован 17,3)

Само име Осија на хебрејском значи „Господ спасава“ и сродно је именима Јошуа, Исаија и Исус. Пророк позива Израилџе да одбаце грех и да нађу уточиште у свом Господу Богу, јер је Он њихов Створитељ и Откупитељ. Сврха Божјега суда је да подсети грешнике да њихов живот и њихова снага долазе од Онога коме треба да се врате. Према томе, чак и усред свих опомена и изрицања осуде, Књига пророка Осије износи тему о људском покајању и Божјем опроштењу.

Пророк позива народ који је у греху „јер је без знања“ (Осија 4,6) да се потруди да потпуно упозна Бога и да живи у складу са Његовим вечним начелима. Управо је недостатак знања у народу, недостатак познавања Бога, навео народ на побуну и на крају га изложио суду.

Супротно томе, вером и послушношћу они ће само упознати Бога. Ово знање може да буде блиско и дубоко. Управо зато се брак стално представља као симбол односа који Бог жели да успостави с нама.

Управо зато се хришћански живот првенствено састоји од односа са живим Богом. Зато Бог позива народ да Га упозна и да следи Његову вољу у свом животу.

Проблем греха је изазвао страшну одвојеност између Бога и људског рода. Међутим, Исусовом смрћу на крсту, отворен је пут да сваки од нас може да се приближи Богу. Ми га, заиста, можемо упознати.

У чему је разлика између нашег знања о Богу и нашег познавања Бога? Како се та разлика одражава на наш свакодневни живот? Ако би те неко запитао како да упозна Бога, шта би му одговорио? Шта нас следећи текстови уче о важности „познавања Господа“?

2. Мојсијева 33,12.13 _____

Јеремија 9,23.24 _____

Данило 11,32 _____

1. Јованова 2,4 _____

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Како је време пролазило, Осија је постајао све свеснији чињенице да његова лична судбина одражава Божја осећања, да је његова туга само одраз Божје жалости. Делећи тако патњу са Богом, разумевајући Божја осећања, пророк је вероватно схватио значење брака који је сам склопио по Његовом налогу...“

Једино је проживљавајући лично оно што је Бог као „Муж“ Израиља искусио, овај пророк стекао способност да искуси у каквом се положају налази Бог. Брак је више био поука, илустрација, а мање симбол или обред.“ (Abraham J. Heschel, *The Prophets*, стр. 56)

„Користећи симболички језик, Осија је припадницима десет племена објавио Божју намеру да свакој покајничкој души која жели да се сједини са Божјом Црквом на Земљи обнови благослове обећане Израиљу у време његове верности Богу у Обећаној земљи. Помињући Израиљ као народ коме жели да укаже милост, Господ је објавио: 'Али, ево ја ћу је примамити и одвешћу је у пустињу и говорићу с њоме лијепо. И даћу јој винограде њезине од тога мјеста, и долину Ахор за врата надању, и ондје ће пјевати као за младости своје и као када је ишла из Египта.“ (*Пророци и цареви*, стр. 298)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Склони смо да на идолопоклонство гледамо као на клањање идолима. На који начин идолопоклонство може да буде нешто много скривеније и преварније од тога?
2. У разреду разматрајте мисао шта значи познавати Бога. Ако кажете да познајете Бога, шта тиме хоћете да кажете? Како се знање о Богу може стећи?
3. Неки стари теолози сматрају да Бог нема осећања, да не може да осети бол или задовољство због поступака других бића попут људи. Зашто би неко заступиао такво гледиште? Зашто га ми ипак одбацујемо?
4. Разматрајте чињеницу да је наше откупљење тако скупо плаћено. Шта нам то говори о вредности коју имамо у Божјим очима?

ЉУБАВ И СУД: БОЖЈА НЕДОУМИЦА (ОСИЈА)

Текстови за проучавање у току седмице: Осија 7,11.12; 10,11-13; Матеј 11,28-30; Римљанима 5,8; 1. Петрова 2,24; Осија 14.

Текст за памћење: „Ти, дакле, обрати се Богу својему, чувај милост и правду, и уздај се вазда у Бога својега.“ (Осија 12,7)

Кључна мисао: Осија приказује дубину Божје љубави према Његовом залуталом народу.

Уобичајени начин на који библијски аутори говоре о Божјој љубави и о Његовом односу према изабраном народу укључује употребу метафора. Метафора нам саопштава нешто о мање познатом појму путем карактеристика познатог појма. Метафоре су симболи чије значење превазилази дословно значење појма.

Две најпознатије библијске метафоре о Божјем односу према Његовом народу су метафоре „муж-жена“ и „родитељ-дете“. Прошле седмице смо проучавали метафору муж-жена. Ове седмице ћемо се упознати с неколико нових Осијиних метафора, од којих је најпознатија „родитељ-дете“.

Осија се служи метафорама из истог разлога из ког се Исус служио параболома, причама. Прво, да објасни истине о Богу познатим појмовима из живота. Друго, да би у мисли људи урезао важна духовна начела која треба да примене у животу.

ЛАКОВЕРНИ И БЕЗУМНИ

„Јефрем је као голуб, луд, безуман; зову Египат, иду у Асирску. Када отиду, разапећу на њих мрежу своју, као птице небеске свући ћу их, караћу их како је казивано у збору њихову [у оригиналу: како им је објављено на саборима њиховим].“ (Осија 7,11.12) Читајте ове речи у њиховом контексту. Какву опомену оне упућују? Која начела можемо из њих извући за себе?

Јефрем је име Јосифовог млађег сина и најпознатијег племена у северном царству. Име се примењује на цело царство, као што се име Јуда примењује на цело јужно царство. У горњим стиховима, Израил се упоређује са безумном птицом (Видети Јеремија 5,21), која дозвољава себи да падне као лак плен у мрежу ловца. У овом контексту, његово тражење помоћи од других народа дело је побуне против Бога.

Зашто? Зато што ће савез са моћним Асирским царством или несигурним Египтом захтевати од Израила да призна и надмоћност богова које су обожавале ове две суперсиле (Видети Исаија 52,4; Плач Јеремијин 5,1-6). Отићи к њима значило би одбацити Господа. Њима је било неопходно да се врате Господу и да одбаце своје лажне богове. То је била њихова једина нада, а не политички савези с незнабошцима.

„Управо је положај Палестине излагао ту земљу инвазији ових двеју старих царевина (...) Најпожељнији циљ за који су се бориле ове две моћне царевине био је пут који је повезивао богате токове Нила и Еуфрата. Царства Израила и Јуде била су увучена у ове међународне игре и стиснута између та два супарника. У очајању, заборављајући да се може ослонити на Бога, Израил се колебљиво ослањао прво на једну, а после и на другу силу, тражећи подршку која се могла претворити једино у замку која ће угрозити његов национални опстанак.“ (EGW, SDA BC 4, 908)

РАЗМИСЛИТЕ: Веома је лако потражити људску помоћ кад имамо невоље уместо да тражимо Господа, зар не? Наравно, Господ може да употреби људска оруђа и да преко њих одговори на наше молитве. Међутим, како можемо да будемо сигурни да у неком очајничком положају и у хитној потреби за помоћи нећемо починити исту грешку као и стари Израил? Како да се послужимо људском помоћи, а да се истовремено не удаљавамо од Господа?

**Читајте текст у Осији 10,11-13. Коју поруку Господ овде упућује сво-
ме народу? Како да разумемо израз: „да би дошао и подажди вам
правдом“?**

У десетом поглављу Књиге пророка Осије, Јефрем као Божје дете упо-
ређен је с увезбаном јуницом која ужива да врше пшеницу, јер може да
једе док врше. И тако, уместо да буде корисно, постојање Израиља је по-
стало само себи сврха. Када Господ упрегне Израиља да ради у пољима
као што и треба да буде, праведност и милост ће почети да расту.

У библијска времена, јарам је био оруђе службе. Младе товарне жи-
вотиње најпре су учене да буду послушне при вршидби (Јеремија 50,11).
Упрегнуте у јарам, требало је да једноставно газе снопље својим ногама.
Затим је требало да преко снопова вуку брвно за вршење (2. Самуилова
24,22). Та врста напора припремала их је за много сложенији посао орања
(1. О царевима 19,19; Јеремија 4,3). Бог је имао сличан план за обучавање
Израиља. Намеравао је да стави свој јарам на врат Јефрему и да га научи
да напорно ради на обради земље и крчењу нових поља.

У Књизи Осијиној 10,12 пророк објављује шта је Бог желео да Израил
постигне својом послушношћу Његовој Речи. Правда и истрајна љубав су
дарови које Бог ставља на располагање својој невести после обнављања
завета (Осија 2,19). Ако људи буду сејали праведност, пожњеће милост.
Једино тражећи Господа и Његову вољу Израил се могао избавити од
казне која му је претила. Врата милости су и даље била отворена уколико
се Божји изабрани народ буде покајао.

Препорука да сеју праведност односила се на међуљудске односе; тра-
жење Бога односило се на однос између Бога и Његовог народа. Орање
земље представља духовну и друштвену реформу и обновљење. Господ
и Његов народ ће радити заједнички да врате благослове у земљу. Исход
тога ће бити величанствени процват који ће испунити целу земљу (Осија
14,5-7).

**РАЗМИСЛИТЕ: Читајте Христов позив верницима да узму Његов ја-
рам на себе (Матеј 11,28-30). Ако научимо од Христа да будемо „кро-
тки и смерни у срцу“, како нам то може помоћи да нађемо одмор сво-
јој души?**

СИН КОЈИ УЧИ ДА ХОДА

„Кад Израил бјеше дијете, љубљах га, и из Мисира дозвах сина својега (...) Ја учих Јефрема ходити држећи га за руке, али не познаше да сам их ја лијечио.“ (Осија 11,1.3)

У овим стиховима Осија говори да Господ поступа према свом народу с истом нежном бригом као и родитељ малог детета. Као што родитељ нежно и стрпљиво учи дете да хода држећи га за руке да би га спречио да падне, тако се и Господ старао о Израиљу од самог почетка. Бог који воли и опрашта, то је суштина Осијине поруке. Чак и када примењује дисциплинске мере, Он дубоко саосећа са својим народом. Његов гнев може да буде застрашујући, али је зато Његова милост несхватљиво велика.

Читајте текстове у 5. Мојсијевој 8,5, Причама 13,24, Јеврејима 12,6 и Откривењу 3,19. Шта је заједничко свим овим текстовима? Коју утеху можемо извући из свих ових текстова?

Преко Мојсија, Бог је обавестио Фараона да је Израил Његово драгоцено дете (2. Мојсијева 4,22.23). Иако су и сви народи на Земљи, укључујући и Египћане, Божји синови и кћери, јеврејски народ је био изабран да буде Божји првенац са посебним предностима. Међутим, заједно са тим предностима дошле су и одговорности. У пустињи је Господ носио свој народ на исти начин као што „отац носи сина својега“ (5. Мојсијева 1,31). Понекад га је и дисциплиновао као што „човјек гаји своје дете“ (5. Мојсијева 8,5).

„Сви који у овом свету искрено служе Богу или ближњима стичу припрему у школи патње. Што је значајнија одговорност или узвишенија служба, то је испит тежи и дисциплина оштрија.“ (Васиљшање, стр.136)

Нема никакве сумње да ће сваки родитељ који воли своје дете примењивати дисциплинске мере, али увек на његово добро. Ако грешни и пали људи то чине, колико више се можемо ослонити на Божју љубав према нама, чак и у временима невоља?

РАЗМИСЛИТЕ: За многе међу нама није проблем да имамо поверења у Божје дисциплинске мере. Уместо тога, проблем је како да прогумачимо невоље које нас сналазе. Како да знамо да су проблеми кроз које пролазимо заиста Божја школа невоља или нешто друго? Шта мислите?

САМИЛОСТ ЈАЧА ОД ГНЕВА

„Како да те дам, Јефреме? Да те предам, Израиљу? Како да учиним од тебе као од Адаме? Да те обратим да будеш као Севојим? Устрептало је срце моје у мени, усколебала се утроба моја од жалости. Нећу извршити љутога гњева својега, нећу опет затрти Јефрема; јер сам ја Бог а не човјек, светац усред тебе, нећу доћи на град [у оригиналу: „нећу доћи у гњеву“].“ (Осија 11,8,9)

Овај текст нам пружа прилику да погледамо у дубину Божјег срца: хоће ли Господ предати свога бунтовнога сина да буде каменован на смрт као што захтева закон (5. Мојсијева 21,18-21; 1. Мојсијева 19,17-23)? Какав ли је ово задивљујући увид у Божју тугу због људског греха и у Његову жељу да нас спасе!

Иако је грешни Израил заслужио потпуно уништење, Господ у својој бескрајној милости наставља да га воли трудећи се да га наведе на покајање.

У Аврамово време, пет градова у долини Јордана на југоистоку од Мртвог мора (1. Мојсијева 14,8) било је познато као „градови у равници“. Били су то Содом, Гомор, Адама, Севоим и Сигор. Од тих градова, само Сигор није био уништен. Имена осталих четири постала су пословична за потпуно уништење које их је задесило због њихових покварених путева и неспремности да се покају (5. Мојсијева 29,23). О некима од тих градова Осија говори у горњим стиховима.

Једанаесто поглавље Књиге пророка Осије говори о томе да Божји путеви далеко надмашују путеве грешног човечанства. Бог не дозвољава да огорченост управља Његовим одлукама. Божја љубав тежи да Његовом народу донесе исцељење, здравље и обновљење. Сврха Божје дисциплине је да поправи, да помири, а не да уништи или да се освети. Многи људи, чак и многи хришћани, не разумеју ту страну Божје природе, већ Га, уместо тога, доживљавају као осветољубивога, гневног Бога, који само људима проналази погрешке да би могао да их казни због греха. Што је још горе, неки верују да Он спаљује грешнике пакленим огњем кроз целу вечност. Свакако да то није слика Бога која нам је овде представљена!

Читајте текст у Римљанима 5,8, 1. Петрова 2,24, Галатима 3,13! Како ови текстови, чак и више него они које смо читали у Књизи пророка Осије, откривају величину Божје љубави према човечанству?

ИЗЛЕЧЕН, ВОЉЕН, НЕГОВАН

Неки стари богослови гледали су на Господа у Старом завету као на строгог и непопустљивог, друкчијег од Исуса откривеног у Новом завету. Зашто су дошли до тако погрешног закључка? Како нам порука у 14. поглављу Књиге пророка Осије показује колико је погрешно то гледиште? Шта нам то поглавље открива о Божјем карактеру и љубави према Његовом народу?

Последње поглавље Књиге пророка Осије представља прикладан врхунац поруке коју објављује пророк Осија. Она поново потврђује обећање да ће Божје спасење имати последњу реч. Поглавље почиње још једним позивом народу да се одврати од безакоња. Позивајући људе да се врате Богу, пророк изриче речи које се употребљавају приликом богослужења. Народ треба да тражи од Бога да уклони кривицу која га је навела да се спотакне. Осим тога, треба да одбаци своју зависност од других народа и да потпуно одбаци идолопоклонство. У библијска времена нико се није смео појавити пред Господом празних руку (2. Мојсијева 23,15). Осим што би донео животињску жртву, од њега се захтевало да изговори речи искреног покајања и да их принесе као своју жртву захвалнициу.

Тада, пратећи покајничко признање свога народа, Бог одговара низом обећања. Најважније међу њима је обећање о излечењу болести народа деловањем небеског Лекара. Божји обновљени однос с Израиљем упоређен је са росом, која представља једину влагу за цвеће и дрвеће у току дуге и суве летње сезоне у Палестини. Упоређен је и са маслином, која се сматра посебно драгоценом, неком врстом краљице свих плодних биљака. Њено лишће осигурава сенку и свежину, а њено уље се употребљава за храну, за лечење коже и за гориво у жишцима. Велико кедрово дрво са Ливана сматра се најкориснијим великим дрветом у библијским земљама. Скупочена кедровина служи за градњу храмова и царских палата (1. О царевима 6,9.10). Корење засађено по Божјој вољи донеће такво обиље нових стабала да ће Израил постати врт благослова за цели свет.

РАЗМИСЛИТЕ: Прочитајте последње стихове у поглављу. Под којим условима ће се испунити сва та обећања? Зашто се они уопште не разликују од услова које ми данас треба да испунимо у очекивању Христовог другог доласка?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Упоредите следећа два навода са поруком објављеном у Осији 7-14:

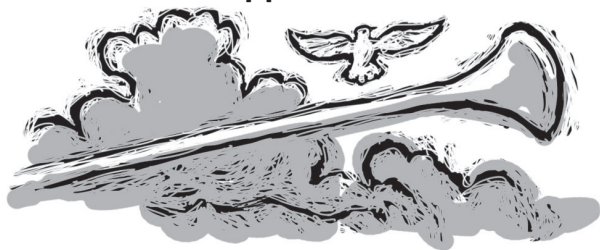
„Бог је овом свету говорио преко природе, симбола и слика, преко патријараха и пророка. Човечанство је морало да добије поуке људским језиком. Весник завета мора да говори. Његов глас мора да се чује у Његовом храму. Христос мора да дође да изговори речи које ће се јасно и коначно разумети. Он, Творац истине, мора да одвоји истину од плеве људских тврђења која су је учинила неделотворном.“ (Чезња векова, стр. 34)

„У току дугих, мрачних година, када је устајао владар за владарем, и у дрском противљењу Небу одводио Израиљце све дубље и дубље у идолопоклонство, Бог је слао поруку за поруком свом отпалом народу. Преко својих пророка пружао му је различите прилике да се одупре плими отпада и да се врати Њему (...) Никада царство Израиљево није било остављено без племенитих сведока о Божјој моћи која спасава људе од греха. Чак су и у најмрачнијим тренуцима многи остајали верни свом небеском Владару, и усред идолопоклонства живели без мане пред лицем светога Бога. Ови верници били су убројени у побожни Остатак преко кога је требало да се вечна Господња намера коначно оствари.“ (Пророци и цареви, стр. 108)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Неко је рекао да је кроз Осијин живот и службу Божја порука Израиљу у извесном смислу постала „тело“. Како је та мисао само мали одраз велике истине о Христовом утеловљењу? Видети Јован 1,14.
2. Стари Израиљ се није одвојио од Бога преко ноћи. Уместо тога, њихов отпад је био постепени процес. На који начин неко може да остане веран Божјим вечним начелима у свету који се стално мења?
3. Неки људи верују да је порука јеванђеља о Божјој великој љубави и спасењу јасно представљена само у Новом завету, а не и у Старом. Шта је погрешно у том мишљењу и зашто?
4. Поновите у разреду одговор на последње питање у делу поуке за уторак.
5. Стари завет је био Библија којом су се служили Исус и апостоли, и коју је читао апостол Павле. Потражите новозаветне цитате из Књиге пророка Осије у Матеју 9,13 и у Римљанима 9,25.26. Како су се Исус и Павле послужили Осијином поруком да нама објаве истину?

СВЕТИ И ПРАВЕДНИ БОГ (ЈОИЛО)

Текстови за проучавање у току седмице: Јоило 1; 2,28.29; Дела 2,1-21; Јоило 2,31; Римљанима 10,13; Матеј 10,28-31.

Текст за памћење: „А Господ ће пустити глас свој пред војском својом; јер ће око његов бити врло велик, јер ће бити силан онај који ће извршити вољу његову, јер ће дан Господњи бити велики и врло страшан, и ко ће га поднијети?“ (Јоило 2,11)

Кључна мисао: Бог се може послужити кризама да би Његов народ увидео своју зависност од Њега и своју потребу за духовним обновљењем и реформом.

У великој најезди скакаваца и страшној суши која је задесила Јудино царство на југу, пророк Јоило, савременик Амоса и Осије, види знак „великог и страшног“ дана суда (Јоило 2,31). Суочен са кризом такве силине и размера, он позива цео народ у Јуди да одбаци грех и да се врати Богу. Он описује скакавце као Господњу војску и види у њиховој најезди Божју казну над неверним Јудом.

Јоило прориче да ће Божји будући судови најезду скакаваца учинити незнатном у поређењу с њима. Међутим, тај исти суд ће донети и неупоредиве благослове онима који су верни Господу и који слушају Његова учења; према томе, без обзира колико је оштар, суд може довести до спасења и откупљења оних чија су срца отворена да прихвате Господње вођство.

Прочитајте текст у Јоилу 1,1-12. Шта се догађа земљи Јудиној?

Пророк, који је живео у пољопривредној средини, позива ратаре да плачу над својим губицима на пољима и у воћњацима. Природна катастрофа може да онемогући националну економију и да је уназади за много година. Осим губитка хране, лишћа и дрвећа, постоји и опасност од ерозије плодне земље. Неким воћкама у Палестини потребно је и више од двадесет година да почну доносити род. У ствари, пустошење усева и уништавање шума били су типична тактика освајачких војски које су се трудиле да казне покорене народе тиме што ће им ускратити сваку могућност брзог опоравка.

Читајте текст у 5. Мојсијевој 28,38. Како нам те речи помажу да схватимо шта се то дешавало у Јуди?

Јоило употребљава четири разна имена за скакавце (Јоило 1,4) да би изразио величину и снагу најезде. Уништење изазвано скакавцима постало је још страшније због суше. Сва жетва који су ратари очекивали је пропала; они су очајавали јер нису више имали шта да једу или продају; нису чак имали ни семена за сетву. Катастрофа таквих размера није се догодила ни прецима и била је нешто што ће се препричавати у будућим нараштајима. Чињеница да се слична катастрофа никада пре тога није догодила само је нагласила озбиљност ситуације.

Пророк осим тога најављује уништење залиха хране у земљи Израилевој, као што су грожђе, житарице и уље (5. Мојсијева 14,23; 18,4). Пшеница и јечам су најважније житарице у Палестини. Лоза и смокве у Библији представљају мирно живљење у Обећаној земљи усред обиља Божјих благослова (1. О царевима 4,25; Михеј 4,4; Захарија 3,10). Идилнична слика мира и напретка приказује човека како седи под својим чокотом и смоквом. Све је то сада угрожено Божјим судовима због греха народа.

Жетва је била време радовања (Псалам 4,7; Исаија 9,3). Иако је земља у Израилу била дар од Бога, она Му је ипак и даље припадала. Од Израиле се очекивало да буде веран пристав над земљом. Изнад свега, од народа се очекивало да служи Богу и да Га слуша, јер је од Њега све и добио.

ТРУБИ У ТРУБУ!

Када се појаве природне катастрофе, људи постављају мноштво питања: „Зашто је Бог дозволио да се то догоди? Зашто су неки успели да преживе, док су други изгинули? Треба ли из свега тога да извучемо и неку поуку?“ Јоило уопште не сумња да најезда скакаваца треба да наведе народ да пажљивије сагледа Божји свеопшти план. У првом поглављу своје књиге, надахнут од Бога, пророк повезује националну кризу са духовним стањем у земљи. Скакавци нису оставили за собом ништа што би се могло принети на жртву Господу. Приноси у житарицама или пићу били су део свакодневне службе у храму, у складу с путствима која су забележена у 2. Мојсијевој 29,40 и у 4. Мојсијевој 28,58. Изостављање свих жртава је било незапамћено, али је требало да послужи као опомена народу и подсећање на озбиљност стања у ком се налази. Губљење прилике да се принесе било каква жртва симболички је представило раскид завета између Бога и Израиља. Међутим, за разлику од многих других пророка, Јоило не губи много времена у анализи стања у народу. Њега далеко више занима лечење, терапија коју је прописао небески Лекар Израиља.

Читајте текст у Јоилу 1,13-20! Шта пророк поручује народу? Без обзира на јединствене околности, на који начин оно што се говори представља позив који се понавља у целој Библији, и у Старом и у Новом завету?

Пророк позива духовне старешине да прогласе национални дан молитве и поста тако да народ добије прилику да дубоко испита своје срце, да одбаци своје грехе, и да се врати своме Богу. На тај начин ће поново доживети искуство обновљеног уздања у Божју љубав и праведност. На крају, ова катастрофа би могла да наведе вернике да успоставе чвршћи однос са својим Господом.

У целом Писму, Бог се описује као Господар природе, као Онај који је створио природу, који је одржава и употребљава у своје сврхе. У овој националној катастрофи, уместо да раздере своје хаљине, Јоило каже да народ треба да раздере своје срце и да га отвори за Божју благодат и самилост.

РАЗМИСЛИТЕ: Катастрофе могу да нас погоде на много начина. Када се то догоди, без обзира на наше поимање њиховог узрока, за која библијска обећања бисмо се могли ухватити да стекнемо наду и снагу да издржимо? Која обећања су посебно значајна за нас?

ДАР БОЖЈЕГ ДУХА

Читајте текст у Јоилу 2,28.29 заједно са текстом у Делима 2,1-21. Како Петар овде тумачи Јоилово пророчанство?

На дан Педесетнице, апостол Петар најављује да је Господ испунио своје обећање дато преко пророка Јоила, обећање које се односи на изливање Светога Духа. Заједно с изливањем силе Светога Духа, и као видљиви знак Божјег натприродног мешања у историју људског рода, Бог ће учинити да се догађају необичне појаве у природи, и на земљи и на небу.

„У непосредној вези са призором великог Божјег дана, Господ је преко пророка Јоила обећао посебно изливање свога Духа (Јоило 2,28). Ово пророчанство доживело је делимично испуњење приликом изливања Светога Духа на дан Педесетнице, али ће своје потпуно испуњење добити у показивању Божје благодати која ће пратити завршно дело јеванђеља.“
(*Велика борба*, погл. XI)

У самом тексту Књиге Јоилове, покајање ће бити праћено великим изливањем Светога Духа. То ће довести до великог буђења. Уместо разарања, следиће Божји велики дар благослова. Господ уверава свој народ да ће обновити своје дело стварања и да ће народ бити избављен од својих угњетача.

Свети Дух се излива на Божји народ исто онако као што се уље помазања изливало на главе оних које је Бог изабрао за посебну службу. Свети Дух је уједно и дар силе изливен на оне који га примају тако да могу да обаве посебно дело за Господа (2. Мојсијева 31,2-5; О судијама 6,34), само што у то време деловање Духа обухвата широко подручје. У том великом тренутку у историји, спасење ће бити доступно свакоме ко тражи Бога. Божји Дух ће се спустити на све верне – без обзира на њихову старост, пол или друштвени положај – као испуњење Мојсијеве жеље да сви припадници Господњег народа постану пророци и да Бог излије свога Светога Духа на њих (4. Мојсијева 11,29).

РАЗМИСЛИТЕ: Шта бисте могли да учините у свом животу да бисте отворили своје срце за изливање Светога Духа?

ПРИЗОВИТЕ БОЖЈЕ ИМЕ

„Сунце ће се претворити у таму и мјесец у крв прије него дође велики и страшни дан Господњи. И сваки који призове име Господње спашће се, јер ће на гори Сиону и у Јерусалиму бити спасење, као што је рекао Господ, и у остатку који позове Господ.“ (Јоило 2,31.32)

Помрачење сунца и промену месеца у крв не треба схватити као неку природну катастрофу, већ као натприродни знак приближавања Господњег дана. У библијска времена, многе незнабожачке нације обожавале су небеска тела као своје богове, па је Мојсије изјавио да то Израилци никада не смеју да чине (5. Мојсијева 4,19). У том смислу, Јоилово пророчанство предсказује да ће идоли народа почети да нестају када Господ буде изашао да суди. Текст у Јоилу 3,15 додаје да ће чак и звездана јата изгубити своју снагу и да више неће давати своју светлост, јер ће присутност Божје славе својим сјајем све надмашити.

Иако ће Христова појава уплашити непокајане, како ће праведници поздравити свога Господа? У чему ће бити кључна разлика? Видети Исаија 25,9; Јоило 2,32; Дела 2,21; Римљанима 10,13.

У Библији израз „призвати име Господње“ не значи само сматрати себе Господњим следбеником и ослањати се на Његова обећања. То може да значи објављивати Божје име, сведочити другима о Господу и о свему што је Он учинио за овај свет. Аврам је градио олтаре и објављивао Божје име у целој Хананској земљи (1. Мојсијева 12,8). Мојсију је на гори Синају Господ објавио своју доброту и своју благодат (2. Мојсијева 33,19; 34,5). Псалмиста позива верне да захваљују Господу и да призивају Његово име, објављујући свима шта је Он учинио (Псалам 105,1). Исте речи се налазе и у песми спасења коју је испевао пророк Исаија (Исаија 12,4).

Према томе, призивати име Господње значи истовремено бити Господњи весник радосних вести да Бог и даље влада светом, али и позивати људе у свету да све посматрају у контексту Божјих дела и Његовог карактера. Осим тога, то значи говорити свакоме о Божјем великодушном дару спасења које је понуђено сваком људском бићу.

РАЗМИСЛИТЕ: Шта за тебе лично значи „призвати име Господње“? Како ти то чиниш и шта се догађа када то чиниш?

УТОЧИШТЕ У ВРЕМЕ НЕВОЉЕ (ЈОИЛО 3)

Библијски пророци су упоређивали предстојећи Божји суд са рикањем лава, звуком од ког су и најхрабрији дрхтали (Јоило 3,16; Амос 1,2; 3,8). У Библији, Сион је означавао место Божјег земаљског престола у Јерусалиму. С тог места Бог ће казнити непријатеља, али ће у исто време одбранити свој народ који стрпљиво очекује Његову победу. Они ће учествовати у Његовој победи док Он буде обнављао своја дела стварања.

Неким људима је веома тешко да схвате опис Божјег коначног суда. Добро је зато да имамо на уму да су зло и грех веома стварне појаве и да су њихове снаге веома јаке у својим покушајима да се успротиве Богу и униште сваки облик живота. Бог је непријатељ зла. Управо зато нас речи пророка Јоила позивају да испитамо свој живот како бисмо се уверили да смо на Господњој страни и да можемо да будемо заштићени на дан суда.

Читајте текст у Матеју 10,28-31. Како нам ови текстови помажу да разумемо, чак и у тешким временима, шта смо све добили у Исусу?

Господ подржава људе који су истрајни у својој вери. Он може да донесе уништење на Земљу (Јоило 3,1-15). Његов народ не треба да се плаши Његових дела сувереног суђења јер им је Он обећао да ће их штитити. Он им је упутио реч свога обећања. Његова суверена и милостива дела показују да је веран свом завету, да никада више неће дозволити да се праведнима нанесе срамота (Јоило 2,27).

Књига пророка Јоила се завршава виђењем преображеног света у ком река тече усред Новог Јерусалима, који симболички представља присутност самога Бога усред народа коме је опростио све грехе (Јоило 3,18-21).

Ова пророчка порука нас позива да ходимо у Духу, да целим срцем настојимо да живимо правим хришћанским животом, али и да проповедамо свима који још нису призвали име Христово. И док то будемо чинили, треба да се ослањамо на божанско обећање о Христовој трајној присутности преко Светога Духа у срцима Његовог верног народа.

„Ми морамо да схватимо своје право стање, или нећемо ни осетити своју потребу за Христовом помоћи. Ми морамо разумети у каквој опасности се налазимо, јер иначе нећемо ни побећи у своје уточиште. Ми морамо да осетимо бол од наших рана, јер иначе нећемо ни пожелети да се излечимо.“ (Елен Вајт, *Поуке великој Учишћеља*, стр. 158)

РАЗМИСЛИТЕ: Како је, према вашем мишљењу, ваше право стање? Какве боли осећате? На који начин сте стекли искуство с „уточиштем“ које нам је Христос обећао?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Пророково име Јоило било је уобичајено у библијска времена; оно значи „Господ је Бог“. Ово име одговара и основној теми његове књиге: само Бог је потпуно свет и праведан и Његово дело је суверено на Земљи. Историја свих народа налази се у Његовој руци. То исто се односи и на живот сваког људског бића.

„Велика питања вечности захтевају од нас и нешто више од неке измишљене религије, религије речи и облича побожности у којој истина остаје у предворју срца. Бог позива на обновљење и реформу. Речи Библије и само Библије треба да одјекују с проповедаоница. Међутим, Библији је одузета њена сила, а последице се виде у снижавању вредности духовног живота. Многе савремене проповеди не изражавају Божје вредности које буде савест и уносе живот у душу. Слушаоци не могу да кажу: 'Не гораше ли срце наше у нама када нам говораше путем и када нам казиваше Писмо?'“ (Лука 24,32) Има много оних који плачу за живим Богом, који чезну за божанском присутношћу. Нека Божја Реч проговори њиховом срцу! Нека и они који су слушали само традицију, људске теорије и правила, чују глас Онога који може да обнови душу за вечни живот!“ (*Пророци и цареви*, стр. 626)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. На које начине је порука пророка Јоила посебно важна и за нас који живимо у време послетка и пред којима су озбиљни и значајни догађаји?
2. Прочитајте одједном целу Књигу пророка Јоила и одговорите на следеће питање: у којој мери се порука пророка Јоила односи на његов нараштај? Како се односи и на друге, касније нараштаје?
3. Јоилова књига описује разне врсте Божјих благослова који се изливају на Његов народ. Да ли ово пророчанство прави разлику између материјалних и духовних благослова? Ако то чини, на који начин?
4. Како нам разумевање велике борбе између добра и зла помаже да разумемо страшне невоље и страдања с којима ће се свет суочити?
5. Дух пророштва у овом делу поуке говори о „измишљеној“ религији. Шта би то могло да значи? Како ми можемо да знамо да ли је наша религија измишљена или стварна?

ГОСПОД БОГ СВИХ НАРОДА (АМОС)

Текстови за проучавање у току седмице: Амос 1-2; Исаија 58; Лука 12,47.48; 1. О царевима 8,37-40; Амос 4,12.13; Авдија.

Текст за памћење: „Кад лав рикне, ко се неће бојати? Кад Господ рече, ко неће проковати?“ (Амос 3,8)

Кључна мисао: Нечовечни поступци су грех против Бога и биће на одговарајући начин похођени Божјим судом.

Лав у Библији често представља цара животињског света. Његова појава упућује на недољиву снагу и величанство, али и на крвожедност и на разарање. Лав риче и кад није у лову, његова рика одјекује километрима. Пастир Амос био је послан Израиљцима да их опомене да је чуо лава како риче – а лав није био нико други до Господ! Покренут Светим Духом, пророк Амос упоређује Божји начин обраћања народима, али и свом изабраном народу, са риком лава (Амос 1,2).

Амос је био позван у пророчку службу да говори народима који су починили злочин против човечности. Био је послан и друштву у ком су повлашћени и побожни људи живели у миру и благостању. Да, ти исти људи су тлачили сиромашне, дозвољавали да се обављају нечасни послови и да се на судовима даје мито. У току ове седмице ми ћемо слушати шта Господ има да каже против таквих нечасних дела.

ЗЛОЧИНИ ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ

Читајте текст у првом и другом поглављу Амоса. Зашто је Господ упозорио људе да се суд приближава?

Прва два поглавља Књиге пророка Амоса садрже седам пророчанстава против околних народа, а затим долази и пророчанство против Израиља. Околни народи нису осуђени зато што су непријатељи Израиља, већ зато што крше општа начела човечности. Две чињенице се истичу у Амосовој оптужби: неверност и одсуство сажаљења.

На пример, Тир је био водећи трговачки град на Средоземљу, северно од Израиља. Због његове скоро неосвојиве тврђаве на острву, град се хвалисао својом сигурношћу. Штавише, тирске старешине су склопиле мировне уговоре с околним народима, међу којима су били Филистеји. Град се повезао с Израиљем повељом о пријатељству за време владавине Давида и Соломуна (1. О царевима 5,1.12), а касније и за време цара Ахава (1. О царевима 16,30.31). Не треба да нас изненади што у 1. О царевима 9,13 тирски цар Хирам назива Соломуна својим „братам“.

Ипак, становници Тира су прекршили ову повељу о братимљењу. Тир није био осуђен због одвођења робова, већ зато што их је предавао израиљским непријатељима, Едомцима. Према томе, становници Тира су били одговорни за суровости које су трпели заробљеници од руке својих непријатеља. Из Божјег угла посматрања, особа која подупире и подржава злочин исто је толико крива као и особа која га чини.

Пошто је Бог владар над свима и има сву власт, Он држи судбину целога света у својој руци. Он је имао намере и планове који су се ширили далеко изван израиљских граница. Бог Израиља је Господ свих народа; целокупна људска историја је у Његовој власти. Он је Бог Створитељ, који даје живот свима, и сви су одговорни Њему.

РАЗМИСЛИТЕ: Сви се ми узнемиримо због неправди које се догађају на све стране. Када не би било Бога, какву наду бисмо могли да гажимо да ће правда икада победити? Шта за вас значи обећање које се понавља по целој Библији – да ће Бог увести правду и суд у свет? Како да научимо да се ухватимо за то обећање усред свих неправди с којима се сусрећемо?

Божји свеопшти суд представља једно од најважнијих учења које налазимо у Књизи пророка Амоса. У почетку своје књиге, пророк објављује Божји суд над неколико околних народа због њихових злочина против човечности. Потом, наравно, Амос храбро објављује да ће Бог судити и Израиљу. Господњи гнев није усмерен само према околним народима већ и према народу који је изабрао. Људи из Јуде су одбацили Реч Господњу и нису поштовали Његова упутства.

У исто време, Амос се бави Израиљем чак и много више него Јудом зато што је Израиљ прекршио завет с Богом и учинио тако много греха. Економски напредак Израиља и његова политичка стабилност учинили су да дође до опадања духовности. Ово опадање духовности показало се и у друштвеној неправди. У Израиљу, богати су експлоатисали сиромашне, јаки су искоришћавали слабе. Богати су марили само за себе и свој лични добитак, чак и када је стицан на рачун сиромашних. Заиста се стање у свету није много променило у току последњих неколико хиљада година, зар не?

У свом проповедању, Амос је говорио да постоји живи Бог који гледа како се понашамо једни према другима. Правда је нешто далеко веће од замисли или правила. Самом Богу стало је до правде. Пророк опомиње да ће камене куће у Израиљу, њихов намештај пресвучен слоновом кости, врхунска храна и пиће, најбоља козметика – све то једнога дана бити уништено.

Читајте текст у Књизи пророка Исаије 58. На који начин ово поглавље донекле изражава истину за наше време? На који начин је наша порука свету много више од тога?

Библија јасно учи да друштвена правда треба да буде природни производ јеванђеља. Када нас Свети Дух учини сличнима Исусу, ми учимо да учествујемо и у Божјем старању о ближњима. Мојсијеве књиге захтевају поштено поступање према странцима, удовицама, и сирочади (2. Мојсијева 22,21-24). Пророци говоре о Божјем старању да се успостави праведан однос према потлаченима и обесправљенима (Исаија 58,6.7). Псалмиста назива Бога који живи у свом светом стану „оцем оних који немају оца, браниоцем удовица“ (Псалам 68,5; превод NIV). Христос је показивао велико старање о онима које је друштво одбацило (Марко 7,24-30; Јован 4,7-26). Исусов брат Јаков нас позива да своју веру покажемо на делу у помагању оних који су у оскудици (Јаков 2,14-26). Ниједан Христов следбеник не може да чини мање од тога, а да ипак остане Христов следбеник.

ОПАСНО ЈЕ ИМАТИ ПРЕДНОСТ

Амосова пророчка порука није требало да буде ограничена на историјски положај Израиља, већ да се прошири и изван Израиља и Јуде. У Старом завету, Израил је имао јединствено, али не и искључиво право на Бога.

Читајте текст у Амосу 3,1.2. Хебрејска реч *jaga*, „знати“, која се појављује у другом стиху, садржи посебно значење блискости. У Јеремији 1,5, на пример, Бог каже да „зна“ пророка и да га је одвојио себи још и пре рођења. Исти је случај и с Израиљем. Израил није био само још један народ више на Земљи. Уместо тога, Бог га је одвојио за свету божанску сврху. Израил је био у посебном односу са Богом.

Сам Бог је изабрао Израил и извео га из ропства на слободу. Излазак из Египта био је најважнији појединачни догађај у почетку историје Израиља као народа. Он је поставио темељ за Божје дело откупљења и освајања Ханана. Међутим, снага и благостање Израиља навели су људе да се поносе због свог повлашћеног положаја као Господњег изабраног народа.

Читајте Христову изјаву у Луки 12,47.48. На који начин треба да разумемо начела која Он овде истиче: ако се велике предности у животу злоупотребљавају, оне ће бити замењене великим казнама?

По Божијем надахнућу, пророк опомиње народ да ће, зато што нападају Божјем изабраном народу, бити посебно одговорни за своје поступке. Сам Господ каже да јединствени однос Израиља према Њему намеће и одговорност, и да ће казна стићи свакога ко не извршава обавезе. Другим речима, Израил, као Божји изабрани народ, још више потпада под Његов суд управо зато што предности обавезују и чине одговорнима. Избор Израиља није био само постављање у привилеговани статус, већ и на дужност сведока свету, сведока који ће говорити о Господу који га је благословио.

РАЗМИСЛИТЕ: „Такозване Христове Цркве у овом нараштају уживају највеће предности. Господ нам је откривао и давао све већу светлост. Наше предности су много веће од предности које је уживао некадашњи Божји народ.“ (*Христове очићедне њоуке*, стр. 317) Размислите о свему што смо добили као чекаоци Христовог другог доласка. Зашто би требало да задрхтимо пред одговорностима које су повезане с тим предностима? Да ли се то догађа, или смо се већ навикли на њих? Да нисмо чак постали равнодушни према свему што смо добили? Ако је тако, како бисмо се могли променити?

САСТАНАК ИЗРАИЉА СА БОГОМ

„Приправи се, Израиљу, да сретнеш Бога својега!“ (Амос 4,12)

Четврто поглавље у Књизи пророка Амоса почиње описом греха Израиља, а завршава се најављивањем дана обрачуна. Бог чини свој народ посебно одговорним за начин на који живи и поступа према ближњима.

Амос је набројао низ природних катастрофа, од којих је свака била довољна да обрати народ Богу. Листа се састоји од седам недаћа, које представљају пуну меру казне због кршења Божјег завета, у складу са Мојсијевим речима у 3. Мојсијевој 26. Неке од недаћа подсећају на зла која је Бог некада слао на Египат, док последње зло јасно подсећа на потпуно уништење Содоме и Гомора.

Према Соломуновој молитви приликом посвећења Храма, шта би недаће морале да наведу људе да чине? 1. О царевима 8,37-40.

Израиљски народ се више није понашао онако како се понаша нормалан народ и Богу је било изузетно тешко да привуче његову пажњу. Штавише, Божје казне су још више отврднуле срце народа. Пошто се народ није вратио Богу, Амос му износи последњу прилику за покајање.

Коначна казна прети, али Амос не говори каква ће она бити. Велика несигурност у Амосовом излагању чини претњу судом још страшнијом. Израиљ је пропустио да тражи Бога, и тако Бог излази да се сретне са народом. Ако казна није успела, хоће ли сусрет бити успешнији?

Текст у Амосу 4,12 почиње речима „Зато ћу ти тако учинити!“, и представља одјек традиционалне формуле заклетве. Ова свечана изјава позива Израиља да се припреми за сусрет са Богом својим, као што су некада чинили пре сусрета с Богом на Синају (2. Мојсијева 19,11.15).

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте пажљиво текст у Амосу 4,12.13. Када бисте изненада чули опомену „Припреми се да сретнеш Бога својега!“, како би гласио ваш одговор? Шта је ваша једина нада? (Видети Римљанима 3,19-28)

ОХОЛОСТ КОЈА ДОВОДИ ДО ПАДА

Читајте Књигу пророка Авдије. Које важне моралне и духовне истине можемо пронаћи у тој књизи?

Књига пророка Авдије је најкраћа књига Старог завета, која говори о Божјем суду над Едомском земљом. Порука књиге се усредсређује на три питања: Едомову охолост (Авдија 1-4); будуће понижење Едома (Авдија 5-9) и Едомово насиље према Јуди (Авдија 10-14).

Едомци су били потомци Јаковљевог брата Исава. Непријатељство између Израиљаца и Едомаца води нас све до сукоба између двојице браће, који су касније постали праоци два велика народа. Међутим, према 2. Мојсијевој 33, браћа су се касније ипак помирила. Управо зато је Бог заповедио Израиљцима да не презиру Едомце, јер су им браћа (5. Мојсијева 23,7).

Упркос томе, непријатељство између два народа настављало се столећима. Када су Вавилонци разорили Јерусалим и одвели његове грађане у ропство, Едомци су се не само радовали, већ су пљачкали избегле Јудејце и њихов град (Псалам 137,7). Из тог разлога је пророк Авдија опоменуо Едомце да ће им бити суђено према њиховим властитим правилима: „Као што си чинио, тако ће ти се и учинити!“ (Авдија 15) Едомци се према Јудејцима нису понашали као браћа у њиховим најтежим тренуцима, већ су се чак придружили њиховим непријатељима (Плач 4,21.22).

Подручје које су настањивали Едомци налази се југоисточно од Мртвог мора. То је брдовита земља, пуна високих планинских врхова, пећина и просека у којима се могу сакривати целе армије. Један број едомских градова је и био смештен управо на тим неприступачним местима. Град Села – познат и као Петра – био је главни град Едома. Тај народ је усвојио арогантно самопоуздање олично питањем „Ко ће ме оборити на тло?“ (Авдија 3).

Бог проглашава кривима оне који се користе надмоћношћу над људима у невољи. Авдија је опоменуо охولة Едомца да ће им Бог донети понижење. Нема места где бисмо се могли сакрити од Господа (Амос 9,2,3). Господњи дан који долази донеће и осуду и спасење. Едом ће испити чашу Божјега гнева, док ће се благостање Божјег народа обновити.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Од самог настанка своје вере, Израилци су веровали да су Божји народ изабран да изврши Божју мисију у свету. То веровање је представљало угаони камен јеврејске вере и њихово уточиште у тренуцима невоље. Ипак, пророци су осећали да за многе њихове савременике управо то веровање представља камен спотицања; та утеха, то уточиште. Они су морали да подсећају народ да се чињеница што су изабрани народ не сме сматрати доказом да су постали Божји љубимци, да су заштићени од казне, већ, сасвим супротно томе, да су само још озбиљније изложени Божјим судовима и казнама (...)

Да ли је овај избор значио да је Бог искључиво заинтересован за израиљски народ? Да ли излазак из Египта значи да је Бог укључен само у историју Израиља и да је потпуно незаинтересован за судбину других народа?“ (А. Heschel, *The Prophets*, стр. 32.33)

„Када су све ограде душе биле порушене, заведени верници се више нису могли одбранити од греха, и потпуно су се предали злим страстима свога људскога срца.

Против свеопштег израбљивања, очигледних неправди, беспримерног луксуза и настраности, бесрамног ждерања и пијанства, неограничене раскалашности и покварености свога времена, пророци су подизали глас; ипак, узалудни су били сви њихови протести, узалудно њихово указивање на грех. Пророк Амос пише: ’Мрзе онога који их укорава на вратима, и гаде се онога који им говори право!’ ’Мучите праведника, примате поклоне, изврћете правду убогима на вратима!’ (Амос 5,10.12)“ (*Пророци и цареви*, стр. 282)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ

1. Лако је бити пријатељски расположен према некоме ко има нешто да вам понуди. Али, шта да кажемо о онима који су у невољи и немају ништа да вам понуде, већ, супротно томе, имају неку потребу и очекују од вас да им помогнете? Какво држање треба да покажемо према таквим људима? Како се ви лично понашате према таквима?

2. Размислите о ономе што смо добили од Бога као чекаоци Христовог другог доласка! Већина хришћана нема појма о благословима светковања Суботе нити о њеној важности у време послетка; већина мисли да умрли после смрти одлазе непосредно или у рај или у муке пакла. Многи не верују у физичко васкрсење Исуса Христа ни у Његов стварни Други долазак. Које друге велике истине смо добили, а које други не познају или не желе да сазнају? Какве одговорности су повезане са познавањем тих истина?

ТРАЖИТЕ ГОСПОДА И БИЋЕТЕ ЖИВИ! (АМОС)

Текстови за проучавање у току седмице: Амос 5,1-15; Јеврејима 5,14; Исаија 5,20; Амос 7,10-17; 9,11-15; Дела 15,13-16.

Текст за памћење: „Тражите добро а не зло, да бисте били живи; и тако ће Господ Бог над војскама бити с вама, како рекосте.“ (Амос 5,14)

Кључна мисао: Пророк Амос нас подсећа да живота има само уколико тражимо Бога.

Да је Израил био веран Богу, Он би остварио своју намеру кроз част и славу Израиља. Да су Израилци ишли путем послушности, Он би их уздигао изнад свих народа које је створио, хвалом, именом и славом. Мојсије је рекао: „И видјеће сви народи на земљи да се име Господње призва на тебе, и бојаће се тебе.“ „Народи када чују све ове уредбе, рећи ће, само је овај велики народ мудар и разуман.“ (5. Мојсијева 26,19; 28,10; 4,6) Међутим, због њиховог неверства, Божја намера могла се остварити само усред непрекидних патњи и понижења. (Видети *Чезња векова*, стр. 28)

У току ове седмице, док настављамо да проучавамо Књигу пророка Амоса, видећемо неколико начина на које је Бог позивао свој народ да одбаци своје грехе и да се врати Њему, једином истинском извору живота. На крају, и ми ћемо морати да бирамо између две могућности: између живота и смрти. Нема никаквог средњег решења. У наставку, пророк Амос ће нам показати огромну разлику између ова два избора.

ВОЛИТЕ ГОСПОДА И МРЗИТЕ НА ЗЛО

Стање у Израиљу је постало веома тешко: повареност, насиље и грех. Људи су стигли до ивице пропасти; и сам опстанак народа је био угрожен. Из тог разлога, Амос је написао тужбалицу којом оплакује будућу пропаст Израиља (Амос 5,1-15). У пророчким књигама се често не прави разлика између Господњих изјава и изјава самог пророка. Према томе, у Амосовој тужбалици можемо да видимо и Господњу тужбалицу над Израиљем.

Сврха ове погребне песме у Амосу 5,1-15 била је да тргне народ и да га натера да се суочи са стварношћу. Ако буду истрајали у својим гресима, сигурно ће пропасти. Уколико, с друге стране, буду одбацили зло и вратили се Господу, остаће живи. Господњи карактер је такав да Он очекује од људи да се ускладе са Његовом вољом.

Читајте текст у Амосу 5,14.15. Како неко може да научи да „мрзи на зло и воли добро“? Видети и Јеврејима 5,14; Римљанима 12,9; Приче 8,36.

Амос позива људе не само да престану тражити зло, већ и да почну да мрзе зло и воле добро. Заповест у овом делу текста се појачава. Глаголи „волети“ (јеврејски *ахав*) и „мрзити“ (јеврејски *шане*) у Библији се често односе на одлуке и поступке, а не једноставно на осећања и држање. Другим речима, промена у држању народа довешће и до промене у њиховим делима и поступцима.

У овом контексту, које упозорење налазимо у Исaiји 5,20?

“Свима који ће у тај дан неустрашиво служити Богу у складу са начелима своје савести биће неопходна храброст, чврстина и познавање Бога и Његове Речи јер ће они који остану верни Богу бити прогоњени, њихове побуде нападане, њихови најбољи напори погрешно тумачени и њихова имена одбачена као зла. Сотона ће се свом својом преварном силом трудити да утиче на срце и да помрачи разум, да учини да добро изгледа као зло и зло као добро.“ (Дела апостола, стр. 431)

РАЗМИСЛИТЕ: Како да научимо да волимо добро и да мрзимо зло ако дозвољавамо да будемо преварени тако да зло називамо добрим а добро злим? Шта је наша једина заштита против ове преваре?

УОБИЧАЈЕНА РЕЛИГИЈА

Читајте текст у Амосу 5,23.24; Осији 6,6; Матеју 9,13; Псалму 51,17. Шта откривају ови текстови? Или, што је још важније, како се начела ових текстова могу непосредно применити на тренутни духовни живот нас чекалаца Исусовог другог доласка? Или, на који начин бисмо могли да будемо криви што чинимо управо оно што не би требало да чинимо? (На овом подручју је врло лако да човек превари самога себе!)

Више од других књига у Библији, Књига пророка Амоса се усредсређује на неправде, суровост и нељудско понашање. Она осим тога нуди Божје виђење таквог понашања. Амос говори да Бог презире празне ритуале мртвог формализма такозваних верника и да их позива да се реформишу. Богу нису угодне спољашње и празне форме богослужења оних који истовремено тлаче друге због личног добитка. Њихов живот показује да су промашили целокупну суштину побожности и истинског служења Господу, да су потпуно погрешно разумели дубље значење Његовог закона.

И заиста, Бог одбацује њихове верске ритуале јер не произлазе из живота вере. Завршне речи у Амосу 5,14.15 представљају заповест да траже Господа и да буду живи. Тражење Господа се упоређује са ходочашћима у позната верска средишта у Ветиљу, Галгалу или Витсавеји (Амос 5,5), три града која су, заједно са својим светилиштима, била осуђена на уништење.

Оно што је Бог стварно желео било је да правда и мир владају у земљи. Заповест да траже Господа надовезује се на заповест да траже добро. Господ позива Остатак да се одвоји од злих обичаја и верског формализма и да, уместо тога, учини да правда тече као река и праведност као непресушни извор. Док се правда односи на успостављање онога што је право пред Богом, праведност је квалитет живота у односу према Богу и околини. Слика која је овде представљена јесте слика религиозног народа чија се религија спустила на ниво празних форми и ритуала без промене срца која мора да прати истинску веру. Видети 5. Мојсијева 10,16. Како бисмо онда и ми морали да будемо пажљиви у свом верском животу!

ПОЗВАН У ПРОРОЧКУ СЛУЖБУ

Амосов дом се налазио у Текуји, у Јуди, али га је Бог послао да прориче у Израиљу. Он је отишао у северно царство и прорицао је са таквом снагом да земља није била у стању да поднесе „свијех ријечи његовијех“ (Амос 7,10). Свакако да су многи Израиљци сумњичаво гледали на Амоса и да су га одбацивали као Господњег весника. Упркос таквом одбацивању, он је верно обављао своју пророчку службу.

Читајте текст у Амосу 7,10-17. Који познати модел овде налазимо? Које друге примере можете да нађете у Библији о сличним догађајима? Шта бисмо могли да научимо из свих ових примера?

Међу онима којима се није допадало Амосово проповедање био је Амасија, свештеник из Ветилџа, који је оптужио Амоса за заверу против израиљског владара. Ветилџ је био једно од два царска богослужбена средишта, средиште отпалог и лажног богослужења. Амос је јавно проповедао да ће, уколико се Израил не покаје, његов цар умрети од мача и да ће народ бити одведен у ропство. Амасија је наредио Амосу да се врати у јудејску земљу, где ће његова порука против Израиља бити много боље прихваћена.

Одговарајући свештенику, Амос наглашава да његов пророчки позив долази од Бога. Он тврди да није неки професионални пророк чије се услуге могу купити. Амос се дистанцира од професионалних пророка који проричу за новац.

Говорити истину ни на који начин не осигурава прихватање поруке, јер истина може понекад да буде веома неугодна и – уколико угрожава људе на власти – може довести до озбиљног противљења. Божји позив је захтевао од Амоса да проповеда отворено и храбро против греха цара и племића северног царства, тако да је био оптужен за издају.

РАЗМИСЛИТЕ: Како ви реагујете када вам други кажу да је ваше и наше понашање грешно и да ћемо њиме навући казну на себе? Шта нам наш одговор на ову опомену говори о нама, а можда и о нашој потреби да се променимо у срцу и у понашању?

НАЈГОРА ВРСТА ГЛАДИ

„Гле, иду дани, говори Господ Господ, када ћу пустити глад на земљу, не глад хљеба ни жеђ воде, него слушања ријечи Господње. И потуцаће се од мора до мора, и од сјевера до истока трчаће тражећи ријеч Господњу, и неће је наћи.“ (Амос 8,11.12) Како да разумемо значење ових речи?

У осмом поглављу Књиге пророка Амоса, пророк описује разорне последице Божјег суда над непокајаним Израиљем. Бог ће казнити народ због његових греха тако што ће послати глад на земљу. Међутим, у 11. и 12. стиху пророк говори о глади и жеђи за Божјом Речју. Трагедија која ће надмашити све остале је глад за Божјом Речју зато што ће Бог ускратити људима своју Реч. Ниједна друга глад не може да буде тежа.

Често, када би се народ Израиља нашао у некој невољи, обраћао би се Господу и тражио пророчку реч утехе и наде. Овога пута се Божји одговор састојао од ћутања. Део Божје казне било је и повлачење Божје Речи народу изрицане преко пророка.

Уколико Божји народ буде наставио да не слуша, каже пророк, доћи ће време када ће бити жељан да чује Божју поруку, али ће тада већ бити касно да се окреће Божјој Речи у нади да ће избећи казну. То је била последица Израиљевог истрајног одбијања да чује Божју поруку преко пророка Амоса. Слично Саулу пре последње битке (1. Самуилова 28,6), и народ ће једнога дана коначно схватити колико му је Божја порука неопходна.

Цело становништво ће очајнички тражити Божју Реч, исту ону Реч коју су намерно занемаривали у време када ју је пророк упућивао. Посебно ће тиме били погођени млади. Док су старији нараштаји чули Божју Реч и одбацили је, млади људи никада неће ни имати прилику да чују пророчку објаву.

Шта следећи текстови говоре о страшним последицама Божјег ћутања? 1. Самуилова 14,37; Псалам 74,9; Приче 1,28; Плач Јеремијин 2,9; Осија 5,6; Михеј 3,5-7.

РАЗМИСЛИТЕ: На који начин је могуће да се оглушимо о Божји глас у свом животу? Иако је страшна таква помисао, размислите о последицама Божјег ћутања! Како можемо бити потпуно сигурни да се то нама никада неће догодити?

ОПРАВЉАЊЕ ЈУДИНИХ РАЗВАЛИНА

Пророк сада прелази са мрачне слике грешности народа и суда који му прети на славно обећање о будућем обновљењу (Амос 9,11-15). Дан Господњи, претходно описан као дан кажњавања (Амос 5,18), сада је дан спасења, јер је спасење, а не кажњавање, Божја последња реч Његовом народу. Међутим, спасење ће доћи после казне, а не уместо њега.

Усред свег мрака и несреће, Амос ипак завршава своју књигу поруком наде. Суочена са могућношћу скорог изгнанства, Давидова династија је пала тако ниско да се више не назива домом, него колибом. Међутим, Давидово царство ће се обновити и ујединити под једним владарем. Далеко од Израилевих граница, други народи ће позвати Божје име и уживати Његове благослове заједно с Израиљем. Књига се завршава том срећном изјавом пуном наде.

Библијски пророци не говоре да су Божје казне саме себи сврха. Иза скоро свих опомена крије се и позив на откупљење. Иако је претња изгнанством непосредна, Господ ипак храбри Остатак обећањем о обновљењу земље. Остатак ће уживати у обнављању завета. Они који доживе искуство суда доживеће и да виде да Бог ради на томе да их спасе и обнови.

Како ће изгледати коначно испуњење Амосових обећања о обнови Божјег народа? Видети Лука 1,32.33; Дела 15,13-18.

Многи јеврејски учитељи сматрају текст у Амосу 9,11 месијанским обећањем које је било дато Авраму, поновљено Давиду и изражено на многим местима у Старом завету. Нови владар из Давидове династије владаће многим народима, испуњавајући тако Божје обећање дато Авраму (1. Мојсијева 12,1-3). Месија ће владати и над непријатељима као што су Едомци. Обновљене рушевине Божјег народа никада више неће бити рушене.

Доласком Исуса Христа, Давидовог највећег Сина, Бог је испунио своје милостиво обећање. Јаков цитира овај текст из Књиге пророка Амоса да покаже да су врата спасења отворена и незнабошцима да уживају у пуној мери заветних предности поверених Цркви. Бог ће понудити своје благослове откупљења и Јеврејима и незнабошцима у обећаном Месији, потомку и Аврама и Давида.

РАЗМИСЛИТЕ: Коначно испуњење тих обећања свима који их прихвате, Јеврејима и незнабошцима, видеће се тек приликом Христовог другог доласка. Како да одржимо ту наду и уздање у обећање и како да не дозволимо да она избледи усред стресова живота?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Наш положај пред Богом не зависи од количине светлости коју смо примили, већ од тога како смо искористили оно што имамо. На тај начин су чак и незнабошци који прихвате оно што је право, у мери у којој су могли да га препознају, у повољнијем положају од оних који су добили велику светлост и који тврде да служе Богу, али не поштују ту светлост и својим свакодневним животом поричу оно што исповедају.“ (Чезња векова, стр. 239)

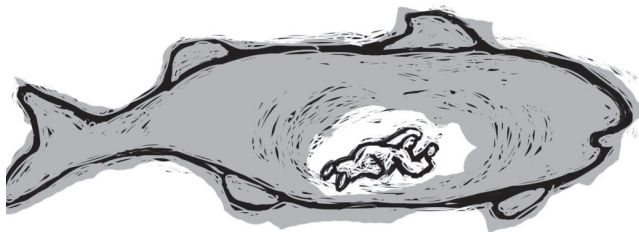
ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Као разред, размотрите одговоре на питања из дела поуке за недељу о учењу да мрзимо зло а волимо добро, као и о опасности да назовемо зло добрим а добро злим. Зашто је та опасност посебно велика када култура и друштво почну да мењају свој систем вредности, нарочито када прихватају извесна понашања, начин живота и држање које Библија јасно осуђује? Као појединци, чак и као Црква, ми нисмо имуни на културне и друштвене трендове друштва у коме живимо. Размотрите промене које су се догодиле у нашој култури и друштву у току последњих година. На пример, шта се некада сматрало неприхватљивим и срамотним, о чему се није могло отворено ни говорити, а сада се проглашава прихватљивим и дозвољеним? Како се и гледање Цркве мењало у складу с тим променама? Шта бисмо могли учинити да заштитимо себе и Цркву од упадања у опасну замку да зло назовемо добрим? У исто време, које културне промене на добро су позитивно утицале на Цркву, тако да боље одражава начела љубави и прихватања која су откривена у Исусовом животу?

2. Бавите се мало више појмом „глади“ за Божјом Речју. На који начин би се она могла појавити? Да ли Господ намерно сакрива истину од народа или управо због таквог свог става народ потпуно одбацује Господњу Реч? Или је и једно и друго у питању? Или нешто потпуно ново? Разговарајте о томе.

3. Као чекаоци Другог Христовог доласка, који имају на располагању толико много светлости и толико разлога да верују у истине које су нам откривене, зар нисмо и ми у опасности да помислимо да нам је већ само познавање тих прекрасних истина довољно и да нам ништа више није потребно? На који начин истине које су нам поверене утичу на наш начин живота и на наше понашање према ближњима не само у Цркви, већ и у друштву око нас? Другим речима, како можемо живети по истинама које су нам поверене? Зашто је то тако важно?

СПРЕМАН ДА ОПРОСТИ (ЈОНА)

Текстови за проучавање у току седмице: Јона 1-4; Псалом 139,1-12; Исаија 42,5; Откривење 10,6; Матеј 12,39-41; 2. Дневника 36,15-17.

Текст за памћење: „А ја ћу ти гласом захвалнијем принијети жртву и испунити што сам завјетовао; спасење је у Господа!“ (Јона 2,10)

Кључна мисао: Књига о Јони открива, између осталог, да је Бог спремнији да опрости другима него што смо то често ми спремни.

Извештај о Јони, том необичном Божјем веснику, један је од најпознатијих у Библији. Бог је послао пророка како би опоменуо Ниневију да јој прети уништење. Јона је помислио да ће се тај народ покајати за своје грехе и да ће им Бог опростити. Пошто је био прави пророк, Јона је знао да Бог у ствари планира да спасе Ниневију, а не да је разори. Можда је управо због тога покушао да побегне. Међутим, захваљујући силама које нису биле под његовом влашћу, Јона је променио мишљење и послушао Божји налог.

Одговарајући на Јонино проповедање, цео град је поверовао у Божју поруку и покајао се онако како то Јуда и Израил, на жалост, нису учинили. У међувремену, Бог је Јони морао да пружи неколико важних поука. Извештај показује да Бог стрпљиво учи свог ускогрудог и тврдоглавог пророка шта је то благодат, милост и опроштење.

НЕПОСЛУШНИ ПРОРОК

Не зна се много о Јони или о његовој породици. Текст у 2. О Царевима 14,25 каже да је живео у северном делу Израиља и да је деловао у току осмог столећа пре Христа. Исти текст открива да је Јона прорекао територијално ширење израиљског царства.

Историјски гледано, Ниневија је била један од три највећа града Асирије, утицајне земље смештене у сливу реке Тигриса. Пошто је Господ Бог свих народа, и пошто су сви народи одговорни Богу (Амос 1-2), Он је послао свога слугу Јону како би опоменуо становнике Ниневије да им прети опасност од разорења. Божја заповест Јони, записана у Јони 1,2, да „проповиједа против њега“, тј. града Ниневије, могла би се превести и као да „му пророкује“.

Суровост Асираца била је опште позната. Око стотину година после ових догађаја, пророк Наум назива Ниневију „крвнички град, који је пун лажи и отимања и грабеж не избива из њега“ (Наум 3,1). Јона је био послан да упуту Божју поруку таквом граду. Између осталог, можда је и страх од омрзнутих Асираца натерао Јону да покуша да побегне од Бога. Када му је Бог заповедио да крене према истоку у Ниневију, пророк је одбио и покушао да бежи на запад бродом у Тарсис.

Јона је бежао од Бога зато што није хтео да послуша Божју вољу. Чак и данас људи имају много разлога да покушају да беже од Бога. Неки то чине зато што се нису лично упознали с Богом. Други одбацују и саму помисао на Бога и на Његову вољу и Реч, иако из различитих побуда. Неки од њих не желе Бога у свом животу, јер неће да се осећају кривима због начина на који живе. Уосталом, ако нема неке више силе којој бисмо били одговорни, зашто се онда не бисмо понашали онако како се то нама допада? Има чак и неких хришћана који се труде да заобиђу Бога када Он захтева од њих да учине нешто што се противи њиховој себичној и грешној природи.

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте Псалом 139,1-12. Каква је основна порука овог текста упућена нама? Какву врсту осећања буди у вама ова основна истина? Или је посматрајмо на следећи начин: ми верујемо да Бог не само да види све што чинимо, већ да зна и наше мисли. Дали стварно живимо с том свешћу или покушавамо да је избришемо из својих мисли? Или смо се, можда, толико навикли на ту мисао да о њој више и не размишљамо? Без обзира на могуће разлоге, колико бисмо се другачије понашали када бисмо у свако време били дубоко свесни да Бог заиста познаје сваку нашу мисао?

СВЕДОК КОЈИ ОКЛЕВА

У првом поглављу Књиге пророка Јоне Господ жели да заустави Јону у његовом бекству и изазива тако страшну олују да се цео брод нашао у опасности да потоне. Морнари призивају своје богове и траже помоћ. Узимајући о обзир јачину ветра, они сматрају да је неко својим понашањем изазвао гнев богова. За бацање коцке, сваки од њих доноси неки предмет који подсећа на њега. Предмети су стављени у посуду и посуда се тресе док један од предмета не испадне. Коцка пада на Јону, који сада признаје свој грех и тражи од морнара да га баце у море.

Ова прича је значајна јер у њој морнари који нису Јевреји поступају позитивно, док је пророк Јона представљен у негативној светлости. Иако су поштовали много богова, морнари показују велико поштовање према Господу. Они су пуни нежности и саосећања према Господњем слуги Јони, па скрећу с пута и веслају према обали. Коначно, пристају на Јонин предлог да га баце у море. Када су то учинили, олуја се утишава, а морнари приносе жртву Богу и узвишују Његово име.

У Књизи пророка Јоне 1,9, како пророк описује Господа, коме каже да служи и да Га се боји? Шта је значајно у начину на који описује Господа? Видети и Откривење 14,7; Исаија 42,5; Откривење 10,6.

Јонино изражавање вере у Бога који је створио свет, копно и море наглашава и узалудност његовог покушаја да побегне из Његовог присуства. Пошто се море смирило чим су морнари бацили Јону у море, сви су увидели да Бог као Створитељ свега заиста има власт над морем. Због тога морнари још више славе Бога. Колико ће потрајати њихова новостечена вера у Бога као Створитеља нама није речено, али нема сумње да су научили нешто о Њему из овог свог искуства.

РАЗМИСЛИТЕ: Ми смо једва способни да схватимо многа чуда у свету око нас, а још много мање оно што надилази моћ наших чула или наше маште. Како се вама Створитељ обраћа преко онога што је створио?

ЈОНИН ПСАЛАМ

Када је Јона бачен у море, на Божју заповест прогутала га је велика риба. Јона је свакако помислио да је смрт најбољи начин да побегне од свога послања у Ниневију. Међутим, велика риба – Библија не каже да се радило о киту – била је оруђе спасења за пророка. За разлику од Јоне, ово створење је сместа послушало Божју заповест (Јона 1,17; 2,10).

Божје провиђење је овде деловало на задивљујући начин и ма колико неки људи одмахивали главом када читају овај извештај, сам Исус потврђује његову веродостојност (Матеј 12,40), па се чак и служи њиме говорећи о својој смрти и ускрсењу.

Читајте друго поглавље Књиге о Јони, које се често назива „Јониним псалмом“. Шта Јона каже у њему? Шта је научио? Која духовна начела можемо извући из овог поглавља?

Јонин псалам слави Бога због избављења из опасних морских дубина. То је једини поетски део књиге. У њему се Јона сећа своје молитве Богу док је тону у дубине и очекивао сигурну смрт. Када у потпуности увиди да је избављен, захваљује Богу. Химна показује да је Јона познавао библијске псалме хвале и захваљивања.

Јонино свечано обећање састојало се од захвалне жртве. Он је био захвалан што му је Бог, иако је заслужио да умре, показао изузетну милост. Упркос својој непослушности, Јона је и даље сматрао себе верним Богу, јер није отишао тако далеко да почне да служи идолима. Без обзира на све своје карактерне слабости, Јона је био одлучан да покуша да остане веран своје звању.

РАЗМИСЛИТЕ: Понекад морамо да прођемо кроз страшна искуства да бисмо отворили срце Богу, да бисмо схватили да је Он наша једина нада, наше једино спасење. Размишљај о неком свом искуству када си јасно видео Божју руку како делује у твом животу. Зашто је тако лако заборавити како нас је Господ водио, чак и чудесно, а посебно у тренутку када се појаве нове невоље?

После тако чудесног избављења, када му је Бог још једном заповедио да иде и проповеда у Ниневији, Јона је одмах послушао. У својим проповедима (Јона 3,1-4) пророк се служи речима које подсећају на разорење Содома и Гомора (1. Мојсијева 19). Међутим, у јеврејском оригиналу, реч употребљена за „пропасти“ или „оборити“ (видети 1. Мојсијева 19,21.29; Јона 3,4) из Јонине проповеди може имати и значење „преокренути“ или „преобразити“ (2. Мојсијева 7,17,20; 1. Самуилова 10,6). Јонино проповедање Божје поруке није било узалудно!

Највеће достигнуће у Јониној пророчкој каријери било је покајање становника Ниневије. После морнара, Ниневљани су били друга група нејевреја у овој књизи која се окренула Богу, и то све због сусрета са Божјим непослушним гласником. Резултати су били задивљујући! Да би се понизили пред Богом, становници Ниневије су се обукли у кострет, посипали се пепелом и постили. Све су то били спољашњи знаци њихове жалости и покајања.

Читајте Јеванђеље по Матеју 12,39-41 и 2. Дневника 36,15-17. Шта нам ти текстови говоре о важности покајања?

Несвакодневна слика моћног асирског владара који се у праху и пепелу понизно клања пред Богом представља строгу опомену многим израиљским охолом владарима и становницима, у најмању руку онима који су истрајно одбацивали пророчке позиве на покајање. Управо због наглашавања Божје благодати и опроштења, јеврејски народ је сваке године у току значајних збивања на Дан помирења читао текстове из ове књиге, јер је и сам Дан помирења био слављење Божје спремности да опрости народу његове грехе.

„Наш Бог је Бог пун сажалења. Он са много стрпљења и нежности поступа с онима који крше Његов закон. А ипак, у ове наше дане, када људи и жене имају тако много могућности да се упознају са Божјим законом откривеним у Божјој Речи, велики Владар свемира без имало задовољства посматра покварене градове у којима влада насиље и злочин. Када би се народ у тим градовима покајао, као што су то учинили становници Ниневије, било би им упућено много више таквих порука као што је била Јонина.“ (Елен Вајт, R&H, 18. октобар 1906)

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте текстове у Књизи пророка Јоне 3,5-10. Шта нам ти текстови говоре о природи истинског покајања? Како бисмо та иста начела могли да применимо на себе у свом животу?

КАД ОНАЈ КОМЕ ЈЕ ОПРОШТЕНО НЕ ОПРАШТА

Читајте четврто поглавље Књиге пророка Јоне. Које важне поуке је морао да научи пророк Јона? Како се овде открива његово лично лицемерје?

Четврто поглавље Књиге о Јони открива неке његове чудне особине. Изгледа да је био спреман да умре само да не мора да сведочи о Божјој благодати и спремности на опраштање. Иако се тако радовао свом избављењу од смрти (Јова 2,7-9), сада, када се Ниневија избавила од смрти, Јона је спреман да умре од жалости (Јона 4,2.3).

Супротно Јони, Бог је у Библији описан као Неко коме „није мило да умре безбожник“ (Језекиљ 33,11). Јона и многи његови земљаци били су спремни да се радују многим Божјим посебним благословима намењеним Израиљу, иако су истовремено желели да Његов гнев падне на њихове непријатеље. Такву тврдоћу срца оштро критикује порука ове књиге.

Које поуке можемо да извучемо из Јониних грешака? На који начин предрасуде угрожавају наше хришћанско сведочење?

Неко је исправно приметио да је Књига пророка Јоне уџбеник како пророк не сме да се понаша. Јона је био пророк бунтовног духа и погрешно постављених приоритета. Он није успевао да савлада своју жељу за осветом. Био је ускогруд и наглог темперамента. Уместо да се радује Божјој благодати која се показала према Ниневљанима, Јона је дозволио својој себичној и грешној охолости да се испоји кроз тражење освете.

Јонина последња реч је да жели да умре (Јова 4,8.9), док је Божја последња реч потврда Његове неизмерне благодати и потврда победе живота.

Јонина књига остаје недовршена. Њене последње речи суочавају читаоца са важним питањем на које писац не одговара: да ли је чудесна промена у срцу Ниневљана изазвала и корениту промену у Јонином срцу?

У извештају о Јони има много појединости које се тешко могу разумети, посебно оних које се односе на самог Јону. Можда, ипак, најјаснија поука гласи да Божја благодат и спремност на опраштање досежу много даље од наше.

РАЗМИСЛИТЕ: Како бисмо могли научити да будемо много милостивији и спремнији на опраштање онима који то нису заслужили док гледамо како Бог поступа према Јони и Ниневљанима?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Када год су у невољи, Божја деца имају драгоцену предност да се обратe Њему за помоћ. Без обзира колико је неприкладно место на коме се налазимо, Божје милостиво ухо је отворено да чује нашу вику. Ма колико да је пусто и мрачно место где се налазимо, оно се може претворити у истински храм за Божје дете које се моли.“ (EGW; 4 SDA BC, стр. 1003)

„Збуњен, понижен, неспособан да схвати намеру с којом је Бог поштедео Ниневију, Јона је упркос свему испунио налог да опомене тај велики град. Иако се проречени догађаји нису збили, вест опомене је ипак потицала од Бога. Она је испунила намеру с којом ју је Бог упутио. Слава Његове милости открила се међу незнабошцима. Они који 'сједјеше у тами и у сјену смртном, оковани у тугу и у гвожђе', 'завикаше ка Господу у тузи својој, и избави их из невоље њихове.' 'Посла ријеч своју и исцијели их, и избави их из гроба њихова.' (Псалам 107,10.13.14.20)“ (Пророци и цареви, стр. 273)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Књига о Јони учи да Бог има потпуну власт над природом. Замишлите да је неко од ваших познатика изгубио члана породице у некој природној катастрофи. Како бисте му објаснили да Бог и даље има власт упркос природним катастрофама које пустоше делове нашега света и односе многе људске животе?
2. Читајте последње речи у Књизи пророка Јоне. Шта нам оне говоре о нашој одговорности за мисионарске подухвате у свим деловима света?
3. У параболи о слуги који није знао да опрашта (Матеј 18,21-35) Исус је упоредио Бога са незадовољним царем који је повукао своје опроштење и бацио немилостивог слугу у тамницу. Да ли је Бог заиста повукао своје опроштење? Неки хришћани одлучно тврде да није. Као црква, шта ми мислимо о томе и зашто?
4. За многе људе обузете световним идејама, сама помисао да би нека велика риба могла прогутати човека и да би он могао да остане жив три дана у њеном стомаку изгледа неприхватљива. Међутим, као што смо већ видели, Исус јасно сведочи о истинитости овог навода. Како нам извештај о Јони помаже да схватимо колико су уски и ограничени наши погледи, који не желе да узму у обзир постојање натприродних сила и догађаја?

БОЖЈИ ПОСЕБНИ НАРОД (МИХЕЈ)

Текстови за проучавање у току седмице: Михеј 1,1-9; 2. Коринћанима 11,23-27; Михеј 2,1-11; 5,2; 6,1-8; 7,18-20.

Текст за памћење: „Показао ти је, човјече, што је добро; и шта Господ иште од тебе осим да чиниш што је право и да љубиш милост и да ходиш смјерно с Богом својим?“ (Михеј 6,8)

Кључна мисао: Чак и усред најгорег отпада Господ је био спреман да опрости и да излечи свој народ.

Пророк Михеј је деловао у току једног од најмрачнијих раздобља у историји Израиља. Земља је већ дуго била подељена на два царства. Коначно, Асирија је докрајчила северно царство, а Михеј је могао да види како се зло и насиље увлаче у Јуду на југу. Проповедао је против кобног греха непоштења, неправде, подмићивања и неповерења. Михеј је био први библијски пророк који је најавио разорење Јерусалима (Михеј 3,12).

Ипак, захваљујући Божјем надахнућу, пророк је видео и нешто светлости у овом мрачном времену. Сагледавајући све из Божје перспективе, видео је даље од осуде која се приближавала. Михеј је народу упутио речи охрабрења рекавши да ће се Божји помазаник појавити из Витлејема. Месија ће бити Вођа који ће спасти Израиља и донети мир народима учећи их да претворе своје „мачеве у плугове“ (Михеј 4,3). Путем Божјег укура стићи ће обновљење и коначни благослови.

МУКА ПРОРОКОВОГ СРЦА

У Михеју 1,1-9 пророк позива целу земљу да буде сведок Божјег суда над грешним народом. Главни градови Самарија и Јерусалим су издвојени зато што су њихови главари пропустили прилику да буду узор људима следећи Господа неподељеног срца. Ова два града ће прва бити погођена уништењем.

Размишљање о разорном суду изазвало је стварну напетост у животу пророка Михеја. Пошто га је његов пророчки позив сјединио са Божјим намерама, није имао другог избора него да објави шта ће се догодити у блиској будућности. Међутим, пророк је волео људе којима је припадао, и мисао о њиховом заробљеништву стварала је у њему жалост и тугу. Често се догађа да нека жалосна вест обори ум и тело пророка.

Шта нам следећи текстови говоре о жалосној судбини пророка? 4. Мојсијева 11,10-15; 1. О царевима 19,14; Јеремија 8,21-9,2; Језекиљ 24,15-18; 2. Коринћанима 11,23-27.

Божји пророци су били дубоко повезани са порукама које су објављивали. Они нису уживали говорећи о страшним догађајима који ће се збити. Често су се служили тужбалицама да изразе своје патње због будућних страдања народа. Њихов бол је био стваран. За њихове слушаоце, вест се састојала и у пророчким речима, али и у спољашњим знацима који су често откривали дубоки бол који су пророци осећали. Михејева реакција на божански суд подсећа на реакцију пророка Исаије који је три године ишао бос и скоро неодевен у знак срамоте коју ће заробљеништво донети. Онима који су у могућности да дођу до одговарајућих текстова препоручујемо да прочитају о великим патњама кроз које је Елен Г. Вајт морала да прође у току своје службе; то ће им помоћи да боље разумеју шта су све морале да доживе ове Божје слуге.

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте текст у 1. Петровој 4,14-16 и онда размислите о себи и о свим невољама кроз које пролазите. Колико страдања вас је стигло због ваше верности Богу? Колико страдања сте морали да претрпите зато што нисте били верни Богу?

ТЕШКО ОНИМА КОЈИ СМИШЉАЈУ БЕЗАКОЊЕ

Читајте текст у Књизи пророка Михеја 2,1-11 и 3. Због којих греха је Божји суд морао да задеси те људе?

“Ахазово ступање на престо суочило је Исаију и његове сараднике са околностима тежим од свих које су до тада владале на Јудином подручју. Многи који су се до тада одупирали заводничком утицају идолопоклоничких обичаја прихватили су наговор да учествују у клањању незнабожачким боговима. Кнезови у Израилу показали су се недостојнима указаног поверења, лажни пророци су устајали са вестима које су наводиле на отпад, чак су и неки свештеници проповедали за новац. Међутим, вође отпада су формално и даље одржавале богослужења правоме Богу и сматрали себе делом Божјег народа.

Пророк Михеј, који је објављивао своје сведочанство у току тих тешких дана, каже да грешници у Сиону, тврдећи да се ’ослањају на Господа’ и богохулно се хвалишући ’Није ли Господ усред нас? Неће доћи зло на нас!’ настављали да граде ’Сион крвљу и Јерусалим безакоњем’ (Михеј 3,11.10).“ (*Пророци и цареви*, стр. 322)

Један од сталних проблема с којим се суочавао израилски народ било је самозаваравање да ће им њихов посебни положај Божјег народа – то што познају правога Бога, насупротив безумљу паганског идолопоклонства (в. Псалам 115,4-9) – дати заштиту од Божјих казни. Међутим, страшна истина је била да су управо зато што су били посебан изабрани Божји народ били много одговорнији пред Богом за своје грехе. Веома често, као у 5. Мојсијевој, Господ их је опомињао да су сви благослови, заштита и благодатање које ће добити условљени послушношћу Његовим заповестима, као што се види из овог текста: „Само пази на се и добро чувај душу своју да не заборавиш онијех ствари које су видјеле очи твоје, и да не изиђу из срца твојега докле си год жив, него да их обзнаниш синовима својима и синовима синова својих.“ (5. Мојсијева 4,9)

РАЗМИСЛИТЕ: Колико год да покушавамо да заваравимо себе, на који начин смо ми, као чекаоци Другог Христовог доласка који су добили толико много светлости, у опасности да паднемо у исту заблуду?

У Књизи пророка Михеја расположење се често мења од тмурног до пуног наде. Ова нада се види у једном од најпознатијих месијанских пророчанстава.

Читајте текст у Михеју 5,2! О коме се овде говори и шта се каже о Њему? Видети и Јован 1,1-3; 8,58; Колошанима 1,16.17.

Из малог јудејског града изаћи ће Онај ко је владар од вечности да за- влада Израиљем. Текст у Михеју 5,2 представља један од најдрагоценијих библијских текстова који је написан да ојача наду народа, људи који искрено чекају идеалног Владара наговештеног у пророчанствима. Његова владавина ће означити почетак времена праведности, мира и сигурности (Михеј 5,4-6).

Давид је био становник Витлејема, града који се зове и Ефрата (1. Мојсијева 35,19). Спомињање овога града наглашава скромно порекло и Давида и његовог будућег наследника, који ће бити Пастир добри свог народа (Михеј 5,4). У овом скромном граду Витлејему пророк Самуило је помазао Јесејевог најмлађег сина Давида да буде цар над Израиљем (1. Самуилова 16,1-13; 17,22). Када су мудраци с Истока дошли да траже новорођеног „цара Јевреја“, цар Ирод је упитао библијске стручњаке где треба да Га тражи (Матеј 2,4-6). Они су му скренули пажњу на овај текст који је прорицао да ће се Месија родити у малом граду Витлејему.

Колико год да је то непојмљиво нашем ограниченом уму, ово новорођенче је било вечни Бог, Створитељ неба и Земље. „Од вечних времена, Господ Исус Христос је био једно с Оцем“. (*Чезња векова*, стр. 19) Колико год да је невероватна та мисао, она је једна од најтемељнијих истина у хришћанству: Бог Створитељ узео је на себе људску природу и у тој људској природи принео себе на жртву за наше грехе. Ако дате себи времена да размислите чему нас то учи о вредности нашег живота и шта ми као појединци значимо Богу, доживећете искуство које ће променити ваш живот. Док толико много људи покушава да нађе сврху и значење свога постојања, ми имамо темељ крста, који не само да нас уверава шта значи наш живот, већ нам даје и наду у нешто веће од свега што овај свет икада може да понуди.

ШТА ЈЕ ДОБРО

У почетку шестог поглавља Књиге пророка Михеја, Бог разговара са својим народом, набрајајући све што је учинио за његово добро. Као одговор, верници који долазе у храм питају шта могу да учине да би угодили Богу. Шта је то што сачињава богоугодну жртву – стари јунци, мноштво овнова, реке уља или чак прворођено мушко дете верника? Долази се до све веће величине и вредности жртава које се захтевају у овом тексту.

Читајте текст у Михеју 6,1-8. Која посебна истина се овде наглашава? Зашто је она посебно важна за нас као чекаоце Другог Христовог доласка? Шта нам то говори о томе да је истина нешто много више од само доктрине или тачног познавања пророчанстава? Видите Матеј 23,23.

Пророк каже да нам је Бог већ открио све што жели. Преко Мојсијевих списа народ је знао шта је Бог милостиво учинио за њега (5. Мојсијева 10,12.13). Михејев одговор није био неко ново откривење које би означило промену у Божјим захтевима. Жртве и свештеничка служба нису били Божја прва брига. Божја највећа жеља је да има народ који се понаша праведно према својим ближњима, који гаји трајну оданост и љубав према свом Господу. Најважнија жртва коју народ може да принесе свом Богу је послушност!

Текст у Михеју 6,8 је најсажетији опис Божје воље за Његов народ. Она сажима сва пророчка учења о правој вери: живот у ком се показују правда, милост и доследан ход са Исусом. Праведност је оно што људи чине када су надахнути Светим Духом. То је веома повезано са поштеним и једнаким поступањем према свима, посебно према онима који су слаби и немоћни, а које други искоришћавају. Љубазност подразумева да спремно и од срца показујемо љубав, оданост и верност према другима. Ходати са Богом значи ставити Христа на прво место у свом животу и живети у складу са Његовом вољом.

РАЗМИСЛИТЕ: Зашто је лакше строго светковати Суботу него бити поштен, волети милост и ходати скромно пред Богом својим?

Књига пророка Михеја почиње описом суђења, али се завршава речима наде. Има људи који покушавају да објасне немогућност или да порекну постојање Божјег суда. Чинити тако нешто значи пасти у исту замку у коју су упали Михејеви савременици, они који су веровали да Бог никада неће послати своје судове на свој изабрани народ.

Божја праведност је само друга страна Његове љубави и старања. Добра вест коју објављује пророк Михеј гласи да кажњавање није никада Божја последња реч. Божје деловање у Библији непрестано се креће од суђења према опроштењу, од кажњавања према благодати, од страдања према нади.

Читајте текст у Михеју 7,18-20. На који начин се јеванђеље открива у овим стиховима? Која нада се у њима нуди за све нас? Зашто нам је она тако очајнички неопходна?

Михејеве завршне речи износе хвалу Богу пуну наде. Питање „Ко је као Бог?“ је тумачење Михејевог имена, које управо то и значи. Оно служи као подсетник на Божју јединственост и потврђује истину да нема никога који би био као Он. А ко би и могао бити? Само Он је Створитељ. Све друго је створено. Што је још важније, наш Створитељ је Бог благодати, опроштења, Бог који је отишао у незамисливу крајност да би нас спасао од уништења које смо заслужили. Он је то чинио за јеврејски народ и Он ће то учинити и за нас.

Могуће је да смо ми данас окружени тешким околностима и да доживљавамо болна искуства која нас наводе да питамо зашто их Бог уопште дозвољава. Понекад је заиста тешко пронаћи смисао у ономе што се догађа. У таквим тренуцима, наша нада се ослања једино на Господа, који је обећао да ће бацити наше грехе у дубине морске. Постоји нада у будућност уколико будемо имали на уму оно што је Бог чинио за нас у прошлости.

РАЗМИСЛИТЕ: Пажљиво проучите самога себе. Зашто се ваша једина нада налази у обећању да ће Бог бацити ваше грехе у дубине морске?

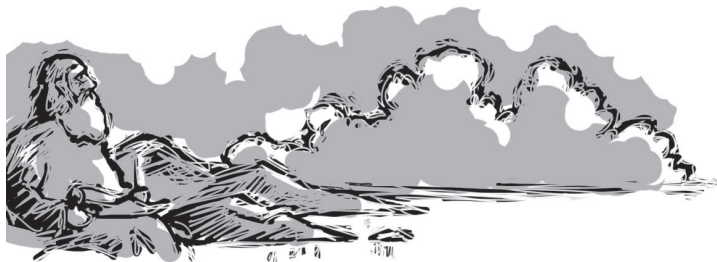
ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Да је Јерусалим знао оно што је била његова предност да зна, и да је пазио на светлост коју му је Небо послало, могао би да се поноси својим благостањем, да буде цар над свим царевима, да буде слободан у сили коју му је Бог дао. Не би било наоружаног војника да стоји на његовим вратима, нити би се римске заставе вијориле на његовим зидинама. Славна судбина која би донела благослов Јерусалиму да је прихватио свога Откупитеља указала се очима Божјега Сина. Он је видео да је преко Њега град могао да буде исцељен од своје страшне болести, ослобођен из својих окова, поново успостављен као моћна метропола на Земљи. Са његових зидина полетела би голубица мира према свим народима. Он би постао славна круна целог света.“ (*Чезња векова*, стр. 577)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Ако желите да у нешто савременијем контексту сагледате страдања која су морали да претрпе Божји пророци, читајте о томе у књизи Цртице из живота (*Life Sketches*) коју је написала Елен Г. Вајт. Шта та књига говори о напорима и невољама са којима мора да се суочи Божји верни гласник?
2. Тако је лако постати заокупљен религијским формама, традицијом и обредима који не морају бити противни Божјој вољи. У исто време, међутим, шта настаје када све те форме и обреди постану сами себи сврха, уместо да указују на оно што је заиста важно и што значи бити прави следбеник Исуса Христа кога и славимо свим тим формама и обредима?
3. Размислите мало дубље о самом појму утеловљења, тој замисли да Створитељ узме на себе људски облик, људску природу. Као што је један средњовековни теолог написао: „Задржавајући све што је до тада био, Христос је узео на себе оно што до тада није био“ – а то је наша људска природа. Размислите о томе шта ова задивљујућа истина говори о Божјој љубави према нама. Зашто би нас та истина морала испунити надом, захвалношћу и величањем Бога, без обзира на околности у којима живимо?

УЗДАЊЕ У БОЖЈУ ДОБРОТУ (АВАКУМ)

Текстови за проучавање у току седмице: Авакум 1,1-17; 2,2-4; Галатима 3,11; Јеврејима 11, 1-13; Авакум 3; Филибљанима 4,11.

Текст за памћење: „Јер ће се земља напунити познања славе Господње као што је море пуно воде.“ (Авакум 2,14)

Кључна мисао: Ми не морамо увек да разумемо зашто се несреће догађају, али увек треба да се ослањамо на Бога, без обзира шта се догађа.

Пошто је проповедао о Божјој трајној присутности у нашим животним недаћама, пастор се суочио с питањем које му је једна верница са сузама у очима поставила: „Пасторе, где је био Бог онога дана када је умро мој једини син?“ Свестан њене дубоке жалости, пастор је за тренутак ћутао, а онда је одговорио: „Бог се налазио на истом месту на ком је био и када је умро Његов једини Син, који је дао свој живот да нас спасе од вечне смрти!“

Слично нама, и пророк Авакум је гледао неправде, насиље, и зло. Још горе је било то што се чинило да Бог ћути док се све то догађа, иако је тражио од пророка да се ослони на Његова обећања.

Пророк није доживео да види испуњење свих тих обећања, али је ипак научио да се ослања на њих. Његова књига започиње приговорима Богу, али се завршава једном од најлепших песама у Библији. Слично Авакуму, и ми морамо да чекамо у вери све до времена када ће свет бити испуњен „познањем славе Господње као море што је пуно воде“.

ПРОРОК У НЕДОУМИЦИ

Читајте текстове у првом поглављу Књиге пророка Авакума. Која питања пророк поставља Богу? Иако се његове прилике разликују од наших, колико пута и сами постављамо та иста питања?

Авакум је јединствен међу пророцима јер не говори у Божје име људима, већ се у име људи обраћа Богу. Пророк започиње своју борбу да разуме Божје намере жалосним узвиком: „Докле, Господе?“ У Библији је ово питање уобичајено у тужбалицама (Псалам 13,1; Јеремија 12,4). Оно претпоставља неку невољу из које страдалник очекује избављење.

Невоља из које пророк Авакум очекује избављење је насиље које прожима цело царство. Оригинална хебрејска реч за „насиље“ је *хамас* и појављује се шест пута у његовој књизи. Појам подразумева и рањавање других, физичко или морално (1. Мојсијева 6,11).

Пошто је пророк, Авакум зна колико Бог воли правду и колико мрзи насиље; зато жели да зна зашто Бог дозвољава да се насиље умножава и да постане трајна појава. Свуда око себе пророк види насиље и кршење закона, те му изгледа као да безаконици постижу победу над праведнима. Као да надмоћнији изопачују правду, што се дешавало и у време пророка Амоса (Амос 2,6-8), али и у наше време.

Божји одговор открива Његове планове за будућност. Бог ће се послужити Вавилоњанима да казни свој непослушни народ. Ова изјава изненађује пророка. Он као да није очекивао да ће се Бог послужити тако суровим народом да дисциплинује Јуду. У осмом стиху вавилонска коњица се упоређује са рисом, вуком и орлом – са три грабљивца чија брзина и снага доносе насилну смрт њиховим жртвама.

Вавилонска немилосрдна грубост не признаје никакву одговорност, не осећа кајање, не нуди никакву накнаду. Она крши најосновнија правила живота и понашања. Авакуму је речено да ће вавилонска војска бити употребљена као „палица Његове јарости“ (Исаија 10,5). Казна ће се извршити у току Авакумовог живота (Авакум 1,5). Цело стање покреће многа озбиљна питања о Божјој правди.

РАЗМИСЛИТЕ: Како бисмо могли да научимо да се ослонимо на Божју доброту и праведност управо у време када нам свет изгледа тако пун зла и неправде? У чему је наша једина нада?

У Авакуму 1,12-17 Божји одговор на Авакумова питања само покреће нова, још тежа питања: да ли праведни Бог може да се послужи безаконицима да казни оне који су праведнији од њих? Авакумово питање у 17. стиху односи се на Божју праведност.

Авакум је збуњен, не само изопаченошћу свога народа већ и извесношћу да ће његова земља бити кажњена преко другог народа, горег од Јуде. Пророк је био потпуно свестан Јудиних греха, али, по свим мерилима, његов народ, а посебно праведници, није био ни издалека тако грешан као Вавилонци.

Читајте текст у Авакуму 2,2-4. Какву наду он пружа?

Текст у Авакуму 2,2-4 један је од најважнијих текстова у Библији. Четврти стих посебно изражава срж јеванђеља, а главна мисао овог текста је вероватно покренула протестантску реформацију. Вером у Исуса Христа ми примамо Божју праведност; приписује нам се праведност самога Бога. Његова праведност постаје и наша. Та замисао је позната под каснијим називом „оправдање вером“.

Четврти стих је кратка формулација пута спасења и других библијских учења о оправдању вером. На који начин се новозаветни писци служе овим текстом? Римљанима 1,17; Галатима 3,11; Јеврејима 10,38.

Усред свих тих недоумица и питања о суштини зла, праведности и спасења, текст у Авакуму 2,4 приказује оштру супротност између верних и охолих. Понашање сваке од ових група одређује и њихову судбину: охоли ће пропасти, док ће праведни живети вером. Оригинална хебрејска реч за веру гласи *емуна* и најбоље се може превести појмовима „верност“, „истрајност“ и „поузданост“. Док се онај који живи вером не спасава својим делима, његова дела показују да живи вером. Његова вера се показује његовим делима и зато је таквој особи обећан вечни живот.

ЈЕР ЋЕ ЗЕМЉА БИТИ ПУНА (АВАКУМ 2)

Божји одговор на Авакумово питање у Авакуму 1,17 записан је у другом поглављу и наставља се у облику песме која се руга охолом насилнику. Чак пет узвика „тешко!“ (Авакум 2,6.9.12.15.19) подупире поруку да је судбина Вавилона запечаћена. Казна одређена непријатељу биће сразмерна његовим гресима. Оно што насилник чини својој жртви, на крају ће се вратити њему самоме. Они ће пожњети што су сејали, јер охола људска бића не могу се некажњено ругати Богу (Галатима 6,7).

Супротно насилнику, коме ће на крају Бог судити, праведни добијају обећање о вечном животу у Христу, без обзира на све што ће им се догодити овде на Земљи у овом животу. Описујући верни остатак у време послетка, књига Откривења се служи изразом „трпљење светих“ (Откривење 14,12). И заиста, праведници су истрајни у свом чекању да се Бог умеша иако ће то доживети тек приликом Христовог другог доласка.

Читајте текст у Јеврејима 11,1-13. Како нам ти текстови помажу док се боримо с истим питањима са којима се суочавао и пророк Авакум?

Божји коначни одговор на Авакумова питања потврђује стално Божје присуство. Ослањање на Божју присутност и поверење у Његов суд упркос супротним знацима, то је порука Књиге пророка Авакума, али и порука целокупног библијског откривења. Пророчка вера је уздање у Господа и у Његов непроменљиви карактер.

„Вера која је јачала Авакума и све свете и праведне који су живели у то тешко време била је она иста вера која данас одржава Божји народ. У најмрачнијим тренуцима, у најтежим околностима, хришћански верник може да се ослани на извор свеукупне светлости и снаге. Он може вером у Бога, из дана у дан, да обнавља своју снагу и своју храброст.“ (*Пророци и цареви*, стр. 386.387)

СЕЋАЈ СЕ БОЖЈЕ СЛАВЕ

Читајте треће поглавље Књиге пророка Авакума! Шта Авакум овде чини и зашто је то тако важно, посебно с обзиром на тешке околности у којима се налази и тешка питања са којима се суочава?

Авакум прихвата Божје путеве кроз молитву у виду песме (Авакум 3,19). Пошто је потпуно свестан Божје моћи, пророк тражи од Господа да се опомене своје милости када буде започело суђење. Пророк се понизно сећа извештаја о Божјим великим делима из прошлости и моли Бога да сада донесе откупљење. Чини се да стоји на размеђи времена. Једним оком гледа уназад на време изласка из Египта, а другим посматра Господњи дан у будућности. Он чезне да се Божја сила покаже сада, у његовом животу.

Химна из трећег поглавља песнички описује Божје избављење Израиља из египатског ропства. Оно што се догодило у време изласка из Египта само је сенка онога што ће се догодити на велики дан суда. Праведни не треба да се брину због Господњег суда, већ треба да чекају, да истрају, да се радују у нади коју имају.

Химна је и слављење Божје моћи, славе и Његове победоносне природе. Господ је описан као суверен целе Земље. Откривење Његове славе се може упоредити са сјајем изласка Сунца (Авакум 3,4).

Бог суди насилничким народима; ипак, у исто време Он долази на „колима спасења“ и доноси откупљење своје народу (Авакум 3,8). Божја моћ није увек видљива на први поглед, али човек вере зна да је Бог крај њега, без обзира шта се догађа.

Авакум нас позива да очекујемо Божје спасење, када ће Он успоставити своју правду на Земљи и испунити свет својом славом. Певајући хвале Господу, Божји народ се међусобно подстиче (Ефесцима 5,19.20; Колошанима 3,16) да размишља о Божјим делима из прошлости и о нади у још славнију будућност. Пример пророка Авакума показује како неко може да издржи на правом путу имајући пред собом визију славне будућности.

РАЗМИСЛИТЕ: Размислите о томе како вас је Бог досада водио. Како вам такво размишљање помаже да се ослоните на Њега и на Његову доброту, без обзира на то како вам изгледа непосредна будућност? Зашто је увек тако важно гледати на коначну и вечну будућност која нас очекује?

„Јер смоква неће цвасти нити ће бити рода на лози виновој; род ће маслинов преварити и њиве неће дати хране, оваца ће нестати из тора и говеда неће бити у обору. ... Али ћу се ја радовати у Господу, веселићу се у Богу спасења својега. Господ је Господ сила моја, и даће ми ноге као у кошуте и водиће ме по висинама својим.“ (Авакум 3,17-19) Шта је тако позитивно у држању које пророк заузима овде? Како бисмо и сами могли да изградимо такво држање? Видите Филибљанима 4,11.

Завршне речи у Књизи пророка Авакума (Авакум 3,16-19) износе про-роков одговор на откривење Божје моћи и доброте. Нови поглед на Божја спасоносна дела јача Авакумову храброст док очекује напад непријатеља. Страх узбуркава цело његово унутрашње биће док чека да Божја казна падне на његов народ. Инвазија може да доведе до уништења стабала смокве и маслине, толико цењених у Палестини, заједно с исто толико потребним виноградима, житним пољима и стоком. Међутим, пророкова истрајна вера остаје непоколебана јер има пред собом слику живог Бога.

На основу својих искустава из прошлости, Авакум је свестан Божје апсолутне верности. Управо зато се и покорава Божјим садашњим на-мерама (Авакум 3,16-19). Упркос свим неповољним околностима, пророк је одлучан да своје поверење поклони Богу и да се поузда у Његову доброту, без обзира на то колико безнадежна изгледа његова садашњост.

Авакум чека, пун верности и поверења, иако не може да види никакве непосредне знаке спасења. Он је пророк који путем разговора, приговора и химни хвале поучава верне свих времена да граде дубоку и живу веру у Откупитеља. Својим личним примером он храбри побожне да разговарају са Богом, да ставе на пробу своју верност Њему у тешким временима, да граде наду у Господа и да га славе.

Авакум завршава своју књигу исказујући веру на прекрасан начин: без обзира како тежак може понекад да буде живот, верник треба да нађе радости и снаге у Богу. Прикривена порука ове књиге тражи од нас да стрпљиво очекујемо спасење од Бога у временима насиља ком нисмо у стању да сагледамо крај. Тема „чекања на Господа“ прожима целу Књигу пророка Авакума. Колико ова иста тема може да буде значајна нама, чекаоцима Другог Христовог доласка, чије само име одражава нашу веру у Његов скори други долазак?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Постоји одговор на Авакумово питање. То је одговор, али не у облику речи, већ у облику догађаја. Бог ће одговорити на начин који се не може исказати речима. Одговор ће сигурно доћи; 'ако оклева, чекај'. Заиста, чекање се тешко подноси; праведник је ужаснут оним што види. Таквима се даје велики одговор: 'А праведник ће од вере своје жив бити!' То је одговор, али опет не у облику мисли, већ у облику постојања. Пророчка вера је уздање у Онога у чијем присуству чекати значи схватити.“ (А. Ј. Heschel, *The Prophets*, стр. 143)

„Ми морамо гајити и неговати веру о којој су сведочили пророци и апостоли – веру која се ослања на Божја обећања и која чека на избављење у време и на начин које је Бог одредио. Поуздана пророчка реч коначно ће се испунити славним доласком нашега Господа и Спаситеља Исуса Христа као Цара над царевима и Господара над господарима. Време чекања може да изгледа дуго, можда душу притискају обесхрабрујуће околности, многи у које смо се удали можда ће успут пасти; међутим, заједно са пророком који се трудио да охрабри Јуду у време незапамћеног отпада, узвикнимо пуни поверења: 'Господ је у светој цркви својој, ћути пред Њим, сва земљо!' (Авакум 2,20)“ (*Пророци и цареви*, стр. 387,388)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Сажмите Авакумов разговор са Богом. Који је био његов основни приговор? Како је узвратио на Господњи одговор?
2. Зар у Божјим очима искрено питање или признавање сумње није прихватљивији верски став од некаквог површног веровања? Објасните свој одговор.
3. Наши верници су у свим протеклим нараштајима чврсто веровали да ће Христос свакако већ доћи до сада, и да ће свет доживети потпуно испуњење свих прекрасних обећања из Библије. Како да научимо да сачувамо своју веру док, као нова генерација, очекујемо Његов долазак?

ДАН ГОСПОДЊИ (СОФОНИЈА)

Текстови за проучавање у току седмице: Софонија 1,14-18; Јоило 2,1-11; Софонија 2,1-3; Исаија 11,4; Софонија 3,1-5; Исаија 62,5; Наум 1-3.

Текст за памћење: „Страшан ће им бити Господ, јер ће истријebити све богове земаљске, и њему ће се клањати сваки из својега мјеста, сва остра народна.“ (Софонија 2,11)

Кључна мисао: Суд долази, али благодат и милост су и даље доступне онима који их озбиљно траже.

Када би пророчке књиге биле поређане по хронолошком реду, Књига пророка Софоније би се нашла негде између Исаије и Јеремије. У току владавине Манасије, најбезбожнијег цара у Јуди, Софонијино проповедање је подржало вест пророка Јеремије и они су заједно допринели да се запали искра пробуђења у току владавине цара Јосије, Манасијиног унука.

Софонијино проповедање је осудило безнадежну поквареност јудејског друштва. Он је указивао на потребу за покајањем, јер Господ у својој љубави и даље позива свој народ на понизност и верност. Његова порука је била двоструке природе: указивала је на опасност од скорог и свеопштег суда, који ће се односити чак и на Божји изабрани народ, али је садржавала и обећање да ће се спасени из свих народа придружити остатку Израиља у служењу Богу и у примању Његових благослова. У току ове седмице ћемо показати да Софонијина вест и даље важи за оне који објављују Божју поруку наде грешном свету.

Средишња тачка Софонијине поруке је „дан Господњи“ (Софонија 1,7). За библијске пророке дан Господњи се односио на посебно временско раздобље када ће се Бог умешати у људске послове да спасе и да осуди. Већина људи у старом Израиљу је веровала да ће тога дана Господ спасти и уздићи свој народ Израиља, док ће његове непријатеље заувек уништити. На велико изненађење оних који су га слушали, пророк је објавио да ће дан Господњи бити дан осуде чак и за припаднике Божјег народа (Софонија 1,1-5) зато што су згрешили против Њега (Софонија 1,17).

Упоредите текстове у Софонији 1,14-18 с онима у Јоилу 2,1-11 и у Амосу 5,18-20. Какву слику „дана Господњег“ пружају сва ова пророчанства?

Софонија упоређује долазећи суд с уништењем целокупног живота у дане великог Потопа (1. Мојсијева 6-8). Редослед страдања живих бића у Софонији 1,2,3. обрнут је у односу на стварање у почетку: људски род, копнене животиње, животиње у ваздуху и на крају оне у води (упоредите са 1. Мојсијевом 1,20-27).

Пророк опомиње људе да на суду неће моћи да плате за свој опстанак (Софонија 1,18). Ни сребро ни злато неће моћи да их заштити од Господњег гнева. Самозадовољни становници Јерусалима сматрали су да Бог неће учинити ништа, ни добро ни зло. Једноставно нису очекивали од Господа да било шта учини (Софонија 1,12). Међутим, Божји суд показује колико Он ради на томе да осигура будућност свом верном народу. Софонија објашњава да циљ Божјег суда није само да кажњава, већ и да поправља. Господ упућује обећање о заклону за оне који Га траже (Софонија 2,3). Дан Господњи је много више него само крај света. То је и почетак успостављања Божје владавине која ће трајати вечно.

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте текст у Софонији 1,18. На које начине бисмо могли, чак и сада, да искусимо истинитост начела које је овде изражено? Да ли смо се икада суочили са ситуацијом да нам ни сав новац целог света не може помоћи да се избавимо?

У Софонији 2,1-3 налазимо пророков позив на покајање. Иако је уништење само питање времена, ипак још има времена да се заклоне од несреће, али једино ако се цео народ покаје. Безаконици који одбију да се покају биће уништени у дан суда као плева. У Псалму 1,4 безаконици су упоређени са плевом и на крају бивају уништени.

Речима „Тражите Господа!“ Софонија храбри оне који се понизе пред Богом да остану чврсти у својој вери. Пророк говори да је тражење Господа исто што и тражење праведности и понизности. Овакво покајничко држање од суштинског је значаја да се човек избави на суду који долази.

Софонија покајнике назива „кроткима на земљи“ (Софонија 2,3). Како следећи текстови објашњавају тај израз, који се може превести и као „сиромаси на земљи“? Матеј 5,3; Псалам 76,9; Исаија 11,4; Амос 8,4.

Понизни или кротки су они који су остали верни Богу и које Он учи и води. Псалмиста каже: „Добар је и праведан Господ; тога ради показује грешницима пут. Упућује кротке истини, учи кротке ходити путовима његовијем.“ (Псалам 25,8.9) Понизни се позивају да се припреме за Божји суд тако што ће тражити Бога, праведност и понизност.

Могућност да понизни и верни опстану изражена је у нашем преводу Софоније 2,3 изразом „еда бисте се сакрили на дан гњева Господњег“. Опстанак зависи једино од Божје благодати, а благодат никада не смемо злоупотребљавати. Суочени са непосредним уништењем, имамо могућност да останемо захваљујући чињеници да је Бог милостив. Господ је обећао да ће заштитити све који се ослоне на Њега (Јоило 3,16; Наум 1,7). Ова врста поверења одбацује поверење у самога себе, штити од превара и обмана.

РАЗМИСЛИТЕ: „Ништа није привидно тако беспомоћно, али и стварно непобедиво, као душа која је свесна своје невредности и која се потпуно ослања на заслуге свога Спаситеља. Молитвом, проучавањем Његове Речи, вером у Његову трајну присутност, најслабије људско биће може да живи у додиру са живим Христом, и Он ће га држати руком која га никада неће пустити.“ (Елен Вајт, Служба исцељења, стр. 182) Каково искуство сте ви стекли с овим невероватним обећањем? Како да научите да у стопу следите свога Учитеља?

Једна кинеска пословица каже да је најмрачније место у соби одмах испод светиљке. Ова пословица се може применити на морално стање Јерусалима у Софонијино време. Пророк је управо завршио објављивање божанског суда народима који се граниче с Израиљем (Софонија 2), као што су Филистеји на западу, Моавци и Амонци на истоку, Етиопија (Куш) на југу и Асирија на истоку. Ипак, он се ту не зауставља. Наставља да обелодањује грехе оних који живе у Господњем граду, у самом Јерусалиму.

Читајте текст у Софонији 3,1-5. Ко је био осуђен и зашто? Упитајте се како би Божји народ, који је добио толико много светлости и истине, могао да се тако поквари? Како да заштитимо себе да се то и нама не догоди?

Престоница Јуде заузима најважније место у старању пророка Софоније. Он оптужује његове главаре за опадање морала градских становника. Поквареност потиче непосредно од пропуштања градских старешина да живе у складу са својим положајем и својим одговорностима (упор. Јеремија 18,18; Језекиљ 22,23-30). Потплаћени суд који воде судије упоређен је са „лавовима који ричу“, а судије су описане као „вуци вечерњи“. Ни храм није прошао много боље зато што ни свештеници не проповедају Божју Реч, нити пророци говоре истину.

„У току Јосијине владавине, Господња реч је дошла Софонији, јасно најављујући последице сталног отпада и усмеравајући пажњу праве Цркве на славну будућност која је очекује. Његова пророчанства о казни која је претила Јуди испуниће се на исти начин и с истим казнама које ће погодити непокајани свет у време Другог Христовог доласка.“ (*Пророци и цареви*, стр. 389)

РАЗМИСЛИТЕ: Погледајте око себе. Иако изгледа привлачно, свет је осуђен на коначно уништење. Не морате чак ни веровати у Библију да бисте видели како се лако може догодити то уништење. Зашто је Господ наша једина нада? Како да научимо да се више ослањамо на Њега и да се не уздамо у себе ни у празне и таште ствари овога света?

НАЈВЕЋЕ БОЖЈЕ ЗАДОВОЉСТВО

**„Господ Бог твој, који је усред тебе, силни, спашће те; радоваће ти се веома, умириће се у љубави својој, веселиће се тебе ради пјевајући.“
(Софонија 3,17)**

У завршном делу своје књиге (Софонија 3,17), Софонија се окреће од теме гнева ка теми обновљења. После суда, сада сагледавамо Божје крајње намере. Када народи буду укорени, они ће заједнички тражити Бога и служити Му од срца. Усне народа биће очишћене тако да ће сви моћи да обожавају Бога и да га хвале својом службом. Мали, али понизни и верни остатак ће преживети у Јуди и преузеће место гордих вођа.

Што је најважније, Бог ће становати са својим народом и поправити зла из прошлости. Народ више неће морати да живи у страху јер ће Господ бити са својим народом. Он ће бити његов Избавитељ и Спаситељ. „Него ће пасти и лежати и неће бити никога да их плаши.“ (Софонија 3,13)

Свакако да би овакви благослови требало да наведу Божји народ да се радује Богу; међутим, пророк изјављује да је Бог тај који ће се радовати своме народу. Његова љубав и радост због Његовог народа биће тако велика да ће узвикивати радосно.

**Како пророк Исаија описује Божју радост због откупљеног народа?
Исаија 62,5; 65,19.**

Велики Владар и божански Ратник заштитиће и одбранили свој народ. Он ће им пружити све благодати своје победе, победе коју је задобио за нас на крсту. Он ће уздићи понизне и претворити срамоту, патње и отуђеност у искуство почаста, благослова и своје присутности. Истакнуто место ће добити хроми и одбачени, што је тема која се налази у самом средишту поруке коју је објављивао сам Исус Христос.

РАЗМИСЛИТЕ: Чак и после тако страшних упозорења, Господ свом народу нуди наду. Како бисмо ми, чекаоци Другог Христовог доласка, могли да сачувамо поверење у обећање о Његовом другом доласку и да научимо да из дана у дан живимо у складу с том надом? Како да научимо да одржавамо у животу ту наду, посебно у време невоља и када нам свет не нуди ништа више осим туге?

БОЖЈИ ОДГОВОР НА НЕПРАВДУ

Читајте текст прва три поглавља у Књизи пророка Наума! Који стихови нам посебно описују Божји карактер? Како бисмо оно што смо овде видели могли да применимо на догађаје последњих дана?

Наумово пророчанство је Божја Реч против царстава овога света која су представљена Ниневијом. Док је пророк посматрао свет оног времена, видео је како Божја рука иде на Асирску империју. Он објављује да ће њена престоница Ниневија ускоро пасти и да се више никада неће подићи. Наум говори с апсолутном сигурношћу зато што познаје Божји карактер и зато што му је, захваљујући пророчком дару (Наум 1,1), Бог показао шта ће се догодити. Господ неће оставити кривца без казне (Наум 1,3; 2. Мојсијева 34,6.7)

Асирци су опљачкали многе народе гајећи неугасиву жељу за влашћу. Њихова суровост је била пословична. Као Божја „бритва“ (Исаија 7,20), они су горљиво газили своје суседе. Сада је коначно дошло време да се та бритва поломи. Оруђа Божјег суда нису изузета од суда. Ниневија више не постоји, али пророчко сведочанство живи и даље. Оно нас подсећа да, иако Божја правда изгледа спора, ништа не може да заустави њено остварење.

Као што смо већ видели у претходним поукама, годинама пре Наумовог времена, Ниневљани су се покајали, чувши Јоново проповедање, и Бог је поштедео град. Међутим, покајање није било трајно, људи су се вратили својим старим путевима. Многе земље, које су страдале од њихове суровости, свакако да би громким аплаузом дочекале вест о пропасти Ниневије. Такав весник би им донео радосну вест (Исаија 52,7) да је моћ Асирије сломљена, заједно са њиховим боговима. Божји народ би опет добио прилику да слави Бога у миру (Наум 1,15).

Иако је Божји гнев силан, Његова милост је још много већа. Он штити оне који очекују пунину Његове доброте. Наум истиче да је Богу стало до оних који се уздају у Њега, али да ће као поплава однети своје непријатеље у таму (Наум 1,8). Бог је био иза свега тога, јер је Он одлучио да је дан суда за Ниневију коначно дошао.

Пророк показује да Бог има на располагању неизмерну силу. Сва створења дрхте пред Њиме. Он неће довека трпети грех. У исто време, Он је и Спаситељ оних који се уздају у Њега. Нема средњег пута. Ми се налазимо или на једној или на другој страни. Сам Христос је рекао: „Ко није са мном, против мене је!“ (Матеј 12,30)

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Са непогрешивом тачношћу, Бескрајни и даље своди свој рачун са народима. Док нуди своју милост и док позива на покајање, овај рачун остаје отворен; али, када бројеви премаше одређени износ који је Бог одредио, почиње изливање Његовог гнева. Рачун је тада закључен. Божанско стрпљење престаје. Милост се више не залаже за њих.“ (*Пророци и цареви*, стр. 364)

„Пред безгрешним световима и небеским свемиром, свет ће морати да положи рачун Судјији целе земље, управо Ономе кога су осудили и распели. Какав ће то бити дан обрачуна! Биће то велики дан Божје одмазде. Христос тада неће стајати пред Пилатовом столицом. Пилат и Ирод, и сви они који су се ругали, који су га бичевали, одбацили и распели тада ће схватити шта значи осетити на себи гнев Јагњетов. Њихова дела ће се појавити пред њима у својој правој природи.“ (Елен Вајт, *Сведочанства за њројведнике*, стр. 132)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Неки од људи у Софонијино време чинили су страшне преступе против Бога и својих земљака, док су други мирно посматрали како се догађају та зла. Који је од та два греха, по вашем мишљењу, гори у Божјим очима? Зашто тако мислите?
2. Вратите се на завршно питање у делу поуке за понедељак, на место где стоје ове речи: „Наизглед ништа није тако беспомоћно, а у стварности тако непобедиво, као душа која је свесна своје ништавости и која се потпуно ослања на заслуге Спаситеља.“ Шта то значи „ослонити се потпуно на заслуге Спаситеља“? Како нам те речи показују велику истину о спасењу вером у Христа и зашто је та истина тако значајна за све што верујемо? Уколико се не ослонимо на Његове заслуге, на чије заслуге бисмо се могли ослонити?
3. Зашто је тако лако, а посебно за оне који живе у богатству и удобности, да забораве колико су потпуно зависни од Бога за све што имају? Како бисмо се могли заштитити од ове смртоносне заблуде?
4. Размотрите слику Бога који пева и кличе од радости због свог народа. Ми углавном мислимо о својој песми и радовању Богу због онога што је Он учинио за нас. Шта значи да Он пева и кличе због нас, посебно ако узмемо у обзир жалосно стање у ком се налазимо?

ШТА ЈЕ НАЈВАЖНИЈЕ? (АГЕЈ)

Текстови за проучавање у току седмице: Агеј 1; Јован 2,19; Јездра 3,1-6; Матеј 1,23; 12,6; Агеј 2; Лука 24,13-27.

Текст за памћење: „Моје је сребро и моје је злато, говори Господ над војскама.“ (Агеј 2,8)

Кључна мисао: Агејево питање је једноставно: шта су наши приоритети и зашто је тако важно да их правилно разврстамо?

Књига пророка Агеја, једна од најкраћих у Библији, написана је у једном врло критичном тренутку историје земље Јудине. Прогнаници су се вратили из ропства у Вавилону око двадесетак година пре тога; ипак, изгледа као да су заборавили разлог зашто су се вратили. Оставили су Господњи храм да и даље лежи у рушевинама док су своју енергију трошили на грађење својих кућа и имања.

Зато пророк позива повратнике да пажљиво размотри стање у ком се налазе. Његова порука је једноставна и логична. Народ је тешко радио, али је мало зарађивао. То се догађало зато што су погрешно поставили своје приоритете. Требало је да Бога поставе на прво место у свему што су чинили. Као што је рекао сам Исус: „Тражите најприје царства Божјега и правде његове, а ово ће вам се све додати!“ (Матеј 6,33)

И данас је тако лако бити толико обузет животном борбом за опстанак да заборавимо да приоритет треба да нам буде испуњење Божје воље увек и на сваком месту.

„СИЈЕТЕ МНОГО, А УВОЗИТЕ МАЛО!“

Читајте текст у Књизи пророка Агеја 1,1-11. Шта се то овде догађа и, што је још много важније, зашто? Како се ово исто начело показује на делу у животу нас данас? Како бисмо и ми могли да будемо криви за иста дела?

“Храм је био занемарен и скоро заборављен више од годину дана. Народ је живео у својим домовима и трудио се да осигура себи земаљско благостање, али је његов положај заслуживао сажаљење. Колико год да је улагао труда, никаквог напретка није било. Изгледало је као да су се и сами елементи природе заверили против њега. Пошто су Јудејци дозволили да Храм стоји запуштен, Господ је њихова имања походио страшном сушом. Он им је осигуравао род у пољима и вртovima, жито, вино и уље, као доказ своје наклоности; међутим, пошто су се тим обилним даровима служили на тако себичан начин, благослови су изостали.“ (*Пророци и цареви*, стр. 573)

Агеј је веома ревновао за Господњи храм и желео је да народ доврши његову обнову што је могуће пре. Његова жеља је долазила у сукоб са равнодушношћу оних којима није било стало до Храма, у најмању руку бар не толико колико за удобност њихових домова. Док је Агејева велика брига био Храм, народ се највише занимао за своје властите домове!

Господ се послужио Агејем да дирне срца народа и да их учини пријемчивијима за своје циљеве. Бог се није могао славити на одговарајући начин све док Његов дом лежи у развалинама. Храм у Јерусалиму симболички је представљао Божје присуство међу људима. Био је то видљиви знак целоме свету да је суверени Бог истовремено и Бог неба и Земље. Како би синови Израилеви могли постати сведоци за истинитог Бога када управо прави симбол тога Бога (видети Јован 2,19; Матеј 26,61) и целокупног плана спасења лежи у развалинама? На много начина, њихово држање према Храму открива дубљи духовни проблем: да су повратници изгубили свест о својој мисији Господњег народа остатка!

Препознајете ли овде и неко упозорење за нас?

БОЖЈЕ НАЈВЕЋЕ ОБЕЋАЊЕ

Читајте текст у Књизи пророка Агеја 1,12-14. Да ли запажете дух сједињености у истој намери? Зашто је за народ било тако важно да учини управо оно што је био позван да чини?

Овога пута старешине остатка народа сместа су послушале поруку. Обавили су припреме, прикупили материјал, и већ после три седмице започели радове на обнављању Храма. Следеће седмице подигли су олтар и обновили службу приношења жртава (Јездра 3,1-6). За мање од пет година Храм је био довршен.

Иако се Божје царство не може изједначити са неким материјалним здањем, Књига пророка Агеја нас подсећа да Бог понекад употребљава материјална добра попут грађевина у духовне сврхе.

Ако се непосредно испуњење пророчке поруке може сматрати мерилом пророковог успеха, онда се пророк Агеј може прогласити једним од најуспешнијих пророка. У року од месец дана започели су радови на обнављању Храма, уз Господње обећање да ће бити са градитељима.

Текст у Агеју 1,12-14 наводи одговор старешина и народа на Агејеву поруку. Сви су послушали Господа јер су препознали да је Он послао Агеја. Они су се „бојали Господа“ (Агеј 1,12), и то показали служећи Њему и посвећујући Му одговарајућу пажњу. И тако је Агеј сада могао да им објави нову поруку од Бога: „И ја сам с вама!“ (Агеј 1,13) Чим је народ одлучио да послуша Господа, поруке укора замењене су речима охрабрења. Обећање о Божјој присутности било је и обећање свих осталих благослова. „И ја сам с вама!“ било је повезано са заветним обећањима која им је Бог давао од времена патријараха и Мојсија (1. Мојсијева 26,3; 2. Мојсијева 3,12; 4. Мојсијева 14,9).

РАЗМИСЛИТЕ: Наравно, највећи доказ да је Бог „с нама“ је Исус (видети Исаија 7,14; Матеј 1,23; 28,20). Размотрите целокупну идеју да је Створитељ, Одржаватељ свемира, живео међу нама. Шта нам то говори о нашој важности у свемиру који је тако велики да ми сами можемо гледати на себе као на безначајне и неважне? Разговарајте о томе и у суботу.

Текст у Агеју 2,1-5 представља занимљив развој великог пробуђења у средини Божјег народа. Око месец дана од почетка радова на обнављању Храма, Бог је преко Агеја послао реч охрабрења Остатку који је одлучио, немајући на располагању довољно средстава, да обнови Божји дом онако као што је био позван преко пророка. Агеј је старешине позвао да упореде садашње стање Храма са његовим изгледом пре разарања. Јасно, садашње стање се није могло ни изблиза упоредити са некадашњом славом. Људи су се могли само обесхрабрити видећи да нису у стању да обнове сјај Соломуновог Храма који се некада уздизао на том истом месту.

Пророк позива људе да наставе са радовима зато што је Божји Дух с њима. Позвао је све чланове заједнице Остатка да буду јаки и да раде напорно, јер је Бог Свемогући усред њих. Агејеве речи упућене старешинама „Будите јаки и не плашите се!“ звуче слично Господњим речима Исусу Навину после Мојсијеве смрти (Исус Навин 1,5-9). Што су мање и слабије биле могућности Израиља, то је већа била и њихова потреба за вером у Бога. Пророк је изјавио да ће на крају сам Господ учинити да слава овог другог Храма буде већа од славе првога. То се и остварило само зато што је Онај који је већи од Храма дошао да буде у њему (Матеј 12,6).

Присутност Божјега Духа је потврдила опстанак Божјега царства у Израиљу. Божји Дух који је водио Мојсија и старешине, и који је стално слао пророке са надахнутим вестима, налазио се и усред Остатка. Спремно одазивање старешина и народа потврдило је да се у народу одвија духовна реформа. Дух је био присутан у њиховој духовној обнови и приближавању Богу. Присутност Духа је јемчила и обиље благослова. Пророк је храбрио људе да се ослањају на Божја обећања све до њиховог испуњења.

Агеј је преносио Божје речи народу који је познавао суровост живота и разочарења због неиспуњених нада. Он је њихову пажњу усмерио према Богу, који је веран и који очекује од припадника ове нове заједнице да постану одговорни грађани Његовог царства, да истрајно наставе да чине добро и да тако дају ново значење и сврху свом животу.

РАЗМИСЛИТЕ: Неки 35-годишњи човек који је одбацио веру у Бога написао је опроштајно писмо од 1900 страница пре него што ће извршити самоубиство. У том писму је написао: „Свака реч, свака мисао, свака емоција враћа се поново основном проблему: Живот је бесмислен!“ Како онда не само наше веровање у Бога, него и наша спремност да Га послушамо даје ново значење животу?

ЧЕЖЊА СВИХ НАРОДА

Читајте текст у Агеју 2,6-9. Шта се овде обећава и како да схватимо испуњење овог обећања?

Преко Агеја је Бог најавио велике потресе усред свих народа на дан Господњи, када ће се и Храм испунити Божјом присутношћу. Пророк је позвао своје савременике да гледају даље од садашњих тешкоћа и сиромаштва и да виде будућу славу Његовог царства на коју Храм указује.

Основна сврха раскоши и сјаја Храма у Јерусалиму било је настојање да он постане достојан Божје присутности. Ипак, према овом тексту, Господ је спреман да се усли у мање блистав Храм и да му тек касније прида славу. Није требало да се људи сувише оптерећују тиме како да финансирају грађење Храма. Сва блага припадају Богу који је обећао да ће становати у овом новом Храму. Сам Господ ће овом новом храму дати сјај и славу.

„Док се народ трудио да учини оно што се од њега и очекивало, док је настојао да обнови утицај Божје благодати у свом животу и срцу, Захарија и Агеј су објављивали поруку за поруком, уверавајући народ да ће његова вера бити богато награђена и да ће се Божје обећање о будућој слави Храма чије су зидове управо подизали сигурно остварити. Управо у том Храму појавиће се, када се буде навршило време, Чежња свих народа као Учитељ и Спаситељ целог човечанства.“ (*Пророци и цареви*, стр. 577)

Бог је обећао да ће слава тадашњег Храма бити већа од славе претходног. Биће то другачија врста славе, јер ће тај Храм бити почашћен присутношћу Исуса Христа у телу. И заиста, Христова присутност је учинила да слава овога новог Храма буде већа од славе претходног Соломуновог Храма.

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте текст у Јеврејима 8,1-5. Без обзира на славу земаљског Храма, никада не смемо заборавити да је он био само сенка, симбол плана спасења. Размислите о томе шта то значи да управо сада Исус служи за нас у „истинској скинији“ коју је начинио Бог, а не човек. Како бисмо могли научити да више ценимо важност поруке Светиње у плану спасења?

ГОСПОДЊИ ПЕЧАТНИ ПРСТЕН

„У то вријеме, говори Господ над војскама, узећу тебе, Зоровавељу, сине Салатилев, слуго мој, говори Господ, и поставићу те као печат, јер сам те изабрао, говори Господ над војскама.“ (Агеј 2,23)

Завршна порука коју је Господ упутио преко Агеја била је послана истога дана када и претходна, као њена допуна (Видети Агеј 2,22.23). Господ је послао своју опомену због будућег уништења царстава и народа у току дана Господњег суда. Међутим, тога истога дана, рекао је пророк, Господње слуге ће довршити дело спасења које им је Он поверио. Ово испуњење, коначно и потпуно, може се догодити једино приликом Христовог другог доласка и у току догађаја који следе за њим.

Политички вођа народа овде се доводи у везу са славном владавином израиљског цара Давида, чији је потомак. Зоровавељ је био унук цара Јоакима и законски наследник Давидовог престола после вавилонског изгнанства. Он је деловао као намесник у Јуди под персијским царем Даријем Великим и представљао руководећу снагу покрета за обнављање Храма у Јерусалиму. Исус син Јоседеков био је поглавар свештенички који је такође учествовао у обнављању Храма.

Пророк каже да ће Зоровавељ бити Божји печатни прстен, којим се доказује царски ауторитет и власт. Слично цару који печата неки законски документ својим печатним прстеном, Бог ће утицати на цео свет преко деловања свога слуге. Иако се кључна улога Зоровавеља у обнављању Храма никада не сме потценити, он ипак није испунио све делове обећања које му је Бог упутио преко Агеја. Надахнути писци Јеванђеља указују на личност и службу Исуса Христа, који је син, односно потомак Давида и Зоровавеља, као на коначно испуњење свих месијанских обећања у Библији.

Читајте текст у Луки 24,13-27. Посебно се усредсредите на Христове речи упућене овој двојци. Коју важну поруку им упућује и како Његове речи показују важност разумевања старозаветних пророчанстава? Зашто је то тако важно чак и за данашње хришћане?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Међутим, чак ни ти мрачни дани нису били без наде за оне који су се уздали у Бога. Пророке Агеја и Захарију Бог је подигао да би се суочили с кризом. Потресним сведочанствима ови изабрани весници откривали су народу узрок његових невоља. Пророци су објављивали да је изостајање земаљског благостања наступило као последица занемаривања да се Божји циљеви ставе на прво место. Да су Израиљци прославили Бога, да су Му указали дужно поштовање, да су Му одали част прихватајући обнављање Његовог Храма као свој први задатак, свакако да би уживали у Његовој присутности и у Његовим благословима.“ (*Пророци и цареви*, стр. 573,574)

„Други Храм није био почастован облаком Господње славе, већ стварном присутношћу Онога у коме је живела свака пунина Божанства телесно – који је и сам био Бог откривен у телу. Он, 'Чежња свих народа', заиста се појавио у свом Храму када је Човек из Назарета учио и исцељивао у његовим светим тремовима. Христовом присутношћу и само Његовом присутношћу, други Храм је славом надмашио први. Међутим, Израил је одбацио понуђени дар Неба. Заједно са скромним Учитељем, који је тога дана изашао кроз његова златна врата, слава је заувек отишла из тога Храма. Спаситељеве речи су се већ испуниле: 'Ето ће вам се оставити ваша кућа пуста!' (Матеј 23,38)“ (*Велика борба*, стр. 24)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ

1. Разговарајте у разреду о одговору на питање из дела поуке за недеља, које се односи на Исусово присуство на Земљи. Размишљајте о последицама не само Његовог присуства, већ и Његове жртве за грехе света. Шта сви ти догађаји сведоче о вредности нас као појединаца? Размислите колико нам друкчији поглед на човечанство пружају ти догађаји када се упореде с атеистичким и еволуционистичким схватањима која су општеприхваћена у неким деловима света.
2. Исаија говори о охолост цару Вавилона од ког су, док је био на врхунцу моћи, народи стрепели, а земља се тресла (Исаија 14,16.17). Колико се то дрхтање разликује од потреса који ће изазвати Господње деловање које Агеј описује у другом поглављу своје књиге?
3. Стари Израиљци су често били непослушни порукама које им је Господ слао преко својих пророка. Припремите се да у разреду разговарате о томе на које начине Божји народ данас одбацује поруке које Господ шаље свом народу.
4. Библија је веома јасна: стари Храм и његов систем приношења жртава изгубили су своју вредност, једном и заувек, после Исусове смрти. Шта нам текстови у осмом и деветом поглављу Посланице Јеврејима говоре о ономе што је Христос учинио и што и даље чини за нас, а што прва „скинија“ није могла да учини?

ВИЂЕЊА НАДЕ (ЗАХАРИЈА)

Текстови за проучавање у току седмице: Захарија 1 и 2; Римљанима 15,8-18; Ефесцима 3,1-8; Захарија 3 и 4; 2. Мојсијева 25,31-40; Захарија 7.

Текст за памћење: „У тај дан, говори Господ над војскама, зваћете сваки ближњег својега под винову лозу и под смокву.“ (Захарија 3,10)

Кључна мисао: Иако је Израил био кажњен због својих греха, дошло је време да поново живи у заједништву с Богом у складу са Његовим обећањима.

На зиду неког старог дворца у средњој Европи (Марушевец) стоји кратка латинска пословица: *Dum spiro, spero* – „Док дишем, надам се“. Ова пословица као да сажима поруку коју пророк Захарија упућује Божјем народу. Скоро двадесет година после њиховог повратка из вавилонског ропства, првобитно одушевљење уступило је место обесхрабрењу међу онима који су почели да се питају да ли Господ и даље пребива усред свог народа.

Пророк Захарија, чије име значи „Господ памти“, започео је своју пророчку службу само неколико месеци пошто је Агеј почео да проповеда народу (Агеј 1,1; Захарија 1,1). Путем низа пророчких виђења, Захарија је сазнао Божји план за тадашње време и за будућност. Божје вечно царство је долазило, али је пророк позвао оне који су живели у то време да одмах почну да служе Господу. Велики део његове књиге је усмерен на то да им објасни како то треба да чине. У току ове и следеће седмице проучаваћемо оно што му је Бог показао у вези с тим.

Читајте текст првог поглавља Књиге пророка Захарије. Коју кључну поруку упућује овај текст? Посебно се усредсредите на текст у Књизи пророка Захарије 1,3. Шта Господ жели да каже народу?

Повратак из вавилонског робовања изазвао је радост у срцима Остатка. Међутим, повратак је изазвао и забринутост. Хоће ли бити сигурни и заштићени у својој земљи или ће непријатељи устати да им нашкоде? Да ли им је Бог заиста опростио неверност у прошлости или ће наставити да их кажњава? Шта будућност доноси Божјем изабраном народу и другим народима?

У свом виђењу, Захарија је видео Господњег анђела како долази да посредује за Јуду. Посредовање започиње питањем: „Колико дуго, Господе?“ У Библији, ово питање се често употребљава да би се изразила забринутост народа и да би се призвала Божја помоћ (Псалам 74,10; Исаија 6,11; Данило 8,13). Одговор на питање је дошао преко анђела тумача, који га је пренео пророку. Одговор је садржавао речи које су обећавале Божју милост и утеху.

Захарија је добио налог да објави да Господ ревнује за Јерусалим (Захарија 1,14). Ревност може да добије и негативан призив, али у Библији може да буде и израз Божје љубави. Бог воли свој народ и очекује од њега да му буде веран. Пошто Господ веома воли Јерусалим, анђеоло објављује да је истовремено и веома гневан на околне народе који су тако сурово поступали према Јуди. Пуна оптужба против околних народа гласи да су Господње кажњавање Јуде учинили много тежим, да су му допринели својим суровим поступањем према заробљеницима.

Текст у Књизи Захаријиној 1,14 објављује да је Бог гневан, али да обећава да ће узвратити утехом. Његова је намера, а пророк је добио налог да је објави, да опет Јерусалиму покаже милост. Господ ће утешити Сион (Исаија 40,1), док ће Његов гнев бити усмерен против Његових непријатеља. Јерусалим ће се обновити, и поново ће постати Господње боравиште.

РАЗМИСЛИТЕ: Прочитајте поново текст у Књизи Захаријиној 1,3. Како неко може да се врати Господу? На који начин је ово позив на поновно успостављање правилног блиског односа с Богом и Његовим народом?

Читајте друго поглавље у Књизи пророка Захарије! Оно садржи виђење где је пророку показан обновљени Јерусалим, тако пун народа да не могу да стану у оквир његових зидина. Град ће привући и многобројне незнабошце, што је морало изгледати необично у очима тадашњих Јудејаца. Десети стих почиње позивом Сиону да се весели, а наводи и разлог за то: сам Господ долази да станује са својим народом.

Господњи драматични повратак у свој обновљени дом је разлог за радост оних који су се вратили из изгнанства. Сион, боравиште великог Владара, овде се назива „кћер Сионска“, чиме се изражава посебна љубав коју Господ гаји према Јерусалиму. Ишчекујући овако славну будућност, Сион треба да се радује јер ће се сам Бог постарати за свој народ. Свако ко дира у Божји народ дира у зеницу Његовог ока (Захарија 2,8).

Пророк каже да ће у дан Господњи многи други народи доћи и придружити се Господњем завету. Божји првобитни план је и био да припадници околних народа виде како служење правом Богу доноси благослов и благостање и пожеле да се придруже Господу. На тај начин ће Остатак Израиља, заједно са незнабошцима који су поверовали, постати један народ, усред кога ће становати сам Господ. Овај догађај ће представљати испуњење Божјег обећања Авраму и Сари да ће се преко њиховог потомства благословити сви народи на Земљи (1. Мојсијева 12,1-3).

На који начин ово пророчанство треба да се испуни? Римљанима 15,9-18; Ефесцима 3,1-8.

Путем Захаријиног пророчанства Бог обећава да неће уништити народе, већ да ће их убројати у свој заветни народ. Обећана будућност је резултат Божјег настојања и представља чежњу многих библијских пророка. Исус Христос је наложио својој Цркви да проповеда радосну вест целоме свету, да говори о спасењу које се може задобити у Исусу Христу прихватањем Његових заслуга уместо својих. Апостол Павле назива тај Господњи план тајном која је била сакривена у току многих протеклих векова (Колошанима 1,26).

РАЗМИСЛИТЕ: На који начин разумевање да је јеванђељска порука универзална, да је намењена читавом човечанству, утиче на наш начин живота; другим речима, колики део свог живота, свог времена и својих мисли ћемо посветити проповедању прекрасних истина до којих смо дошли?

Читајте треће поглавље у Књизи пророка Захарије. На који начин је јеванђеље представљено у тим текстовима?

Ниједан део Старог завета, изузимајући можда 53. поглавље Књиге пророка Исаије, не представља на бољи начин прекрасну истину о спасењу вером од трећег поглавља Књиге пророка Захарије. У овом виђењу, суди се поглавару свештеничком Исусу сину Јоседековом због оптужби које износи сам главни тужилац, сотона. Оптужба против поглавара свештеничког односи се и на народ који он представља. Име Јошуа или Јешуа значи „Господ спасава“ (видети Матеј 1,21), али може да добије и грчки облик Исус.

У Библији, положај са десне стране оптуженога означава бранитеља и заштитника. Псалмиста каже: „Свагда видим пред собом Господа, он ми је с десне стране да не посрнем!“ (Псалам 16,8; Псалам 44,3). У овом случају, тужилац се понаша управо супротно том правилу (Псалам 109, 6). Док првосвештеник посредује пред Господом за свој народ, сотона подиже оптужбу против њега и народа, утемељену на њиховој грешности.

Господ одбацује оптужбу, подсећајући тужиоца да је у својој милости већ изабрао Исуса сина Јоседекова. Штавише, његов народ је већ издржао пуну меру божанске казне. Исус поглавар свештенички и Остатак истргнути су као запаљена главња из разорне ватре (Амос 4,11), из дуготрајног заточеништва у Вавилону.

На заповест Божјег анђела, Исусу скидају одећу, која представља грехе народа, а потом га перу и одевају у ново свечано рухо спасења и праведности.

Коначно, Исус син Јоседеков добија налог да испуњава Божју вољу и да иде Божјим путевима, а такав став доноси Божје многоструке благослове.

„Поглавар свештенички није могао да одбрани себе ни свој народ од сотониних оптужби. Није могао да тврди да је Израил без кривице. У прљавим хаљинама, које су симболички представљале грехе народа, и које је носио као представник народа, стајао је пред Анђелом, признавао кривицу народа и указивао на његово покајање и његову понизност, ослањао се на милост Откупитеља који опрашта грехе. У вери се позивао на Божја обећања.“ (*Пророци и цареви*, стр. 583,584) Ова обећања, наравно, обухватају и покривало Христове праведности.

РАЗМИСЛИТЕ: Замислите да морате стати пред Господа у својим прљавим хаљинама! Која велика нада нам је овде представљена и како бисте могли не само да прихватите ту наду, већ и да је покажете својим светим и посвећеним животом?

НЕ ЉУДСКОМ СНАГОМ

Читајте четврто поглавље Књиге пророка Захарије! Која нада је овде приказана народу?

У овом виђењу, Захарија види свећњак који се напаја из две маслине, што подсећа на свећњак који је стајао у Шатору у пустињи (2. Мојсијева 25,31-40). Седам жижака је поређано око велике посуде која служи као резервоар маслиновог уља.

Посуда у којој је обилна залиха уља симболички представљала пунину Божје силе која се добија преко Његовог Духа. Седам жижака шире обиље светлости, симбол Божје трајне присутности, која разгони сву таму. Исто онако као што маслиново уље тече непосредно из стабла у посуду с уљем на врху свећњака без икакве људске помоћи, тако је и сила која долази од Бога стална и довољна и није јој потребна никаква људска помоћ.

Порука је овог виђења пророка да ће и Храм у Јерусалиму ускоро бити обновљен. Божји Дух, а не само људски напори, осигурава довршење посла. Ову смелу поруку је пророк упутио народу упркос чињеници да су препреке са којима су се суочавали градитељи изгледале високе као „планине“ (Захарија 4,7).

Пророку није било речено шта представља свећњак, али ми можемо да будемо сигурни да два стабла маслине представљају двојицу старешина у Јуди, Зороваеља и Исуса, сина Јоседекова. Служећи се световним начином изражавања, Зороваељев положај се никако не би могао упоредити са царском силом и влашћу његових предака Давида и Соломуна. Људски гледано, сви напори и сва средства градитеља била су недовољна. Ипак, Божја Реч обећава да цар не побеђује снагом своје војске, нити ратник својом великом снагом (Псалам 33,16). На тај начин старешинама је било речено да могу да прославе Бога једино ако их Дух води на сваком кораку њиховог пута.

У овом пророчком тексту, хришћани налазе важно начело које треба да запамте: Бог нас може позвати да обавимо задатке који нам изгледају тешки, али деловањем свога Духа Он је у стању да оствари своју намеру (Филипљанима 2,13; 4,13). Својим Духом, Бог нам сада осигурава снагу да обавимо дело, као што је то чинио некада. Дело се завршава не људском силом или снагом, већ тако што Господ делује преко оних који су спремни да Му се ставе на располагање.

РАЗМИСЛИТЕ: Пажљиво проучи текст у Захарији 4,6. Зашто је увек тако важно да будемо потпуно свесни своје зависности од Бога? Шта се може догодити ако будемо заборавили да све што имамо и све што чинимо долази једино од Господа и од Његове силе која делује у нама?

ТРАЖИ СЕ И ВИШЕ ОД ПОСТА

У току друге године Захаријине службе, представници из Витлејема су дошли у Јерусалим да свештеницима и пророцима поставе нека питања (Захарија 7,1-3). Док је народ био у прогонству у Вавилону, настао је обичај да се петога месеца пости и жали због разорења Храма (2. О царевима 25,8,9). Овај пост је био додатак постовима који су се одржавали у току четвртога, седмога и десетога месеца у години (Захарија 8,19). Четвртога месеца постило се у знак жалости због рушења јерусалимских зидина (Јеремија 39,2). Пост у седмом месецу, за Дан помирења, био је једини пост који је Бог заповедио преко Мојсија (3. Мојсијева 16). Коначно, у десетом месецу, народ је плакао због опсаде Јерусалима (Јеремија 39,1). Пошто је изгнанство сада прошло, а обнављање Храма било пред завршетком, народ се питао да ли је и даље неопходно да се пости у току петога месеца у години.

Читајте Господњи одговор (Захарија 7,8-14). На који начин ове речи можемо применити на наш садашњи положај?

Божји одговор преко Захарије је двострук: прво, неопходно је да се Божји народ сећа прошлости да је не би понављао. Господ је подсећао претке да очекује од њих да живе у поверењу и послушности. Прогонство је било казна због сталног бунтовништва. Према томе, народ је био позван да нешто научи из својих погрешака у прошлости. Друго, Господ не ужива у изгладњивању људи. Када верници посте и када скрушено излазе пред Господа, покајање и скрушеност се морају показати и у њиховим делима, у њиховом понашању. Постити само из жалости над самим собом је губљење времена и напора. Пост, између осталог, треба да представља неку врсту умирања свога „ја“ да бисмо били у стању да заборавимо на себе и да почнемо да служимо потребама ближњих. „Дух истинског поста и молитве је дух који покорава ум, срце и вољу Богу.“ (Елен Вајт, *Савешти о животињу и исхрани*, стр. 189)

РАЗМИСЛИТЕ: На који начин се може догодити да добри верски обичаји, као што је пост или чак молитва, постану само замена за истинску хришћанску веру? Разговарајте у разреду о томе!

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Сотона зна да ће они који од Бога траже опроштење и благодат добити оно што траже; зато им и напомиње њихове грехе да би их обесхрабрио. Против оних који се труде да буду послушни Богу стално покушава да нађе прилику да уложи приговор. Он и њихову најбољу и најприхватљивију службу приказује као недостојну. Безбројним преварама, најподмуклијим и најокрутнијим, труди се да изазове њихову осуду.

Човек није у стању да се у својој снази суочи са непријатељевим нападима. У хаљинама које су упрљане грехом, свестан своје кривице, он стоји пред Богом. Али Исус, наш Заступник, улаже свој успешни позив у корист оних који су својим покајањем и вером предали душе Њему на чување. Он заступа њихов предмет и моћним доказом са Голготе побеђује њиховог тужитеља. Његова савршена послушност Божјем закону дала Му је сву власт и на Небу и на Земљи, и Он од свога Оца захтева милост и помирење за грешног човека. Тужитељу своје браће Он говори: ’Господ да те укори, Сотона! Ове сам откупио својом крвљу, то су главње истргнуте из огња!’ А онима који се у вери ослањају на Њега улива сигурност: ’Види, узех с тебе безакоње твоје и обукох ти нове хаљине!’ (Захарија 3,4)“ (Пророци и цареви, стр. 586,587)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Читајте још једном наведене речи Елен Вајт! Како нам то помаже да разумемо велику истину о спасењу само вером? У тренуцима великих личних обесхрабрења због својих погрешака и мана, како да нађемо наду и утеху у тим речима? Како да научимо да ову прекрасну истину претворимо у извор снаге који нам помаже да се не одвратимо од Господа у крајњем очајању због своје недостојности? Уместо тога, како да ову прекрасну истину претворимо у извор своје одлучности да наставимо да волимо Бога и да држимо Његове заповести?
2. У разреду расправљајте о завршном питању у делу поуке за четвртак. Зашто је тако лако упасти у ову замку? У исто време, каква нам опасност прети када своју религију претворимо у неку врсту друштвене службе? Како да успоставимо правилну равнотежу?
3. Колико год да нам неки делови Књиге пророка Захарије изгледају тешки (а неки заиста јесу), које практичне поуке о хришћанском животу можемо извући из ње?

НАЈВЕЋИ ДАР НЕБА (ЗАХАРИЈА)

Текстови за проучавање у току седмице: Захарија 8; Захарија 9,9; 12,1-10; 13,7-9; 14; Матеј 21,9; Јован 19,37.

Текст за памћење: „А Господ Бог њихов избавиће их у тај дан као стадо својега народа, јер ће се камење у вијенцу подигнути у земљи његовој.“ (Захарија 9,16)

Кључна мисао: Захарија је објавио нека прекрасна месијанска пророчанства која указују на Исуса и потврђују нашу веру у Њега.

У сржи библијске поруке налази се најлепша прича која је икада испричана, прича о Богу Створитељу који је, у Личности свога Сина, напустио славу Неба да спасе човечанство од греха и смрти. У другом делу Књиге пророка Захарије налази се неколико месијанских пророчанстава – старозаветних пророчких обећања о Исусу – о Ономе који је све то учинио због нас.

Ова посебна пророчанства прво су била упућена Божјем народу који је живео у Захаријино опасно време да би му помогла да се усредреди на обећање о откупљењу. Иако првобитни контекст ових пророчанстава никада не смемо да изгубимо из вида, њихова важност се не сме ограничити на испуњење у прошлости. Уместо тога, видећемо како су се сва ова пророчанства испунила у Исусу Христу, не на локалном, већ на општем плану, јер она утичу на коначну судбину света, а не само старог Израиља и Јуде.

Почевши од осмог поглавља, Књига пророка Захарије потпуно мења смер. Низ порука од Господа објављују будућност света и улогу Божјег народа у њој. Неки текстови у тим поглављима нису лаки за разумевање, али је коначна будућност свакако позитивна.

Читајте осмо поглавље у Књизи пророка Захарије. Која се начела, важна и за нас, могу наћи у њему? Који позив од Бога нам је свима упућен?

Бог је желео да Јерусалим опет постане сигурно место на ком старији људи могу да седе на улицама и да посматрају децу како се радосно играју (Захарија 8,4.5). За оне који су живели у граду под влашћу непријатеља, обећање о улицама које ће бити безбедне и за младе и за старе сигурно је звучало као сан.

Уместо да заувек остане мали, покорени народ, требало је да Израил као магнет привлачи народе да служе Господу, Владару целе Земље (Захарија 14,9). Употреба израза „сви језици“ у Захарији 8,23 указује да се пророчанство односи на глобални покрет.

Слично Исаији (Исаија 2) и Исајијиним савременику Михеју (Михеј 4), Захарија је добио виђење које му је показало да ће доћи дан када ће мноштво народа из многих градова и земаља света доћи у Јерусалим да се моли и да тражи Господа. Сви ће схватити да је Господ присутан на Сиону и да даје своје благослове свима који Му служе.

Еванђеоски извештај нам говори да су се ова месијанска обећања почела испуњавати путем службе Исуса Христа. Тако је једном приликом Исус рекао да ће, када буде подигнут са земље, привући к себи све народе (Јован 12,32).

Христова Црква, која се назива и „Божји Израил“ (Галатима 6,16), има предност да у наше време учествује у овој мисији. Ми треба да однесмо светлост спасења у све крајеве Земље. На тај начин Божји народ може да буде на велики благослов свету.

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте пажљиво текст у Захарији 8,16.17. У време када и наша Црква очекује пробуђење и реформу, како да научимо да избегнемо те грешке, на које Бог мрзи?

Читајте текст у Захарији 9,9. Како Нови завет примењује ове речи на Исуса? Видети Матеј 21,9; Марко 11,9.10; Лука 19,38; Јован 12,13-15.

Исус је, победоносно улазећи у Јерусалим, био сличан будућем владару који јашући на магарцу улази у град. У Библији се узвикивање и радовање посебно везује за слављење Бога као Владара (Псалам 47,96, 98). Овај Владар ће донети правду, спасење и трајни мир, а Његова власт ће се протезати све до крајева Земље.

Када је Исус, победнички јашући на магарцу, ушао у Јерусалим само неколико дана пре своје смрти, велико мноштво људи се радовало Његовом доласку. Неки су клицали надајући се да ће Исус срушити римску власт и успоставити Божје царство у Јерусалиму. Међутим, уместо да прихвати да буде јудејски цар, Исус је умро на крсту и онда устао из гроба. Нема никакве сумње да је тиме разочарао многе своје следбенике, оне који су очекивали ратоборног вођу. Међутим, такви су једва могли да схвате да је оно што желе безначајно у поређењу с оним што ће добити Исусовом смрћу.

„Христос се приликом свог царског уласка придржавао јеврејског обичаја. Животиња на којој је јахао била је иста животиња на којој су јахали израиљски цареви и пророчанство је предсказало да ће Месија тако доћи у своје царство. Чим су Га посели на магаре, гласан победоносни поклич је одјекнуо ваздухом. Мноштво га је поздрављало као Месију, као свога цара. Исус је сада прихватио одавање почести, што никада пре тога није дозвољавао, а ученици су то примили као доказ да ће се њихове радосне наде ускоро остварити и да ће Га гледати уздигнутог на престолу. Мноштво је било убеђено да је куцнуо час ослобођења.“ (Чезња векова, стр. 570)

РАЗМИСЛИТЕ: Много се писало о томе како је мноштво, када је све изгледало добро, било одушевљено Исусом; међутим, многи у том истом мноштву одбацили су Христа када су се догађаји окренули против Њега. Шта бисмо могли да научимо о опасности од погрешних очекивања? Ви се, на пример, ухватите за обећање о исцељењу, или о победи над грехом, а онда се ваша очекивања не испуне. Како да изградимо веру која се неће разочарати када се догађаји не буду развијали како смо очекивали, када буду текли наспрот нашим надама, очекивањима или чак и молитвама?

ОНАЈ КОГА ПРОБОДОШЕ

Књига пророка Захарије од 12. до 14. поглавља открива шта се могло догодити да су Израилци остали верни Богу. Прво, Господ би им даровао потпуну победу над силама зла и непријатељским народима који су покушавали да осујете Његов план спасења (Захарија 12,1-9). Иако би Јерусалим био Божје оруђе у постизању те победе, сама победа би проистекла из Господњег учешћа. На крају, непријатељ би био побеђен и уништен.

Текст у Захарији 12,10 обележава прелаз од физичког избављења, од онога што би се догодило да је Израил остао веран Богу, према духовном избављењу Божјег верног народа. После победе, Божји народ би пригрлио свога Господа. Божји Дух благодати и понизне молитве би се излио на главаре и на народ. Деловање Духа осведочило би људе и довело до далекосежног покајања и духовног пробуђења, што је управо оно што и наша Црква жели да искуси.

Док Бог излива свога Духа, Његов народ гледа на Онога ког су проболи и жале за Њим као што се жали син јединац. Оригинална хебрејска реч преведена са „прободоше“ увек описује неку врсту физичког насиља, које обично доводи до смрти (4. Мојсијева 25,8; 1. Самуилова 31,4). Народна жалост је појачана свешћу да су његови греси изазвали Исусову смрт.

Читајте текст у Захарији 12,10. Како апостол Јован повезује овај текст са Христовим распећем и Његовим другим доласком? Видите и Јован 19,37; Откривење 1,7.

Заиста је занимљиво да и једно традиционално јеврејско тумачење тврди да овај стих указује на Месијино искуство. То је свакако исправно: текст говори о Исусу и о Његовој смрти на крсту (упоредите са текстом у Исаји 53!).

РАЗМИСЛИТЕ: „Призори на Голготи изазивају наша најдубља осећања. Биће сасвим разумљиво ако се будете одушевили овом темом. Да Христос, тако савршен, тако невин, треба да претрпи болну смрт, носећи тежину греха света, тако нешто наше мисли и машта никада потпуно неће моћи да појме.“ (Елен Вајт, 2Т 213) Како да све више цените оно што Његова смрт значи за вас и шта вам она нуди?

ПАСТИР ДОБРИ

Стотинама година су и јеврејски и хришћански читаоци Библије проналазили у Књизи пророка Захарије многобројне текстове који су говорили о Месији или о месијанским временима. Хришћани су, наравно, сматрали да се ти текстови односе на живот и службу Исуса Христа: на победоносног, а ипак мирољубивог Цара (Захарија 9,9), Онога који је био прободен (Захарија 12,10), Пастира кога су ударили (Захарија 13,7).

У тексту у Захарији 13,7-9 пророку је у визији представљен приказ где се мач Господњег суда подиже на Доброг пастира. У претходној прилици пророк је видео како се мач подиже против „никаквог пастира“ (Захарија 11,17). Међутим, у овом стиху је оборен Добри пастир, а стадо се расуло. Његова смрт је довела до велике невоље и искушења Божјег народа, у којој ће неки изгинути; ипак, сви верни су били оплемењени.

Читајте текст у Матеју 26,31 и у Марку 14,27. Како Исус примењује ово пророчанство на оно што ће се догодити те ноћи? Или, што је још важније, шта нас цео тај догађај када су се ученици разбежали пред претећом опасношћу (видети Матеј 26,56 и Марко 14,50) учи о верности Богу као супротности људској колебљивости и неверности?

Замисао о Богу као пастиру налази се на много места у Библији. Она почиње већ у 1. Мојсијевој (1. Мојсијева 48,15) и завршава се у Откривењу (Откривење 7,17). Преко Језекиља, Бог је укорио неодговорне пастире свога народа и обећао да ће потражити изгубљене овце и постарати се за њих. Примењујући те речи на себе, Исус изјављује да је Он тај Добри пастир који даје живот за своје овце (Јован 10,11).

РАЗМИСЛИТЕ: Сетите се тренутака када сте се показали неверним Господу. Упркос томе, како је Он наставио да вам показује милост и благодат? Како треба да одговорите на ту милост и благодат?

Читајте четрнаесто поглавље у Књизи пророка Захарије. Како би требало да схватимо оно што се говори у том тексту?

У последњем поглављу своје књиге, пророк Захарија описује дан када ће се сви непокајани народи окупити да устану против Јерусалима. У последњем тренутку, Господ ће се умешати да ослободи свој народ и да утврди своје вечно царство на Земљи. Пошто су уништени сви који се противе Господу, сви народи се сједињују у слављењу правог Бога. Господ ће бити Владар целе Земље. Он ће бити једини Господ и Његово име ће се уздигнути изнад свих осталих имена. Велики „ЈА САМ“ изражава све што је тај Бог и што ће Он увек и бити. Иако је требало да се све тако догоди да је Израил остао веран Богу, ипак ће тако бити, али на много ширем нивоу, у току коначног откупљења свеукупног Божјег народа.

Када је Захарија најавио долазак Месије, није повукао линију разграничења између Његовог првог и другог доласка. Као што се догађало и са другим пророцима, и он је видео будуће царство Месије као једну славну будућност. Једино у светлости Христовог првог доласка ми сада имамо прилику да препознамо разлику између првог и другог доласка. Требало би да будемо захвални на свему што је Он учинио на Голготи за наше спасење. Према томе, можемо да гледамо у будућност са радосћу и очекивањем да се појави вечно Божје царство (Данило 7,14).

Завршни део ове пророчке књиге описује Јерусалим у свој његовој слави, узвишен, пун народа, сигуран. Спасени из свих народа ће учествовати у поклоњењу вечном Владару. Цели град Јерусалим биће прожет светошћу Храма.

Када ова славна обећања проучавамо у склопу укупног учења Библије, долазимо до закључка да ће се коначно испуњење ових пророчана става догодити у Новом Јерусалиму, где ће се окупити припадници свих народа да у све векове обожавају Створитеља. Све то се догађа тек после Другог Христовог доласка. Тема њиховог сталног хваљења биће Божје спасење, Његова доброта и моћ, управо онако како стоји на крају познате песме на Црвеном мору: „Господ ће царовати довијека!“ (2. Мојсијева 15,18) Стари пророци и верни људи из прошлости жељно су очекивали управо тај завршни и врхунски догађај.

РАЗМИСЛИТЕ: Бавите се коначним избављењем које је обећано свима нама – нова Земља и ново небо без греха, смрти, патњи или губитака. Који су то разлози да гајимо такву наду, и како да је држимо пред очима, посебно у временима невоље, страха и бола?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„У најмрачнијим данима свога дугог сукоба са злом, Божја Црква је добијала откривења о Господњим вечним намерама. Његовом народу било је дато да види даље од тренутних невоља и сагледа будуће победе, када сукоб буде завршен, а откупљени уђу у Обећану земљу. Ова виђења о будућој слави, сликана Божјом руком, треба да буду драга савременој Цркви, која делује у време скорог завршетка вековног сукоба и обилног и потпуног изливања обећаних благослова. ...

Спасени народи неће познавати другог закона осим закона Неба. Сви ће бити срећна, уједињена породица, одевена у одећу славе и захвалности. Над овим призором ће певати звезде јутарње, а синови Божји клицати од радости, док ће се Бог и Христос сјединити у објављивању: 'Неће више бити греха, нити ће икада више бити смрти!'“ (*Пророци и цареви*, стр. 722,732,733)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ:

1. Колико год да су се људи трудили да стање на овој Земљи постане боље, оно наставља да се погоршава. Према Библији, тек када се Христос буде вратио и обновио овај свет, он ће се претворити у рај за којим толико чезнемо. Иако знамо ову истину, зашто нас Библија не престано позива да у свет какав је сад унесемо што више утехе, излечења и мира?
2. Део поуке за четвртак истиче важну чињеницу да многа старозаветна пророчанства о Христовом доласку говоре о томе као о једном догађају, а не о два. Шта нам то говори о необично уској вези између првог и другог Христовог доласка када се ради о плану спасења? Зашто је то тако? Зашто без првог доласка не би било ни другог, а зашто без другог доласка ни први не би био довољан?
3. Када се трудимо да међу нама дође до пробуђења и реформе, шта бисмо могли да научимо на темељу проучавања Књиге пророка Захарије и како би нам она могла помоћи да се припремимо за изливање силе Светога Духа, која је тако значајна и за пробуђење и за реформу и која нам је зато неопходна?

ДА НЕ ЗАБОРАВИМО (МАЛАХИЈА)

Текстови за проучавање у току следеће седмице: Малахија 1; 3. Мојсијева 1,1-3; Малахија 2; Ефесцима 5,21-23; Малахија 3; 2. Мојсијева 32,32; Малахија 4.

Текст за памћење: „Јер од истока сунчаног до запада велико ће бити име моје међу народима и на сваком ће се мјесту приносити кад имену мојему и чист дар; јер ће име моје бити велико међу народима, вели Господ над војскама.“ (Малахија 1,11)

Кључна мисао: Малахија нам говори о томе колико је Бог посвећен своме народу, али истиче и да тај народ има свету одговорност пред Богом.

Малахијино име значи „мој гласник“. Не знамо ништа о њему, осим онога што налазимо у његовој краткој књизи, којом завршава део Старог завета који се зове „Мали пророци“ (Књига дванаестице). Његова књига је према томе последња књига Старог завета.

Централна порука Књиге пророка Малахије гласи да је Бог у току целе историје показивао своју љубав према народу, али и да та љубав обавезује народ и чини га одговорним пред Богом. Господ је очекивао од изабраног народа и његових главара да слушају Његове заповести. Иако је у народу нестало отвореног идолопоклонства (По свему изгледа да је књига написана после повратка Јудејаца из вавилонског ропства!), види се да Јудејци нису испунили очекивања завета. Иако су поштовали све форме верског система, све се сводило на пуки формализам без дубоког унутрашњег осведочења. Зар не би требало да се и ми као Црква над тим дубоко замислимо!

ВЕЛИК ЈЕ ГОСПОД

Читајте прво поглавље Књиге пророка Малахије. О ком проблему пророк расправља? Како бисмо и данас могли да будемо одговорни за исто држање које је навело Господа да свом народу упути овај приговор?

Малахија упоређује Божју љубав према свом народу са понашањем свештеника које оптужује за грех презирања Божјег светог имена. Када обављају своје дужности у Храму, ови Аронови потомци прихватају хrome, слепе и болесне животиње као жртву Господу. На тај начин народ је заведен да мисли да жртве и нису важне. Међутим, Бог је научио Арона и његове синове у пустињи да животиње за жртву треба да буду физички савршене, без мане (видети 3. Мојсијева 1,1-3; 22,19).

Пророк затим наводи три важна разлога зашто Бог заслужује да Га народ Израиља поштује и цени. Прво, Бог је њихов Отац. Исто онако као што деца треба да поштују своје родитеље, тако и народ треба да поштује свог небеског Оца. Друго, Бог је њихов Поглавар и Господ. Исто онако као што слуге поштују свога господара, тако и Божји народ треба на исти начин да приступа Богу. Треће, Господ је велики Цар, а ни земаљски владар не би прихватио болесну или рањену животињу као дар од неког свог поданика. Према томе, пророк поставља питање зашто би народ приносио такве животиње на жртву Цару над царевима, Ономе који влада целим светом!

Међутим, оно што њихова дела чини још одбојнијим у Божјим очима јесте и чињеница да све те жртве указују на Исуса, савршеног Божјег Сина (Јован 1,29; 1. Петрова 1,18.19). Животиње су морале да буду савршене зато што је и Исус морао да буде без мане да би био наша савршена жртва.

„На славу и хвалу Богу, Његов вољени Син – наш Залог и наша Замена – био је предан и спуштен у тамницу свог гроба. Нови гроб га је прихватио у своје камене одаје. Да је макар само један грех укаљао Његов карактер, камен никада не би био одваљен с улаза у његову камену гробницу и цео свет би пропао са својим теретом кривице.“ (Ellen White, *Manuscript Releases*, том 10, стр. 385) Зар је онда чудо што су и жртве које су указивале на Исуса морале да буду савршене?

ЉУБАВ И ПОШТОВАЊЕ ПРЕМА БЛИЖЊИМА

Божји глас, који одјекује целом Књигом пророка Малахије, глас је Оца пуног љубави који позива своју децу. Када људи постављају питања или дају приговоре, Он је спреман да разговара са њима. Већина проблема о којима Бог расправља са својом децом повезана је с неким основним начином понашања.

Прочитајте друго поглавље Књиге пророка Малахије! Иако се говори о неколико важних проблема, које обичаје Бог посебно осуђује?

Иако су сви Јевреји признавали Бога као Оца и Створитеља у својим богослужењима, нису сви живели у складу са својим веровањем да Господ треба да управља њиховим животом. Малахија узима брак као пример да би описао недостатак верности и предања који су показивали у својим међусобним односима. Према Библији, брак је света установа коју је Бог успоставио. Израилски народ је био опоменут да не склапа бракове са неверницима јер би га то довело у опасност да заборави на Господа и да падне у идолопоклонство (видети Исус Навин 23,12.13).

Бог је желео да брачни завет буде доживотан. Међутим, у време пророка Малахије многи људи су кршили завет који су склопили ранијих година са, како пророк каже, женом младости своје. Гледајући како им жене старе, многи мужеви су се растављали од њих и женили се млађим, привлачнијим женама. Из тог разлога, Бог каже да мрзи разводе (Малахија 2,16). Ова строга изјава показује колико озбиљно Бог узима брачни завет, који многи људи узимају тако олако. Строга правила Библије о разводу брака показују како је света установа брака.

Пошто је развод брака био легалан у Израилу (5. Мојсијева 24,1-4), неки нису оклевали да прекрше свој брачни завет. При крају старозаветног раздобља, изгледа да је развод брака постао уобичајена појава, као што се то и данас догађа у многим земљама. Међутим, у Библији се брак доследно представља као свети завет учињен пред Богом (1. Мојсијева 2,24; Ефесцима 5,21-33).

РАЗМИСЛИТЕ: Читајте текст у Књизи пророка Малахије 2,17. Које упозорење треба узети из ових речи, посебно у контексту данашње поуке? Или уопште? На који начин можемо доћи у опасност да се понашамо на исти начин, чак и подсвесно?

Читајте текст у Малахији 3,1-10. Шта Бог овде говори своме народу? Који посебни елементи се појављују у овом тексту и на који начин се они могу међусобно повезати? Или, на који начин се сви елементи односе један према другоме?

У овим текстовима Бог поново објављује основну поруку „Малих пророка“: Његова љубав остаје трајна и непоколебљива. У седмом стиху још једном се чује Божји позив: „Вратите се к мени и ја ћу се вратити к вама!“ Народ онда пита: „Како да се вратимо?“ То питање је веома слично питању у Књизи пророка Михеја 6,6 о приношењу жртва Бог. Међутим, у случају Малахије, даје се изричит одговор, а, на свеопште изненађење, одговор се бави питањем давања или ускраћивања десетка.

У ствари, Бог оптужује народ да краде оно што припада Богу! То се догађа зато што не враћа Господу своје десетке и дарове.

Обичај враћања десетка Богу, давања једне десетине целокупног прихода, у Библији се представља као подсећање на чињеницу да је Бог власник свега и да све што људи имају долази од Њега. У Израилу се десетак употребљавао за издржавање Левита који су служили у Храму. Занемарити враћање нечијег десетка је, према Малахији, исто што и красти од Бога.

Текст у Малахији 3,10 је један од ретких текстова у Библији у којем сам Бог позива свој народ да Га стави на пробу. На водама Мериве у пустињи синови Израилеви су неколико пута стављали на пробу Божје стрпљење и Он се оправдано љутио на њих због тога (Псалам 95,8-11). Међутим, овде сам Бог позива Израил да Га стави на пробу. Он жели да народ види да може да има поверења у Бога у овом погледу, што је, судећи по овом тексту, од великог духовног значења.

РАЗМИСЛИТЕ: Како давање десетка, али и свих осталих дарова, јача нашу духовност? Другим речима, када крадете од Бога, зашто у ствари крадете од себе, а не од Њега?

КЊИГА ЗА СПОМЕН

У тексту у Малахији 3,13-18 народ се жали да Бог не обраћа довољно пажње на грехе народа и да не награђује људе у складу са њиховим понашањем. Они који чине зло и неправду остају некажњени и зато се многи питају да ли треба да служе Богу и да живе праведно када зло тако често остаје некажњено.

Читајте текст у Малахији 3,14.15. Зашто се овај приговор лако може разумети?

Шта је Господ одговорио на приговор народа? Малахија 3,16-18.

На овом свету, где видимо толико неправди, људима је веома лако да почну да се питају да ли ће правда икада победити. Међутим, порука ових текстова гласи да је Богу све познато и да ће Он сам једнога дана наградити оне који Му остану верни.

Израз „књига за спомен“ налази се једино на овом месту у целој Библији. Шта нам следећи текстови говоре о Божјим књигама у којима су записана имена и дела свих људи? 2. Мојсијева 32,32; Псалам 139,16; Исaiја 4,3; 65,6; Откривење 20,11-15.

Основна мисао је да Господ зна све што се догађа. Он познаје оне који су Његови (2. Тимотију 2,19) и оне који то нису. Све што ми као грешници можемо да учинимо јесте да се ухватимо за Његову праведност, да се ухватимо за Његова обећања о опроштењу и снази, да се ослонимо на Христове заслуге – да умремо себи и да живимо за Бога и за ближње надајући се Његовој благодати. Ако се будемо поуздали у себе, сигурно је да ћемо се разочарати, овако или онако.

Једном претходном приликом народ је упитао: „Гдје је Бог који суди?“ (Малахија 2,17) У почетку четвртог поглавља, даје се свечано обећање да ће Бог судити целом свету. Тако ће охоли бити уништени заједно са безаконицима огњем који ће их све прогутати. Стрњика је неупотребљиви део житне стабљике и може да опстане само који тренутак када се баци у огањ. На Дан Господњи, огањ ће бити средство уништења, исто онако као што је то била вода у Нојеве дане.

Читајте четврто поглавље Књиге пророка Малахије. Како је овде представљена велика разлика између спасених и изгубљених? Понајвише и 5. Мојсијева 30,19; Јован 3,16.

Док је судбина безаконика описана у првом стиху, други стих се бави будућим благословима праведних. Питање „Гдје је Бог који суди?“ поново добија одговор, али овај пут обећањем о дану када ће се Сунце правде појавити са здрављем „на зрацима његовим“, односно „исцељењем на крилима његовим“, како стоји у оригиналном тексту. Рађање Сунца правде је слика зоре новог дана, дана који обележава нову еру у историји спасења. У то време, једном за свагда, зло ће бити вечно уништено, а спасени ће уживати коначне плодове онога што је Христос постигао за њих, док ће свемир постати сигуран за сву вечност.

Малахија завршава своју књигу са два савета која су карактеристична за библијску веру. Први је позив да увек имамо на уму Божја откривења преко Мојсија, првих пет књига Библије које су темељ Старог завета.

Други савет се односи на пророчку улогу пророка Илије. Надахнут Светим Духом, овај пророк позива народ да се покаје и да се врати Господу. Иако је сам Исус видео у Јовану Крститељу испуњење овог пророчанства (Матеј 11,13.14), ми верујемо да оно налази своје испуњење и у наше доба, у време послетка, када ће Бог подићи себи народ који ће неустрашиво проповедати Његову поруку свету. „Они који треба да припреме пут за Други долазак Исуса Христа представљени су верним Илијом, као што је Јован дошао у духу Илијином да припреми пут за Његов први долазак.“ (Ellen White, *Counsels on Health*, 72,73)

РАЗМИСЛИТЕ: На који начин ми треба да остваримо ту свету службу? Колико смо добри у обављању овог светог задатка?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Бог благосиља дело људских руку да би му они могли вратити Његов део. Он им даје светлост Сунца и кишу; Он чини да растење буја, Он даје здравље и способност за стицање средстава. Сваки благослов долази из Његове руке пуне обиља и Он жели да људи покажу своју захвалност, враћајући Му Његов део у облику десетка и приноса – захвалних приноса, драговољних дарова, приноса за преступ. Они своја средства треба да посвете Његовој служби, да Његов виноград не остане неплодна пустош. Треба да размишљају шта би Господ учинио да је на њиховом месту. ... Сва тешка питања треба у молитви да изнесу пред Њега. Потребно је да покажу несебично старање за изградњу Његовог дела у свим деловима света.“ (*Пророци и цареви*, стр. 707,708)

ПИТАЊА ЗА ДИСКУСИЈУ

1. Размишљајте о ономе што Библија говори о браку. Пошто је брак сам по себи тако свет, установа коју је основао сам Бог, праћен је строгим упутствима о томе када се може раскинути. Уосталом, како би брак могао бити толико свет и важан ако се тако лако може раскинути?! Ако би било могуће иступити из брачног односа због најбезначајнијих разлога, онда би и сам брак био безначајан! На који начин строга правила против раскидања брака доказују колико је он посебан у Божјим очима?
2. Као разред, пажљиво размислите о тексту у Малахији 2,17. Шта ми као чекаоци Другог Христовог доласка, уз наше схватање предвентног или истражног суда, можемо да кажемо онима који изражавају осећања описана у овом тексту?
3. Четврто поглавље Књиге пророка Малахије говори о коначном уништењу злих. Ништа неће преостати! Како се ово учење слаже с идејом о вечној пакленој ватри у којој ће безаконици непрекидно горети? Зашто је неслагање ова два погледа добар пример начина на који лажне науке доводе до погрешног разумевања Божјег карактера?
4. У свом тексту „Велики инквизитор“ (из романа *Браћа Карамазови*), руски писац Фјодор Достојејевски описује Цркву свога времена која је све догађаје и људе потпуно ставила под свој надзор тако да јој Христос уопште више није потребан. Да ли се ми суочавамо са том истом опасношћу данас? Ако је тако, на који начин? Да ли је можда ова опасност много прикривенија него што мислимо?

АПРИЛ ВОЂЕНИ ДУХОМ

Како нас Дух води

1. П Ефесцима 1,18	Просветљени Духом
2. У 1. Коринћанима 2,10	Свети Дух и разумевање истине
3. С Јован 10,27.28	Како нас Дух води
4. Ч Псалам 119,130	Идући ка извору светлости
5. П 1. Коринћанима 2,14	Развој духовног просуђивања
6. С Матеј 13,44	У потрази за благом

Чезња за учењем

7. Н Јован 5,39	Трагање за истином
8. П 1. Коринћанима 2,11	Откривање непознатог
9. У Дела 17,11	Дубоко у руднику
10. С Исаија 57,15	У понизности срца
11. Ч Јеремија 6,16	Чезња за учењем
12. П 2. Коринћанима 4,7	Празне посуде
13. С Псалам 119,18	У духу молитве

Вера у Његово вођство

14. Н Псалам 119,34	Вера у Његово просветљење
15. П 1. Коринћанима 2,5-7	Вера у Његово вођство
16. У Псалам 119,97	Размишљање о Божјој речи
17. С Јеремија 15,16	Радуюћи се Речи
18. Ч Јован 17,17	Посвећени Речју
19. П Исаија 8,20	Вођени писаним сведочанством
20. С Матеј 24,24	Просветљење и Реч

Просветљење и Реч

21. Н 1. Коринћанима 2,4	Не ослањати се на машту
22. П Псалам 119,105	Не поводи се за осећањима
23. У Псалам 119,15.16	Не веровати утисцима
24. С Исаија 30,21	Јасан глас
25. Ч 1. Петрова 3,15	Разлог наше наде
26. П Јуда 3	Оспособљени да препознамо лажне науке
27. С 2. Коринћанима 11,13.14	Оспособљени да разликујемо истину од лажи

Постављање чврстог темеља

28. Н 2. Тимотију 4,3.4	Одвајање истине од маште
29. П Ефесцима 4,14	Постављање чврстог темеља
30. У Матеј 7,24	Градити на стени

МАЈ У ПРАТЊИ ДУХА

Увек са нама

1. С Јован 14,18 Увек са нама
2. Ч Јеврејима 4,15 У време искушења
3. П Псалам 50,15 У божанском заклону
4. С Матеј 7,7.8 У тренуцима очајања

Вољени иако грешимо

5. Н 1. Јованова 2,1 Вољени иако грешимо
6. П 2. Коринћанима 12,9 У најмрачнијем часу
7. У Псалам 51,11-13 Са брижним родитељима
8. С 1. Самуилова 1,27.28 Поред мајки које воде своје малишане
9. Ч 5. Мојсијева 6,6.7 Молитва за божанску помоћ
10. П Приче 22,6 Посвећује породицу
11. С Марко 10,13-16 Близак деци

Млади као победници

12. Н Матеј 18,2-6 Дух тежи да ради са децом
13. П Проповедник 12,1 Са млађим члановима Божје породице
14. У Проповедник 11,9 Млади као победници
15. С Данило 3,17.18 Помоћ у изградњи карактера за небо
16. Ч Римљанима 8,11 Делује међу ученицима
17. П 2. О царевима 2,15 Жељан да помогне учитељима
18. С Лука 9,1-4 Са еванђеоским радником од куће до куће

Са мисионарима

19. Н Исаија 52,7 Дуготрајни утисци преко колпортера
20. П Исаија 60,3 Управља издавачком службом
21. У Исаија 6,8 Утиче на ум преко књига
22. С Дела 13,2-4 Са мисионарима
23. Ч Исаија 60,1.2 Разгони таму
24. П 2. Коринћанима 3,5.6 Охрабрује еванђеоске веснике
25. С 1. Коринћанима 1,25 Делује преко понизних слугу

С посвећеним људима

26. Н 1. Коринћанима 1,26 С посвећеним људима
27. П Лука 10,33.34 Божанска помоћ у самарићанском раду
28. У Лука 10,36.37 Саосећање и сажаљење - Божји дух на делу
29. С Откривење 18,1 Спреман да објави последње упозорење
30. Ч Откривење 22,17 Близу је време у коме ће се Дух повући
31. П Откривење 22,11 Дух ће се заувек повући

ЈУН

ПОД ВОЂСТВОМ ДУХА

Светлост свету

1. С Лука 19,10 Највећи задатак на земљи

Божји сарадници

2. Н Матеј 5,14 Светлост свету
3. П Матеј 5,13 Со земљи
4. У 2. Коринћанима 5,20 Христови представници
5. С Лука 24,48.49 Сведоци у прилог крсту
6. Ч Дела 1,8 Сарадња са божанском силом
7. П 1. Коринћанима 3,9 Божји сарадници
8. С Римљанима 10,13.14 Неопходна сарадња људи

Свети Дух отвара врата

9. Н 1. Коринћанима 3,6.7 Употребљени за спасење људи
10. П 1. Коринћанима 1,27-29 Скромни али корисни
11. У 1. Петрова 2,9 Сви верници позвани да буду мисионари
12. С Јеремија 9,22.23 Бог може да изабере и припреми свакога
13. Ч Матеј 21,15.16 Деца могу да шире своје убеђење
14. П Матеј 24,14 Свети Дух отвара врата
15. С Јован 4,35 Поља жута за жетву

Испуњени Духом

16. Н Лука 8,39 Велико поље за рад
17. П Дела 13,52 Испуњени Духом
18. У Лука 3,16 Дотакнути светим огњем
19. С Матеј 10,20 Дух даје праве речи
20. Ч 2. Мојсијева 4,15 Људски глас као божански глас
21. П Јован 13,35 Љубав - најбоља похвала за истину
22. С 2. Коринћанима 12,10 Озбиљан рад и ослобађање од терета

Небеске силе нас чекају

23. Н Лука 11,13 Дух даје успех људима
24. П 1. Коринћанима 2,1-3 Потпуна зависност од Бога
25. У 2. Тимотију 2,3.4 Следити вођина упутства
26. С Римљанима 13,11 Будни стражари
27. Ч 2. Коринћанима 5,19 Цело небо прати спасавање душа
28. П Римљанима 10,9.10 Небеске силе нас чекају
29. С Јеремија 8,20 Време не треба губити

Молитва за изливање Духа

30. Н Јован 17,18-20 Молитва за изливање Духа

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Април		Мај		Јун	
1. 1. О цар.	4-6	1. 2. Днев.	23-25	1. Псалам	15-17
2. «	7-9	2. «	26-30		
3. «	10-12	3. «	31-33	2. «	18-20
4. «	13-16	4. «	34-36	3. «	21-23
5. «	17-19			4. «	24-26
6. «	20-22	5. Јездра	1-3	5. «	27-29
		6. «	4-6	6. «	30-34
7. 2. О цар.	1-3	7. «	7-10	7. «	35-37
8. «	4-6	8. Немија	1-3	8. «	38-40
9. «	7-9	9. «	4-7		
10. «	10-12	10. «	8-11	9. «	41-43
11. «	13-16	11. «	12-13	10. «	44-46
12. «	17-19			11. «	47-49
13. «	20-22	12. О Јестири	1-3	12. «	50-52
		13. «	4-6	13. «	53-57
14. «	23-25	14. «	7-10	14. «	58-60
15. 1. Днев.	1-3	15. О Јову	1-3	15. «	61-63
16. «	4-6	16. «	4-8		
17. «	7-9	17. «	9-11	16. «	64-66
18. «	10-14	18. «	12-14	17. «	67-69
19. «	15-17			18. «	70-72
20. «	18-20	19. «	15-17	19. «	73-75
		20. «	18-20	20. «	76-80
21. «	21-23	21. «	21-23	21. «	81-83
22. «	24-26	22. «	24-26	22. «	84-86
23. «	27-29	23. «	27-30		
24. 2. Днев.	1-3	24. «	31-33	23. «	87-89
25. «	4-7	25. «	34-36	24. «	90-92
26. «	8-10			25. «	93-95
27. «	11-13	26. «	37-39	26. «	96-98
		27. «	40-42	27. «	99-103
28. «	14-16	28. Псалам	1-3	28. «	104-106
29. «	17-19	29. «	4-6	29. «	107-109
30. «	20-22	30. «	7-11		
		31. «	12-14	30. «	110-114

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Април	Мај	Јун
1. Псалам 78,43-56.	1. Псалам 103.	1. Псалам 121.
2. Псалам 78,57-72.	2. Псалам 104,1-18.	2. Псалам 122.
3. Псалам 79.	3. Псалам 104,19-35.	3. Псалам 123.
4. Псалам 80.	4. Псалам 105,1-15.	4. Псалам 124.
5. Псалам 81.	5. Псалам 105,16-31.	5. Псалам 125.
6. Псалам 82.	6. Псалам 105,32-45.	6. Псалам 126.
7. Псалам 83.	7. Псалам 106,1-16.	7. Псалам 127.
8. Псалам 84.	8. Псалам 106,17-32.	8. Псалам 128.
9. Псалам 85.	9. Псалам 106,33-48.	9. Псалам 129.
10. Псалам 86.	10. Псалам 107,1-21,	10. Псалам 130.
11. Псалам 87.	11. Псалам 107,22-43.	11. Псалам 131.
12. Псалам 88	12. Псалам 108.	12. Псалам 132.
13. Псалам 89,1-13.	13. Псалам 109,1-16.	13. Псалам 133.
14. Псалам 89,14-26.	14. Псалам 109,17-31.	14. Псалам 134.
15. Псалам 89,27-39.	15. Псалам 110.	15. Псалам 135.
16. Псалам 89,40-52.	16. Псалам 111.	16. Псалам 136,1-13.
17. Псалам 90.	17. Псалам 112.	17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 91.	18. Псалам 113.	18. Псалам 137.
19. Псалам 92.	19. Псалам 114.	19. Псалам 138.
20. Псалам 93.	20. Псалам 115.	20. Псалам 139.
21. Псалам 94.	21. Псалам 116.	21. Псалам 140.
22. Псалам 95.	22. Псалам 117.	22. Псалам 141.
23. Псалам 96.	23. Псалам 118,1-14.	23. Псалам 142.
24. Псалам 97.	24. Псалам 118,15-29.	24. Псалам 143.
25. Псалам 98.	25. Псалам 119,1-34.	25. Псалам 144.
26. Псалам 99.	26. Псалам 119,35-63.	26. Псалам 145.
27. Псалам 100.	27. Псалам 119,64-90.	27. Псалам 146.
28. Псалам 101.	28. Псалам 119,91-117.	28. Псалам 147.
29. Псалам 102,1-14.	29. Псалам 119,118-143.	29. Псалам 148.
30. Псалам 102,15-28.	30. Псалам 119,144-176.	30. Псалам 149.
	31. Псалам 120.	

*Предлажемо верницима да ове шекстијове читају у
шоку вечерњеј дојослужења у својој породици.*

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У АПРИЛУ 2013. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	5.	12.	19.	26.
Струмица , Ђевђелија	19,00	19,08	19,17	19,26
Радовиш, Кавадарци	19,02	19,10	19,19	19,28
Пирот , Велес, Прилеп, Битољ	19,04	19,12	19,21	19,30
Кладово, Неготин , Бор, Зајечар, Књажевац, Ниш, Лесковац, Врање, Куманово, Скопље	19,06	19,14	19,23	19,32
Параћин, Крушевац , Приштина , Тетово, Дебар, Охрид	19,08	19,16	19,25	19,34
Јагодина , Косовска Митровица, Ђаковица, Призрен	19,10	19,18	19,27	19,36
Вршац, Алибунар, Ковин, Смедерево, Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Пећ	19,12	19,20	19,29	19,38
Српска Црња, Панчево, Београд , Аранђеловац, Чачак , Беране	19,14	19,22	19,31	19,40
Кикинда, Зрењанин , Ваљево, Рума, Ужице, Пљевља, Колашин, Подгорица , Бар, Улцињ	19,16	19,24	19,33	19,42
Сента, Бечej, Врбас, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Лозница, Зеленика	19,18	19,26	19,35	19,44
Суботица , Бачка Паланка, Сомбор, Кула, Даљ, Вуковар, Бачка Топола, Шид, Бијељина, Тузла, Сарајево , Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник	19,20	19,28	19,37	19,46
Бели Манастир , Осијек , Винковци, Мостар, Метковић, Мљет	19,22	19,30	19,39	19,48
Славонски Брод, Дервента, Добој, Зеница, Пељешац	19,24	19,32	19,41	19,50
Подравска Слатина , Јајце, Славонска Пожега, Бања Лука , Ливно, Хвар, Корчула	19,26	19,34	19,43	19,52
Вировитица, Дарувар, Приједор , Босанска Градишка, Нова Градишка, Сплит, Брач, Вис	19,28	19,36	19,45	19,54
Копривница , Бјеловар, Дрвар, Книн , Шибеник	19,30	19,38	19,47	19,56
Ормож, Чаковец, Вараждин , Сисак, Бихаћ, Биоград	19,32	19,40	19,49	19,58
Мурска Сбота, Птуј, Цеље, Крапина, Загреб, Карловац, Слуњ, Госпић, Задар, Дуги оток	19,34	19,42	19,51	20,00
Марибор , Словењ Градец, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Раб, Паг	19,36	19,44	19,53	20,02
Дравоград, Межица, Љубљана , Ријека , Цриквеница, Крк, Црес, Лошињ	19,38	19,46	19,55	20,04
Крањ, Постојна, Пула	19,40	19,48	19,57	20,06
Крањска Гора , Јасенице , Горица, Копер, Ровињ	19,42	19,50	19,59	20,08

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У МАЈУ 2013. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	3.	10.	17.	24.	31.
Струмица , Ђевђелија	19,29	19,38	19,46	19,53	19,59
Радовиш, Кавадарци	19,31	19,40	19,48	19,55	20,01
Велес, Прилеп, Битољ	19,33	19,42	19,50	19,57	20,03
Пирот , Брање, Куманово, Скопје , Охрид	19,35	19,44	19,52	19,59	20,05
Књажевац, Ниш , Лесковац, Тетово, Дебар	19,37	19,46	19,54	20,01	20,07
Кладово, Неготин , Бор, Зајечар, Приштина , Призрен, Ђаковица	19,39	19,48	19,56	20,03	20,09
Параћин, Крушевац , Косовска Митровица	19,41	19,50	19,58	20,05	20,11
Јагодина , Нови Пазар, Пећ	19,43	19,52	20,00	20,07	20,13
Вршац, Ковин, Смедерево, Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Чачак , Краљево, Беране, Подгорица , Улцињ	19,45	19,54	20,02	20,09	20,15
Алибунар, Панчево, Београд , Аранђеловац, Ужице, Бар	19,47	19,56	20,04	20,11	20,17
Ваљево, Пљевља, Зеленика	19,49	19,58	20,06	20,13	20,19
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Нови Сад , Рума, Сремска Митровица, Шабац , Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник, Богатић	19,51	20,00	20,08	20,15	20,21
Сента, Бечеј, Врбас, Кула , Бачка Паланка, Шид, Бијељина , Лозница, Сарајево , Мљет	19,53	20,02	20,10	20,17	20,23
Суботица , Бачка Топола, Даљ, Вуковар, Тузла, Винковци, Мостар, Метковић, Пељешац	20,05	20,04	20,12	20,25	20,25
Осијек , Добој, Зеница, Корчула	20,07	20,06	20,14	20,27	20,27
Бели Манастир , Дервента, Славонски Брод, Јајце, Ливно, Брач, Хвар	20,09	20,08	20,16	20,29	20,29
Подравска Слатина , Славонска Пожега, Босанска Градишка, Бања Лука , Сплит, Вис	20,11	20,10	20,18	20,31	20,31
Вировитица, Дарувар, Нова Градишка, Приједор , Дрвар, Книн, Шибеник	20,13	20,12	20,20	20,33	20,33
Бјеловар , Биоград	20,15	20,14	20,22	20,35	20,35
Копривница , Сисак, Слуњ, Бихаћ, Госпић , Задар, Дути Оток	20,17	20,16	20,24	20,37	20,37
Ормож, Чаковец, Вараждин , Крапина, Загреб , Карловац, Паг, Марибор , Цеље	20,19	20,18	20,26	20,39	20,39
Мурска Собота, Зидани Мост, Ријека	20,21	20,20	20,28	20,41	20,41
Цриквеница, Крк, Лошинь, Рогашка Слатина	20,23	20,22	20,30	20,43	20,43
Дравоград, Межица, Крањ, Љубљана , Постојна, Ровињ, Пула	20,25	20,24	20,32	20,45	20,45
Јесенице , Копер, Горица	20,27	20,26	20,34	20,47	20,47
Крањска Гора	20,29	20,28	20,36	20,49	20,49

Подаци из ове табеле изведени су по лејњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈУНУ 2013. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	7.	14.	21.	28.
Струмица , Ђевђелија	20,02	20,07	20,08	20,09
Радовиш, Кавадарци	20,04	20,09	20,10	20,11
Велес, Прилеп , Битољ	20,06	20,11	20,12	20,13
Пирот , Куманово, Скопље , Охрид	20,08	20,13	20,14	20,15
Лесковац, Врање, Тетово, Дебар	20,10	20,15	20,16	20,17
Зајечар, Књажевац, Ниш , Приштина , Призрен	20,12	20,17	20,18	20,19
Кладово, Неготин , Бор, Косовска Митровица, Баковица	20,14	20,19	20,20	20,21
Параћин, Крушевац , Пећ	20,16	20,21	20,22	20,23
Јагодина, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Беране, Улцињ	20,18	20,23	20,24	20,25
Пожаревац, Смедеревска Паланка, Чачак , Колашин, Подгорица , Бар	20,20	20,25	20,26	20,27
Вршац , Алибунар, Ковин, Смедерево, Аранђеловац, Ужице, Пљевља, Зеленика	20,22	20,27	20,28	20,29
Панчево, Београд , Ваљево, Билећа, Требиње, Дубровник	20,24	20,29	20,30	20,31
Српска Црња, Зрењанин , Рума, Шабац , Фоча	20,26	20,31	20,32	20,33
Кикинда, Бечеј, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Бијељина, Лозница, Сарајево , Мостар, Метковић, Мљет, Пељешац	20,28	20,33	20,34	20,35
Сента, Бачка Топола, Кула , Врбас, Бачка Паланка, Шид , Тузла, Корчула	20,30	20,35	20,36	20,37
Суботица , Сомбор, Даљ, Вуковар, Винковци, Добој, Зеница, Хвар	20,32	20,37	20,38	20,39
Бели Манастир , Осијек , Славонски Брод, Дервента, Јајце, Ливно, Сплит, Брач, Вис	20,34	20,39	20,40	20,41
Славонска Пожега, Бања Лука	20,36	20,41	20,42	20,43
Подравска Слатина , Дарувар, Босанска Градишка, Приједор , Нова Градишка, Дрвар, Книн, Шибеник	20,38	20,43	20,44	20,45
Вировитица, Биоград	20,40	20,45	20,46	20,47
Копривница , Бјеловар, Сисак, Бихаћ, Госпић , Задар, Дуги оток	20,42	20,47	20,48	20,49
Загреб , Чаковец, Вараждин , Слуњ, Паг	20,44	20,49	20,50	20,51
Мурска Сбота, Ормож, Крапина, Карловац, Раб	20,46	20,51	20,52	20,53
Марибор , Птуј, Цеље , Зидани Мост, Рогашка Слатина, Ријека , Пула	20,48	20,53	20,54	20,57
Дравоград, Межица, Крањ, Љубљана , Постојна, Копер, Ровињ	20,50	20,55	20,56	20,59
Јесенице , Горица	20,52	20,57	20,58	21,01
Крањска гора	20,54	20,59	21,00	21,03